

373.24

ซ17ก

จ 2

การบริหารงานวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

ชวนชม คำหอมดูล

7 พ.ค. 2527

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921 575, 391 5058

เสนอ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
เพื่อเป็นแนวทางของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2527

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

153856

การบริหารงานวิชาการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
จวนฉม ก่ำหอมกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปัญหาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2527

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยใช้
แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของชุดแบบสอบถามพินิจภาควิชาการส่วนประเมิณค่าสภาพและปัญหา
การบริหารงานวิชาการที่ด้าน กัก หลักสูตร และองค์ประกอบของหลักสูตร การจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน และการวัดผล
และประเมินผลการเรียนการสอน ในการรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามให้กลุ่มประชากรที่
เป็นผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำนวน 379 คนตอบ ได้รับแบบสอบถามคืน
มา 339 ชุด เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 305 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยเป็น
รายข้อ

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร และองค์ประกอบของ
หลักสูตร การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โรงเรียนปฏิบัติดีมาก และมีปัญหาน้อย
ส่วนงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน
โรงเรียนปฏิบัติน้อย และมีปัญหาน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้งสี่ด้านพบว่า สภาพการปฏิบัติงานด้านวิชาการ โรงเรียน
ได้มีการปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง พ.ร. 2522 มากกว่าการปฏิบัติในเรื่องอื่น ๆ และมีทั้งงานที่หนักหรือเจ้าหน้าที่จาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกโรงเรียนเข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนในด้านวิชาการน้อย
กว่าปฏิบัติในเรื่องอื่น ๆ

สำหรับปัญหาการบริหารงานวิชาการนั้น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้งสี่ด้านพบว่า
การจัดหาเอกสาร ตำราเรียน หรือแหล่งวิชาที่จะให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร
มีปัญหามากกว่าข้ออื่น ๆ และมีปัญหาเรื่องการจัดประชุมเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและ
ประเมินผลน้อยกว่าปัญหาเรื่องอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกโรงเรียนควรหาทางช่วย เหลือ
โรงเรียนในด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนให้มากขึ้น ปรับปรุงคุณภาพของครู
เพื่อให้การจัดการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยเฉพาะเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียน

การสนทนเป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ จึงได้หนังสือเอกสารหลักสูตร ตำราเรียน
คู่มือครู และหนังสืออ่านประกอบ สำหรับครูในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ควร
ปรับปรุงองค์กรที่ทำหน้าที่ให้การนิเทศการศึกษาระดับของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับ
อีกด้วย

THE ACADEMIC ADMINISTRATION AT THE DIPLOMA LEVEL OF
PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS
IN BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT

BY

CHUNCHOM KUMHOMKUL

Presented in partial fulfillment the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
March 1984

The purposes of this study were to determine conditions and problems of the academic administration at the diploma level of private vocational schools in Bangkok Metropolis. A rating - scale questionnaire was used to determine the conditions and the problems of the academic administration in 4 areas - (1) curriculum, (2) Organization of instructional activities, (3) supervision and staff development, and (4) measurement and evaluation. Three hundred and seventy - nine questionnaires were distributed to school administrators and teachers. Only 339 questionnaires were returned and 305 questionnaires were completed and used in the study. Data were analyzed by arithmetic mean.

The results revealed that the school administrators performed their academic affairs related to curriculum, organization of instructional activities, and measurement and evaluation at a high level while they did a little lower in supervision and staff development. When each of 4 areas of the academic administration was considered, it was found that the school administrators paid more attention in following rules and regulations of measurement and evaluation than in performing other tasks. Besides, the item of the questionnaire indicating " supervisors or officials of the Office of Private Education Commission assisting teachers and schools " was rated at the lowest level.

As for the problems of the academic administration, it was found that the problems of providing textbooks, documents and other educational resources for teachers were rated at a high level. On the other hand, the problem of organizing the meeting to determine ways and means of measurement and evaluation was rated at the lowest level.

It is recommended that the Office of Private Education Commission should involve itself in promoting supervision and staff development programs in schools, organizing appropriate instructional activities, and providing textbooks, documents and educational resources for teachers.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปัญหานี้อย่าง
ถี่ถ้วนแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

ศิริกุล

ประธาน

ศิริกุล

กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

ศิริกุล

ประธาน

ศิริกุล

กรรมการ

ศิริกุล / มทว. กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

การทำปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุธีระ ทานตะวัน และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ เกียววิศเรศ
ซึ่งได้ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็น
อย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติรี เมืองนาโพธิ์ และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิจิตรรา สุภากร ที่ได้ให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็น
อย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้อนุญาตแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถาม ผู้รับ
ใบอนุญาต ผู้จัดการ และครูใหญ่โรงเรียนเกริกวิทยาลัย ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการ
ทดลองใช้แบบสอบถาม ผู้บริหารโรงเรียน และครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ให้กำลังใจและกรุณาช่วยเหลือให้ปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ
สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่ ๆ ที่เป็นกำลังใจ และ
สนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

ชวนชม คำหอมตุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การอาชีวศึกษา	8
การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	12
การอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5	22
การบริหารงานวิชาการ	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	42
กลุ่มประชากร	42
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	42
การสร้างเครื่องมือ	44
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การจัดกระทำกับข้อมูล	45

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
เกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล	46
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	69
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	69
กลุ่มประชากร	69
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	70
สรุปผลการวิจัย	70
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	102

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2525	19
2	จำนวนผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีการศึกษา 2524	20
3	จำนวน โรงเรียน ห้องเรียน และนักเรียน ของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีการศึกษา 2520 - 2525	21
4	ขอขยายของการบริหารงานวิชาการ และจำนวนข้อคำถาม	43
5	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของการปฏิบัติงาน วิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร	47
6	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของการปฏิบัติงาน วิชาการด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน	49
7	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของการปฏิบัติงาน วิชาการด้านการนิเทศและพัฒนาศุลากรทางการสอน	51
8	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของการปฏิบัติงาน วิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	53
9	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของปัญหาการบริหาร งานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร	59
10	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของปัญหาการ บริหารงานวิชาการด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน	61
11	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของปัญหาการ บริหารงานวิชาการด้านการนิเทศและพัฒนาศุลากรทางการสอน	63
12	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของปัญหาการ บริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ...	64

บทที่ 1

บทนำ

บทนำ

การอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เพราะเป็นการผลิตคนให้พร้อมที่จะประกอบอาชีพ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ ในการจัดการอาชีวศึกษาของประเทศไทยนั้น แม้รัฐจะพยายามจัดให้มากเพียงใด รัฐก็ไม่สามารถจัดได้อย่างเพียงพอ กับความต้องการของบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณและมีผู้ต้องการศึกษาเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การจัดการอาชีวศึกษาของภาคเอกชนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการช่วยเหลือแบ่งเบาการจัดการศึกษาของชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ข้อ 24 ได้ระบุว่า

รัฐพึง เปิดโอกาสให้เอกชนร่วมรับภาระจัดการศึกษาได้ภายในขอบเขตที่รัฐกำหนด แต่รัฐจะต้องดูแลให้สถานศึกษาของ เอกชนทุกระดับ ทุกประเภท ทั้งที่จัดเป็น การศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบ ดำเนินงานให้สอดคล้องกับ นโยบาย แผนงาน และโครงการทางการศึกษาของชาติ ทั้งนี้การศึกษาที่ เอกชนจัดนั้น จะต้องไม่แสวงหากำไรเกินควร (แผนการศึกษาแห่งชาติ 2520 :

5 - 6)

ในปีการศึกษา 2522 กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาเห็นว่า มีนักเรียนที่สำเร็จ ประกาศนียบัตรวิชาชีพเป็นจำนวนมาก มีความต้องการที่จะเรียนต่อในระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง แต่ไม่มีโอกาสได้ศึกษาคือ ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาของรัฐและวิทยาลัย เอกชน ที่มีอยู่รับได้จำนวนจำกัด ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เสนอขอเปิดสอนถึง ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ดังนั้นเพื่อเป็นการสนองต่อนโยบายตามแผนการศึกษาของชาติ ข้อ 60 ที่ว่า "รัฐพึง เปิดโอกาสให้เอกชนที่มีความสามารถและมีคุณสมบัติเหมาะสม ซึ่งมี

เจตจำนงที่จะจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์ส่วนรวม จัดการศึกษาได้โดยอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล (แผนการศึกษาแห่งชาติ 2520 : 17) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้อนุมัติให้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้ตามมติคณะรัฐมนตรี ในปีการศึกษา 2522 มีจำนวน 19 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2523 : 127) ในปีการศึกษา 2525 มีโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทั้งสิ้น 59 โรงเรียน เป็นโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร 18 โรงเรียน ในส่วนภูมิภาค 41 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2526 : 51)

จากการขยายตัวของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ทำให้มีจำนวนนักศึกษามากขึ้นทุกปี ตามแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาระยะที่ 5 คาดว่าในปีการศึกษา 2525 จะมีนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนประมาณ 6,680 คน โดยมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยเป็นร้อยละ 17.9 ต่อปี (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 39) แต่ปรากฏว่ามีนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงถึง 18,656 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2526 : 51) จากการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ้าจัดการศึกษาโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพแล้ว อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวมในระยะยาวได้ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาได้ผลิตแรงงานสนองความต้องการของตลาดแรงงานมาก ส่วนทางด้านคุณภาพและมาตรฐานของโรงเรียนจะเป็นอย่างไรนั้น ยังเป็นที่สงสัยอยู่ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษายังจัดการศึกษาโดยไม่คำนึงถึงผลกำไรของโรงเรียนมากกว่าจะเป็นการจัดเพื่อส่งเสริมการศึกษาอย่างจริงจัง (อมรชัย ตันติเมธ และคนอื่น ๆ 2520 : 15) จากการวิจัยเรื่องการสร้างเกณฑ์ประเมินโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาแผนกพาณิชยกรรม ของ สุภาณี เตชะดำรงสิน พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา 27 แห่ง มีโรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ 10 แห่ง (สุภาณี เตชะดำรงสิน 2521 : 82)

จากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชนเกี่ยวกับนักเรียนก่อกวน
ไม่สงบในสถานศึกษา ระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2525 พบว่าปัจจัยหนึ่งที่เป็นสาเหตุ
ให้นักเรียนก่อกวนไม่สงบในสถานศึกษาเกิดจากปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ซึ่งได้แก่ นักเรียนมีเวลาว่างจากการเรียนมากเกินไปเพราะการจัดการเรียนการสอนไม่เต็ม
ตามหลักสูตร อุปกรณ์การสอนไม่ครบตามจำนวนนักเรียน ครูไม่ครบตามวิชาที่เปิดสอนใน
หลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2525 : 1)

ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 ได้ระบุถึงปัญหาของการจัดการอาชีวศึกษาไว้ว่า
มีปัญเกี่ยวกับคุณภาพของครู ซึ่งมีการพัฒนาทางความรู้และทักษะใหม่ ๆ น้อยมาก การ
ลงทุนสูง ขาดการประเมินผลงานอย่างมีระบบ ปัญหาการว่างงานและปัญหาค่านคุณภาพของ
ผู้สำเร็จการศึกษา และนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 มีวัตถุประสงค์เน้นการ
ปรับปรุงคุณภาพของการอาชีวศึกษามากกว่ามุ่งขยายการจัดตั้ง ในด้านช่างอุตสาหกรรมและ
พลศึกษาให้มีการเร่งปรับปรุงค่านคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ม.ป.ป. : 93) ดังนั้นการบริหารงานวิชาการหรือการวางแผนการใช้หลักสูตรจึง เป็นสิ่ง
สำคัญยิ่ง แม้ว่าตัวหลักสูตรจะพัฒนาขึ้นอย่างดีที่สุดเพียงใด ถ้าขาดความเข้าใจและความ
ไม่พร้อม การจะพัฒนาหลักสูตรไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อาจจะประสบความสำเร็จได้ยาก
(วิชัย วงษ์ใหญ่ 2523 : 185) เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีคุณภาพ
ผู้วิจัยเห็นว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารโรงเรียน และผู้วิจัยยัง
ไม่พบการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกอบกับที่มาและปัญหาที่สำคัญดังกล่าว เป็นมูลเหตุสำคัญที่
ทำให้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
เอกชนอาชีวศึกษา ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับ
 - 1.1 หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร
 - 1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 1.3 การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน
 - 1.4 การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการทั้งสี่ด้าน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ทำให้ทราบสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไขจัดแผนงานและโครงการ เพื่อส่งเสริมคุณภาพโรงเรียนให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
2. ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา นักการศึกษาและผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เข้าใจถึงสภาพและปัญหาของโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาถึงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในกรุงเทพมหานคร ที่อยู่ในความควบคุม

ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ กระทำต่อโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ทุกสาขาวิชา ในปีการศึกษา 2525

3. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ

3.1 ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าสายวิชา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2525

3.2 ครู ได้แก่ ผู้ที่ได้รับการบรรจุให้มีหน้าที่สอนประจำในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2525

4. ตัวแปรที่จะศึกษา

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของกลุ่มประชากร แบ่งเป็น

4.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าสายวิชา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

4.1.2 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและปัญหาของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในกรุงเทพมหานคร ในเรื่องต่อไปนี้

4.2.1 หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

4.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.2.3 การนิเทศและพัฒนากุศลการทางการสอน

4.2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในกรุงเทพมหานคร
2. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้แก่ อาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าหมวดวิชา และหัวหน้าสาขาวิชา
3. ครู หมายถึง ผู้ที่ได้รับการบรรจุให้เป็นครูและมีหน้าที่สอนประจำในวิชาต่าง ๆ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
4. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมการบริหารทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการวางแผนนโยบายการเรียนการสอน และการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนซึ่งได้แก่เรื่องต่อไปนี้
 - 4.1 หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง แนวปฏิบัติให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ การวางแผนเพื่อใช้หลักสูตร การจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ การอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตร การจัดครูเข้าสอน การจัดการวางสอน การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร การจัดสภาพแวดล้อมอาคารและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน และการประเมินผลการใช้หลักสูตร
 - 4.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการ ซึ่งได้แก่ การจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การสอนซ่อมเสริม การฝึกงานของนักศึกษา ห้องสมุด การแนะแนว และการใช้ทรัพยากรและแหล่งวิชาการในท้องถิ่น
 - 4.3 การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้น ได้แก่ การปฐมนิเทศครูใหม่ การจัดประชุม

ก่อนเปิดภาคเรียน การสังเกตการสอนในชั้น การเยี่ยมชั้นเรียน การสาธิตการสอน การให้คำปรึกษาเป็นรายคนหรือรายหมู่ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมครู การสัมมนา การจัดหนังสือที่มีคุณค่าทางวิชาการ การสนับสนุนให้ไปฝึกงานดูงานและศึกษาเพิ่มเติม และการสนับสนุนให้ครูค้นคว้าสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

4.4 การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการประเมินค่าความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียนต่อจุดประสงค์ของหลักสูตร ได้แก่ การกำหนดนโยบายวางแผนปฏิบัติในการวัดผล การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ การส่งเสริมครูให้มีความสามารถในการวัดผล การกำหนดเกณฑ์และระยะเวลา การบอหมายหน้าที่ในการดำเนินการวัดผล การนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ การนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาประเมินผลการเรียนการสอน การติดตามผลนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้ว ตลอดจนการดำเนินงานอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

5. สภาพการบริหารงานวิชาการ หมายถึง สภาพะงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่ปฏิบัติจริง

6. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง อุปสรรคและข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุให้การดำเนินการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ หรือบรรลุวัตถุประสงค์อย่างขาดประสิทธิภาพ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การอาชีวศึกษา

ความหมายของการอาชีวศึกษา

ได้มีผู้ให้คำนิยามของการอาชีวศึกษาไว้หลายท่านดังนี้คือ

แมริส กล่าวว่า การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาเพื่อประกอบอาชีพตามความพอใจของแต่ละบุคคล และเพื่อสนองความต้องการของสังคม อาชีวศึกษา เป็นการศึกษาเฉพาะซึ่งแยกจากการศึกษาสามัญ และสมาคมอาชีพอเมริกันได้ให้ความหมายว่า การอาชีวศึกษาคือ การศึกษาที่มุ่งพัฒนา ทักษะ ความสามารถ ความเข้าใจ ทักษะคติ นิสัยในการทำงาน และความรู้สึกในคุณค่าของงานอาชีพของผู้เรียน และนำเอาสิ่งเหล่านี้ไปใช้เพื่อให้งานก้าวหน้า และเป็นพื้นฐานในการทำงาน (Harris. 1960 : 1555)

เวสเตอร์ ได้ให้ความเห็นว่า การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาสำหรับอาชีพเฉพาะในคาน การเกษตร การค้าหรืออุตสาหกรรม โดยเป็นการเชื่อมโยงกันระหว่างการสอนภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ เป็นการจัดในระดับเตรียมอุดมศึกษา ในแผนกพาณิชยกรรม และแผนกช่างเทคนิคและโดยสถาบันเฉพาะของวิทยาลัยที่ตั้งขึ้น เช่น วิทยาลัยเกษตร โรงเรียนช่างวิศวกรรม หรือสถาบันเทคนิคต่าง ๆ (Webster. 1965 : 2561)

กู๊ด ได้กล่าวถึงการอาชีวศึกษา คือ การศึกษาระดับต่ำกว่าวิทยาลัยโปรแกรมหนึ่งในการที่จะเตรียมผู้เรียนเข้าสู่งานเลือกอาชีพในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะหรือเพื่อเป็นการยกระดับแรงงานลูกจ้าง รวมทั้งการศึกษาค้นคว้า อุตสาหกรรม สุขภาพ เกษตรกรรม ธุรกิจ และคหกรรม ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ (Good. 1973 : 645)

ฮู แสวงศักดิ์ ได้กล่าวว่า การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาวิชาแขนงหนึ่งแขนงใดที่ช่วยให้คนเราออกไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง และครอบครัว การอาชีวศึกษามีความสำคัญยิ่ง

ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และการฝึกอาชีพย่อมขึ้นอยู่กับพื้นฐานทาง เศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้าของสังคม (ธนุ แสงศักดิ์ 2517 : 60)

สรุป การอาชีวศึกษาหมายถึง การศึกษาเพื่อที่จะนำไปประกอบอาชีพ และมุ่งให้ผู้เรียนได้มีทักษะที่ถูกต้อง ความสามารถที่ดีในการทำงาน ทักษะคิดลอคนนิสัยที่ดีในการประกอบอาชีพ โดยมีการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติผสมผสานกันอย่างเหมาะสม และในการจัดการอาชีวศึกษานี้ต้องให้สอดคล้องกับพื้นฐานทาง เศรษฐกิจและความต้องการของตลาดแรงงาน

✓ หลักพื้นฐานของการอาชีวศึกษา

ไม่ว่าการอาชีวศึกษาจะผลิตกำลังคนระดับใด เพื่อป้อนตลาดแรงงานส่วนไหน

การอาชีวศึกษาจะยึดหลักการพื้นฐานที่สำคัญสองประการคือ

1. ผู้สอนและผู้เรียนทางอาชีวศึกษาจะต้อง เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และเข้าใจบทบาทความสำคัญของการอาชีวศึกษาจึงจะทำให้การอาชีวศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. การอาชีวศึกษา เป็นการศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของชาติ ฉะนั้นโปรแกรมการอาชีวศึกษาแขนงต่าง ๆ จึงต้องจัดทำ เป็นการภายใต้หลักการและความมุ่งหมายของการให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้ทำงาน และมีงานทำตามที่ใดศึกษาอบรมไป จึงจะทำให้การอาชีวศึกษา เป็นไปอย่างมีเป้าหมายและทิศทาง (วีระวัฒน์ กุฑยรัตน์ 2526 : 1-2)

การอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาวิชาชีพที่มุ่งผลิตกำลังคนในระดับต่าง ๆ กันตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม (แผนการศึกษาแห่งชาติ 2520 : 9) การอาชีวศึกษาผลิตคนที่มีคุณภาพย่อมเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมให้แกชาติ กำลังคนผลิตโดยการอาชีวศึกษาแบ่งออกได้เป็นสี่ระดับดังนี้คือ (จรูญ ชูลาภ 2524 : 329 - 330)

1. ระดับของการอาชีวศึกษา

- 1.1 ช่างกึ่งฝีมือ (Semi - Skilled Worker) จัดเป็นระดับความรู้ชั้น

พื้นฐานของงานช่าง สามารถปฏิบัติงานช่างได้แต่ไม่จำเป็นต้องมีฝีมือ ได้แก่ พวกฝึกงาน ระยะสั้นโดยไม่ต้องการความรู้ทางทฤษฎี หรือพวกประเภทแรงงานที่ปฏิบัติงานจนมีประสบการณ์ ก็สามารถเป็นช่างกึ่งฝีมือได้ เช่น ช่างพันโคนาโม ช่างเก็บสายไฟ

1.2 ช่างฝีมือ (Skilled worker) เป็นผู้มีความรู้ในเรื่องการทำงาน เป็นอย่างดี มีความละเอียดรอบคอบ ให้อุณหภูมิในผลงาน มีความรักและออกหน้าทำงานผ่านการฝึกอบรมมาแล้วเป็นเวลานานจนเกิดความชำนาญ มีความรู้ทางทฤษฎีบ้าง เพียงเพื่อนำไปเสริมงานปฏิบัติเช่น ในงานช่างไฟฟ้า รู้เรื่องกฎทางไฟฟ้า หรือในงานเครื่องยนต์ รู้เรื่องการวัดกำลังอัด และการใช้เครื่องมือรู้เรื่องแรงสำหรับงานก่อสร้าง เป็นต้น นอกจากนี้ก็รู้เรื่องคณิตศาสตร์เบื้องต้นและวิทยาศาสตร์พื้นฐาน

1.3 ช่างเทคนิค (Technician) ระดับอนุปริญญาหรือระดับเทคนิค ทำหน้าที่รองลงมาจากระดับปริญญาตรี หน้าที่ของช่างเทคนิค เป็นผู้คอยดูแลการทำงานของช่างฝีมือคอยให้คำปรึกษาและแนะนำ มีความรู้เรื่องงานปฏิบัติเป็นอย่างดีโดยต้องมีความรู้ในทฤษฎีช่างบางพอที่จะแก้ปัญหาทางปฏิบัติของช่างฝีมือแต่อาจไม่จำเป็นต้องมีฝีมือในทางปฏิบัติ ลักษณะของงานช่างเทคนิคที่จะเข้าใจง่าย ๆ เช่น งานทดสอบ งานตรวจเช็ค งานควบคุม เป็นเจ้าหน้าที่ทางเทคนิค เช่น เทคนิคช่างยนต์ เป็นต้น

1.4 วิศวกรหรือระดับวิชาชีพชั้นสูง (Professional) เป็นการเรียนในระดับปริญญา เป็นพวกที่ต้องการความรู้ทางด้านทฤษฎี โดยทำงานเกี่ยวกับการคิดคำนวณ วิเคราะห์วิจัย เป็นผู้ออกแบบแผนผลิต เช่น เป็นผู้ออกแบบเครื่องรับเครื่องส่งวิทยุ ออกแบบและคำนวณโครงสร้างอาคาร เป็นนักคิดค้นและปรับปรุงไม่ต้องการความรู้ทางด้านฝีมือ เช่น วิศวกรเครื่องกล เป็นต้น

X2. ประเภทของหลักสูตรอาชีวศึกษา

หลักสูตรอาชีวศึกษาที่เปิดสอนโดยทั่วไปมีสองประเภท คือ

2.1 หลักสูตรระยะสั้น หรือที่จัดเป็นการศึกษานอกระบบโรงเรียนใช้ระยะเวลาในการเรียนสามเดือน ถึงหนึ่งปี แบ่งเป็นรายวิชา (course) ประมาณสามหรือห้าเดือน

2.2 หลักสูตรระยะยาว จัดเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบ ซึ่งได้แก่

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และหลักสูตรปริญญาตรี

3. ประเภทวิชาของการอาชีวศึกษา

การอาชีวศึกษาแบ่งออกเป็นหกประเภทวิชา (รฐ. แสงศักดิ์ 2526 : 16) ได้แก่

- 3.1 เกษตรกรรม
- 3.2 พณิชยกรรม
- 3.3 คหกรรม
- 3.4 ศิลปหัตถกรรม
- 3.5 อุตสาหกรรม
- 3.6 คนตรีและนาฏกรรม

✓ หลักสูตรอาชีวศึกษา

ปัจจุบันโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการซึ่งจัดเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียน อยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เปิดสอนอาชีวศึกษาได้สามหลักสูตร ดังนี้คือ

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จัดอยู่ในระดับมัธยมศึกษา รับผิดชอบสำเร็จจากมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า เรียนต่ออีกสามปี
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) จัดอยู่ในระดับอุดมศึกษา รับผิดชอบสำเร็จจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (บ.ค.5, บ.6) เข้าเรียนต่ออีกสองปี
3. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จัดอยู่ในระดับอุดมศึกษา รับผิดชอบสำเร็จจากประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เรียนต่ออีกสองปี

✕ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

1. ความหมาย

การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เรียกชื่อย่อว่า ปวส. เป็นการศึกษาต่อจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งมีระยะเวลาเรียนสองปี เพื่อให้มีความรู้ความชำนาญในการที่จะประกอบอาชีพในระดับผู้ควบคุมงานในประเภทวิชาต่าง ๆ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกันสามารถเลือกเรียนในวิชาที่เป็นพื้นฐานในการเรียนต่อระดับปริญญาตรีได้อีกด้วย (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2523 : 2)

2. หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัด

การจัดอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมีหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชนเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัด ทั้งนี้คือ

2.1 กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ กรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

2.2 ทบวงมหาวิทยาลัย ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีพระนครเหนือ และวิทยาลัยเอกชน คือ วิทยาลัยเทคนิคสยาม วิทยาลัยศรีปทุม วิทยาลัยเซเชียวาคนย และวิทยาลัยคณาวัสส์

3. ความเป็นมาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

เดิมการจัดการศึกษาลักษณะประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) นั้นครั้งแรกวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพในสังกัดกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้ดำเนินการเริ่มเมื่อ พ.ศ. 2495 และต่อมา พ.ศ. 2512 รัฐเปิดโอกาสให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512 ซึ่งได้แก่วิทยาลัยของเอกชน โดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2523 : ไม่มีเลขหน้า)

ในช่วงระยะเวลา พ.ศ. 2518 ถึง พ.ศ. 2521 มีนักเรียนสำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มสูงขึ้นในความต้องการเรียนต่อใน

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จากสถิติ พ.ศ. 2518 มีผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 33,385 คน และ พ.ศ. 2521 มีผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 58,954 คน หรือคิดเป็นอัตราส่วนที่เพิ่มจาก พ.ศ. 2518 - 2521 ร้อยละ 76.6 และจากจำนวนผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาชีพดังกล่าวมีความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงถึงร้อยละ 85.3 ซึ่งสถาบันของรัฐและเอกชนสามารถรับได้เพียงร้อยละ 34.6 ของผู้ประสงค์จะศึกษาต่อ และในจำนวนนี้วิทยาลัยเอกชนสามารถรับได้เพียงร้อยละ 4.3 (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2523 : ไม่มีเลขหน้า) เพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลที่จะส่งเสริมการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงเสนอแนวความคิดที่จะเปิดโอกาสให้เอกชนที่มีความสามารถมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีเจตจำนงที่จะจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เขารวบรับภาระดำเนินการโดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกระทรวงศึกษาธิการต่อคณะรัฐมนตรี พร้อมทั้งได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2522 เมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2522 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 96 ตอนที่ 82 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2522 (มาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2522)

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาทางอาชีวในระดับสูงขึ้นไป ให้มีปริมาณเพียงพอสำหรับการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐในการให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2522 ได้มีมติให้กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงไปก่อนได้ และให้ทบวงมหาวิทยาลัยออกกฎกระทรวงในเรื่องนี้ต่อไป (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2523 : 1)

4. การจัดตั้งของโรงเรียนเอกชน

เมื่อ วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2522 กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการการตรวจพิจารณาขอจัดตั้งโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อ

ตรวจพิจารณาจัดตั้งและขยายหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงให้ปีมาตรฐานและคุณภาพที่ดีตามระเบียบและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการประกอบด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ 2522 : ไข่มุขเลขหน้า)

1. รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	ประธานกรรมการ
2. ผู้อำนวยการกอง กองควบคุมและติดตามการปฏิบัติงาน	กรรมการ
3. ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย 1 คน	กรรมการ
4. ผู้แทนกรมอาชีวศึกษา 2 คน	กรรมการ
5. ผู้แทนวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา 2 คน	กรรมการ
6. เจ้าหน้าที่กองควบคุมและติดตามการปฏิบัติงาน 1 คน	กรรมการและเลขานุการ

ในปีการศึกษา 2522 โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ได้ยื่นเรื่องขอจัดตั้งและขยายหลักสูตรในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง รวม 21 โรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาอนุญาตให้เปิดสอนได้ 19 โรงเรียน โดยถือตามมติคณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2522 อนุญาตให้เปิดในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2522 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2523 : 127)

กรุงเทพมหานคร

1. พณิชยการราชดำเนิน	คณะวิชาบริหารธุรกิจ
2. กุศลพิณยการ	คณะวิชาบริหารธุรกิจ
3. เทคนิควิชาพิณยการ	คณะวิชาบริหารธุรกิจ
4. กรุณพิทยาพิณยการ	คณะวิชาบริหารธุรกิจ
5. เทคนิกวิทยา	คณะวิชาช่างกล
6. เทคนิกช่างอุตสาหกรรมกรุงเทพ	คณะวิชาช่างกล, คณะวิชาช่างไฟฟ้า

ส่วนภูมิภาค

1. พณิชยการลพบุรี จังหวัดลพบุรี คณะวิชาบริหารธุรกิจ
 2. พณิชยการพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก คณะวิชาบริหารธุรกิจ
 3. ลำปางพณิชยการและเทคนิค จังหวัดลำปาง คณะวิชาบริหารธุรกิจ
 4. เทพประสาทพณิชยการเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ คณะวิชาบริหารธุรกิจ
 5. พณิชยการเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ คณะวิชาบริหารธุรกิจ
 6. สุราษฎร์บริหารธุรกิจ จังหวัดสุราษฎร์ คณะวิชาบริหารธุรกิจ
 7. ภาษาดังประเทศเลขานุการ และพณิชยการนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช คณะวิชาบริหารธุรกิจ
 8. พณิชยการสงขลา จังหวัดสงขลา คณะวิชาบริหารธุรกิจ
 9. รางกลพณิชยการนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา คณะวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิชาว่างกล
 10. ภูมิสิทธิพณิชยการ-ว่างกล จังหวัดขอนแก่น คณะวิชาบริหารธุรกิจ
 11. อุดรพณิชยการ จังหวัดอุดร คณะวิชาบริหารธุรกิจ
 12. พณิชยการอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี คณะวิชาบริหารธุรกิจ
 13. เทคนิคาคะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดสกลนคร คณะวิชาบริหารธุรกิจ
- จากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมีผลทำให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบควบคุมสถานศึกษาเอกชนที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสองหน่วยงานคือ ทบวงมหาวิทยาลัย (กองวิทยาลัยเอกชน) และกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน) มีปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานการศึกษาทัดเทียมกันได้ สรุปปัญหาได้ดังนี้ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2523 : 1)

1. ปัญหาในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องสามฉบับ คือ แผนการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ 2497 (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2518) และพระราชบัญญัติอุดมศึกษา พ.ศ. 2512 เนื่องจากในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ได้ระบุว่า

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาหลังระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉะนั้นการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จึงจัดอยู่ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ 2497 (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2518) ให้ความหมายของโรงเรียนราษฎร์ไว้ว่า โรงเรียนราษฎร์ หมายถึง สถานที่อันบุคคลจัดการให้การศึกษาแก่นักเรียนเกินกว่าเจ็ดคนขึ้นไป นอกจากโรงเรียนของรัฐบาล โรงเรียนประชาบาล และโรงเรียนเทศบาล ดังนั้น โรงเรียนเอกชนจึงไม่สามารถที่จะเปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงได้ การที่เอกชนจะจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้นั้น จะต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติอุดมศึกษา ซึ่งเปิดโอกาสให้เอกชนดำเนินการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ โดยจะต้องอยู่ในความควบคุมดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย

2. คำนโยบาย ยังขาดความชัดเจนในแง่นโยบาย และเรื่องการจัดการศึกษา เอกชนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงนี้ เป็นเรื่องนโยบายรัฐจะมอบหมายให้หน่วยงานใด จัดหรือรับผิดชอบได้

3. คำนอื่น ๆ ได้แก่ - มาตรฐานการจัดการศึกษาของ เอกชนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานทั้งสองแห่ง ย่อมมีความแตกต่างกันและเกิดความซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยที่ทำหน้าที่ดูแล นอกจากนี้การขยายตัวอย่างรวดเร็วของโรงเรียน เอกชนโดยไม่เป็นนโยบายแน่นอน ผลกระทบต่อความต้องการคนแรงงานและการบึงงานทำ

จากปัญหาค้างกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้นำเรื่อง เสนอต่อ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพิจารณาหลายครั้ง และมีมติในคราวประชุมเมื่อ วันที่ 20 สิงหาคม 2522 ให้กระทรวงศึกษาธิการ เร่งรัดปรับปรุงมาตรฐานการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ให้มีมาตรฐานการศึกษาทัดเทียมกับมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย เอกชน และ ต่อมาคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ประชุมเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2522 มีมติให้สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เสนอเรื่อง ไปยังกระทรวงศึกษาธิการ และทบวงวิทยาลัย ดำเนินการ เกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และ เร่งรัดการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษา และขอให้กระทรวงศึกษาธิการหยุดการขยายจำนวนโรงเรียนเอกชนไว้เท่าที่อนุมัติก่อน จำนวน 19 โรงเรียน (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2523 : 4)

เพื่อขจัดปัญหาในเรื่องการจัดการศึกษาเอกชนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงนี้
สมาคมสถาบันอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้นำ
เรื่องเสนอคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเพื่อแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ

ปีการศึกษา 2523 กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาอนุญาตให้โรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนและขยายหลักสูตรในระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง ซึ่งได้ยื่นเรื่องขอรับเนื่องจากปีการศึกษา 2522 อีกจำนวน 12 โรงเรียน
ดังนั้นในปีการศึกษา 2523 จึงมีโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง ทั้งสิ้นจำนวน 31 โรงเรียน แบ่งโรงเรียนในส่วนกลาง 10 โรงเรียน และ
ในส่วนภูมิภาค 21 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2524 : 19)
พร้อมกันนี้กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายว่าหลังปีการศึกษา 2524 ก็จะไม่พิจารณาอนุญาต
จนกว่าจะได้ฟังความคิดเห็นจากคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และมีที่คณะกรรมการ
ปรับปรุงพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องหรือไม่ (กระทรวงศึกษาธิการ 2523 : ไม่มีเลขหน้า)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในคราวประชุมเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2523
ได้มีมติพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปัญหาการจัดการศึกษาเอกชนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูงขึ้น เพื่อเสนอแนะนโยบายควบคุมการจัดการศึกษาเอกชนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง และแนวนโยบายการแก้ปัญหาต่าง ๆ เสนอคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
และในวันที่ 15 ตุลาคม 2523 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้มีมติเห็นชอบกับข้อเสนอ
แนวนโยบายการจัดการศึกษาเอกชนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้นำเสนอต่อคณะ
รัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป และในวันที่ 6 มกราคม 2524 คณะรัฐมนตรีได้ลงมติ
เห็นชอบตามที่คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเสนอมาทั้งมาตรการระยะสั้นและมาตรการ
ระยะยาว (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี 2523 : 1 - 2) สรุปแนวนโยบายการจัด
การศึกษาเอกชนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้ดังนี้

1. มาตรการระยะสั้น ให้วิทยาลัยเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนทั้งระดับปริญญาและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงอยู่แล้ว ให้คงดำเนินการต่อไปเฉพาะวิทยาลัยเอกชนที่จะขอเปิดสถานศึกษาใหม่จะต้องเปิดสอนถึงระดับปริญญา และอาจเปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสาขาวิชาที่เชื่อมโยงหรือสามารถพัฒนาไปเป็นหลักสูตรปริญญาในสถานศึกษาแห่งเดียวกันได้ แต่วิทยาลัยเอกชนจะเปิดสอนเฉพาะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงอย่างเดียวไม่ได้

สำหรับโรงเรียนราษฎร์ประเภทอาชีวศึกษา ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้สามารถเปิดสอนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงได้ แต่จะเปิดสอนหลักสูตรที่สูงกว่านี้ไม่ได้ ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัยจะต้องร่วมกันควบคุม ดูแลมาตรฐานการศึกษาให้มีคุณภาพทัดเทียมกัน

2. มาตรการระยะยาว ในระหว่างที่ดำเนินการตามมาตรการระยะสั้นนั้นให้วิทยาลัยเอกชนที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาในสถานศึกษาแห่งเดียวกัน ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ไปเป็นหลักสูตรอนุปริญญาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาสิ้นแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 6

(พ.ศ. 2530 - 2534)

ในปีการศึกษา 2524 มีโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทั้งสิ้นจำนวน 46 โรงเรียน เป็นโรงเรียนในส่วนกลาง 14 โรงเรียน และในส่วนภูมิภาค 32 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2525 : 38)

กิจการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ โดยในปีการศึกษา 2525 นี้ มีจำนวนโรงเรียนที่ได้รับอนุญาตและแยกตามประเภทวิชาที่สอนดังนี้

ตาราง 1 จำนวนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2525

	สาขาวิชา	รวม			ส่วนกลาง			ส่วนภูมิภาค		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ปวส. ปี 1	บริหารธุรกิจ	3,122	7,387	10,508	1,013	2,207	3,220	2,109	5,180	7,289
	ช่างกล	981	3	984	611	3	614	370	-	370
	เกษตร	745	336	1,081	-	-	-	745	336	1,081
	รวม	4,848	7,726	12,573	1,624	2,210	3,834	3,221	5,516	8,740
ปวส. ปี 2	บริหารธุรกิจ	1,494	3,676	5,171	545	942	1,487	949	2,734	3,683
	ช่างกล	899	15	912	631	13	644	268	-	268
	เกษตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	รวม	2,393	3,689	6,038	1,176	955	2,131	1,217	2,734	3,951
รวม	บริหารธุรกิจ	4,616	11,063	15,679	1,558	3,149	4,707	3,058	7,914	10,972
	ช่างกล	1,880	16	1,896	1,242	16	1,258	638	-	638
	เกษตร	745	336	1,081	-	-	-	745	336	1,081
	รวม	7,241	11,415	18,656	2,800	3,165	5,965	4,441	8,250	12,691

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2526 : 31)

ตาราง 2 จำนวนผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ปีการศึกษา 2524

สาขาวิชา	รวม			กรุงเทพมหานคร			ภูมิภาค		
	จำนวนผู้สำเร็จ			จำนวนผู้สำเร็จ			จำนวนผู้สำเร็จ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
บริหารธุรกิจ	835	1,727	2,562	289	483	772	546	1,244	1,790
ช่างกล	358	—	358	259	—	259	79	—	79
รวม	1,193	1,727	2,900	548	483	1,031	625	1,244	1,869

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2526 : 71)

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีส่วนร่วมในการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการจัด
อาชีวศึกษาของประเทศอย่างมากซึ่งจะ เห็นได้จากสถิติดังต่อไปนี้

ตาราง 3 จำนวนโรงเรียน ห้องเรียน และจำนวนนักเรียนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง ปีการศึกษา 2520 - 2525

ปีการศึกษา	จำนวนโรงเรียน		จำนวนห้องเรียน		จำนวนนักเรียน	
	ปวช.	ปวส.	ปวช.	ปวส.	ปวช.	ปวส.
2520	111	—	2,125	—	89,466	—
2521	126	—	2,478	—	109,779	—
2522	162	19	3,084	49	137,200	1,470
2523	181	31	3,576	129	156,408	4,119
2524	151	46	5,131	297	229,677	10,054
2525	282	59	5,181	516	225,973	18,656

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2520 - 2525)

5. การบริหารการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง

จากแนวนโยบายของรัฐบาลแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ได้กล่าวถึงเรื่อง
เกี่ยวกับการระดมสรรพกำลังเพื่อการศึกษา ระบุว่า "รัฐพึงเปิดโอกาสให้เอกชนที่มีความ
สามารถ และมีคุณสมบัติเหมาะสมซึ่งมีเจตจำนงที่จะจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์ส่วนรวม จัด
การศึกษาได้ โดยให้อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ" (แผนการศึกษาแห่งชาติ 2520 : 17)

หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา คือ สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน ซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุม ส่งเสริม และให้บริการแก่โรงเรียนเอกชนทุกระดับ

ทั่วราชอาณาจักร เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2526 : 1)

การอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529)

1. นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2524 : 3) มีดังนี้

1.1 เร่งรัดปรับปรุงคุณภาพการอาชีวศึกษาให้มีมาตรฐานสูงขึ้น และปรับปรุงการประเมินผลการศึกษา

1.2 ปรับปรุงระบบการนิเทศการศึกษาให้ประสิทธิภาพอย่างแท้จริง และให้การนิเทศเป็นไปอย่างทั่วถึง

1.3 กำหนดสัดส่วนโรงเรียนอาชีวศึกษา (หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ) แต่ละสาขาวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน

1.4 สนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษาเอกชนร่วมมือกับวงการธุรกิจ และสถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาฝึกงานและสนองความต้องการซึ่งกันและกัน

1.5 ให้มีการประสานสัมพันธ์กันระหว่างการศึกษาอาชีวศึกษากับการศึกษาในระบบโรงเรียน และการศึกษานอกโรงเรียน

1.6 ส่งเสริมค่านิยม จริยธรรม ศิลป และพลานามัยในโรงเรียน

2. นโยบายหลัก และวัตถุประสงค์หลักการอาชีวศึกษา ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ บ.ป.ป. : 92 - 93) มีดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

เร่งพัฒนาและปรับปรุงทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของการอาชีวศึกษาให้สามารถฝึกอาชีพที่ เหมาะสมได้กว้างขวาง เพื่อสนองความต้องการทั้งการประกอบอาชีพอิสระและตลาดแรงงาน

X นโยบาย

- 2.1 ประสานการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการดำเนินการ อาชีวศึกษาทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดเอกภาพ
- 2.2 ปรับปรุงหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนวิชาชีพให้เบ็ดเสร็จในตัว โดยมุ่งให้เป็นการศึกษาที่เหมาะสมกับอาชีพอิสระและสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างแท้จริง
- 2.3 เร่งผลิตและปรับปรุงคุณภาพของครูอาชีวศึกษาให้ประสานและสอดคล้องกันระหว่างหน่วยผลิตและหน่วยใช้
- 2.4 รัฐจะกำหนดมาตรฐานของผู้ที่จะประกอบอาชีพสาขาต่าง ๆ เท่าที่เห็นว่ามีความจำเป็น
- 2.5 เร่งปรับปรุงมาตรฐานของสถานศึกษาให้คุณภาพสูงขึ้น และอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน
- 2.6 ขยายการศึกษาวินิจฉัยให้กว้างขวางขึ้น โดยเฉพาะในชนบทตามรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นและสังคม ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความพร้อมของความสามารถในการจัดความต้องการของตลาดแรงงานและกำลังทาง เศรษฐกิจของประเทศด้วย
- 2.7 เร่งส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรระยะสั้นให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในแต่ละท้องถิ่นเพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตได้อย่างผาสุก
- 2.8 ให้สถานศึกษาปีการร่วมมือกันในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการประหยัดและมีประสิทธิภาพ
- 2.9 ให้สถานศึกษาหาทางร่วมมือกับวงการธุรกิจอุตสาหกรรมและสถานประกอบการเอกชนเพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษา ฝึกงาน และสนองความต้องการซึ่งกันและกัน
- 2.10 รัฐจะกำหนดมาตรการให้รัฐวิสาหกิจและสถานประกอบการ เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการฝึกอาชีพ ทั้งนี้อาจดำเนินการโดย เอกเทศหรือร่วมกับสถานศึกษาก็ได้

2.11 ให้สถานศึกษากำหนดภาระกิจในด้านการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน และสังคมให้กว้างขวาง ให้บริการแก่มากรวมทั้งการประกอบอาชีพของประชาชนให้สูงขึ้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษาเป็นสำคัญ

2.12 ส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาให้มากขึ้น

2.13 ให้มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาอาชีวศึกษากับการอาชีวศึกษา และการศึกษาระดับอื่น

2.14 ให้มีการศึกษาวิจัยและศึกษาค้นคว้าเพื่อหารูปแบบและลักษณะ ของการจัดการอาชีวศึกษา และนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การบริหารงานวิชาการ

1. ความสำคัญของการบริหาร วิชาการ

ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนประเภทใด มาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนั้น จะทราบได้จากการพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการ ดังนั้นงานวิชาการจึงเป็นงานหลักของ โรงเรียน ทั้งที่ คณบดี และคนอื่น ๆ ได้ศึกษางานในด้านความรับผิดชอบของผู้บริหารการศึกษา โดยแยกงานออกเป็นหัวประเภท พบว่า งานบริหารวิชาการมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงไปคือ งานบริหารครูและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ งานบริหารกิจการนักเรียน มีความสำคัญเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 20 งานในหน้าที่ทั่วไป งานบริหารการเงิน งานบริหารเกี่ยวกับอาคารสถานที่ และงานบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชน มีความสำคัญเป็น อันดับสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 5 เท่ากัน (Smith and others. 1961 : 170)

การบริหารงานวิชาการจึงนับว่าเป็นงานที่มีความสำคัญ สำหรับการบริหารการศึกษาและเป็น เครื่องชี้ความสำเร็จหรือความสามารถของผู้บริหาร (สุธีระ ทาแก้วนิช 2525 : 63)

ในการจัดอาชีวศึกษานั้น วิชาการถือว่าเป็นงานที่สำคัญยิ่ง เพราะการบริหารวิชาการ เป็นเสมือนหัวใจของการบริหารการศึกษา เป็นงานที่เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถที่จะ ออกไปมีความสำเร็จในการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนมา

2. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

บุญโญ สาคร ให้ความเห็นว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหาร กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ดี และมีประสิทธิภาพที่สุด (บุญโญ สาคร 2516 : 252)

สุมิตร คุณานุกร กล่าวว่า งานวิชาการภายในโรงเรียนหาได้มีความหมายแคบ ๆ อย่างที่เข้าใจทั่ว ๆ ไป ถึงการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้นไม่ แต่ยังหมายถึงกิจกรรม ทุกสิ่งทุกอย่างภายในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดความรู้และการศึกษาของเด็ก (สุมิตร คุณานุกร 2523 : 157)

ธำรง บัวกรี ได้ให้ความหมายของงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการ หมายถึง การปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น รวมถึงการวางแผนและนโยบายเกี่ยวกับการสอน ตลอดจนการประเมินผลการศึกษาต่าง ๆ (ธำรง บัวกรี 2506 : 51)

การบริหารงานวิชาการจึงมีความหมายถึง กิจกรรมการบริหารทุกสิ่งทุกอย่างที่ เกี่ยวข้องกับการวางแผนและนโยบายการเรียนการสอนและการปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดหมายของการศึกษา

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

สุดใจ เหล่าสุนทร ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาที่รับผิดชอบในตำแหน่งวิชานั้น จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถ จัดดำเนินการในเรื่องหลักสูตร ประมวลการสอน และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และ การประเมินผลการศึกษา นอกจากนี้ยังต้องเป็นบทบาทในด้านการควบคุมการเรียนการสอนให้ เป็นไปตามหลักสูตรอย่างครบถ้วนและประเมินการใช้หลักสูตรด้วย (สุดใจ เหล่าสุนทร 2505 : 7 - 8)

สุธีระ ทานตะวัน ได้ให้ความคิดเห็นว่าการบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นงานหลัก ของโรงเรียน เพราะวัตถุประสงค์ที่ตั้งโรงเรียนขึ้นมาก็เพื่อให้เป็นแหล่งที่ให้ความรู้แก่

ผู้เรียนและได้เสนอแนะขยายของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้คือ (สุธีระ ทานตวัน
2521 : 153)

1. งานเกี่ยวกับหลักสูตร
2. งานเกี่ยวกับประมวลการสอน
3. งานเกี่ยวกับการทำโครงการสอนเฉพาะโรงเรียน
4. แผนการสอนวิชาต่าง ๆ
5. การจัดทำคู่มือครู
6. การพิจารณาแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ
7. การทำตารางสอน
8. การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน
9. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
10. การจัดครูเข้าสอน
11. การพัฒนาการสอน
12. การจัดทำอุปกรณ์การสอน
13. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
14. การนิเทศการสอน

ซารี่ มณีศรี ได้เสนอแนะขยายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้ คือ

(ซารี่ มณีศรี 2525 : 65 - 66)

1. วัตถุประสงค์ นโยบาย และวิชาการบริหาร
2. หลักสูตรและประมวลการสอน
3. ตารางสอน
4. อุปกรณ์การศึกษา
5. แบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ
6. การแบ่งหมู่เรียน

7. การนิเทศการสอน

8. การจัดห้องสมุด

9. การวัดผลและประเมินผล

เมื่อพิจารณาถึงขอบข่ายของงานวิชาการจากความคิดเห็นของนักการศึกษาดังกล่าว จึงพอสรุปงานวิชาการของโรงเรียนอาชีวศึกษาคอกเป็นสี่ด้าน ดังนี้

1. หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน
4. การวัดและการประเมินผลการศึกษา

หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

ปัจจุบันโรงเรียนเอกทนาชีวศึกษาที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงใช้หลักสูตรของกรมอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

ในการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนมาก นักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับหลักสูตรไว้หลายท่านดังนี้คือ

ทาบมา กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึง ประมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนและครูผู้สอนจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนปีการ เปลี่ยนแปลง ไปตามลักษณะที่คั่งจุกมุ่งหมายไว้ (Taba.

1962 : 9)

ถูก ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่ามีสามนัยด้วยกันคือ ความหมายที่ 1 หลักสูตรคือ เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบ ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อจบชั้นหรือรับประกาศนียบัตร ในหมวดวิชาหรือสาขาวิชาใดสาขาหนึ่ง เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรพลานามัย เป็นต้น ความหมายที่ 2 หลักสูตรคือ โปรแกรมการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดขึ้นให้ผู้เรียนได้เรียนเพื่อรับประกาศนียบัตรต่าง ๆ และ ความหมายที่ 3 หลักสูตรคือ กลุ่มของวิชาหรือ

ประสบการณ์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนภายใต้การแนะแนวของโรงเรียน หรือวิทยาลัย

(Good. 1973 : 157)

สุมิตร คุณานุกร ได้ให้ความเห็นว่า หลักสูตรในระดับโรงเรียน หมายถึง
โครงการประมวลความรู้ และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียน ไม่ว่าจะ
เป็นภายในและภายนอกโรงเรียนก็ตาม เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้
(สุมิตร คุณานุกร 2523 : 3)

ดังนั้นพอสรุปได้ว่า หลักสูตร เป็นสิ่งสำคัญและเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อจัดประสบการณ์ต่าง ๆ
ให้กับนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาที่เรียนจบตามหลักสูตรกำหนดแล้วมีความรู้และทักษะที่จะออกไป
ประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนได้ในระดับที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความมุ่งหมายที่จะฝึกเด็กให้เป็น
ช่างเทคนิค (จรรยา ชูลาก 2524 : 30) ช่างเทคนิค หมายถึง ผู้ที่ทำงานระหว่าง
ช่างฝีมือกับวิศวกร หรือระหว่างระดับนักวิชาการกับผู้ปฏิบัติงานจริง (วิเวก ปางพุทธิพงศ์
2525 : 32)

จรรยา ชูลาก ได้กล่าวถึง หน้าที่ของช่างเทคนิคไว้ว่า จะต้องเป็นผู้คอยควบคุมดูแล
การทำงานของช่างฝีมือ กอปรให้คำปรึกษาแนะนำ มีความรู้ในเรื่องงานปฏิบัติเป็นอย่างดี โดย
ต้องมีความรู้ในทฤษฎีช่างมากพอที่จะแก้ปัญหาทางปฏิบัติของช่างฝีมือ แต่อาจไม่จำเป็นต้องมี
ฝีมือในทางปฏิบัติ ลักษณะของงานช่างเทคนิคที่เข้าใจง่าย เช่น งานทดสอบ งานตรวจเช็ค
งานควบคุม เป็นต้น (จรรยา ชูลาก 2524 : 330)

เกร็นวอล โกลวนิช กล่าวว่า การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชา
ที่เปิดสอนจะเป็นประเภทวิชาที่เคยเปิดสอนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงนี้ ผู้เรียนจะเรียนหนักไปในวิชาสาขาใดสาขาหนึ่งหรือเรียกได้ว่า

มีวิชาเอก วิชาที่เรียนจะแบ่ง เป็นวิชาสามัญสัมพันธ์ และวิชาสามัญแท้ ๆ จะไม่มี
(ศรีนวล โกมลวนิช 2526 : 6)

มานิกา พุทธิชิน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการสอนวิชาชีพ เพื่อให้เป็นไปตามหลักสูตรไว้ดังนี้ (มานิกา พุทธิชิน 2525 : 1)

องค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการสอนวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพตรงตามจุดมุ่งหมาย ประกอบด้วย 4 "M" คือ

1. Mind หมายถึง การสอนวิชาชีพนั้น ผู้บริหารการศึกษาก็ดี ผู้สอนก็จะต้องทุ่มกำลังใจ อุทิศเวลาไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย มีความพร้อมทุกด้านต้องกระตือรือร้น คิดสร้างสรรค์ วิเริ่มต้นด้วยเสมอ เพราะวิทยาการทาง เทคโนโลยีของวิชาชีพก้าวหน้าอยู่เสมอ ทุกคนจะต้องร่วมมือกัน จัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามโปรแกรมการเรียน การสอนที่กำหนดไว้โดยมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญา จิตวิทยาและวิธีสอนวิชาชีพอย่างแท้จริง

2. Machine หมายถึง การสอนวิชาชีพจำเป็นต้องมีเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักร อุปกรณ์ช่วยสอนครบถ้วนอย่างพร้อมเพรียงจริง ๆ การสอนวิชาชีพจะใช้เพียงสอดคล้องกับกระแสนำนวนย่อมไม่ได้ผลดี

3. Materials หมายถึง การสอนวิชาชีพนั้น จำเป็นต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติ จะต้องใช้สื่อการเรียน สื่อการสอนที่มีมาตรฐานและจำนวนเพียงพอจึงจะช่วยให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนได้ผลดี

4. Moncy หมายถึง การสอนวิชาชีพนั้น จะต้องใช้เงินเป็นปัจจัยในการดำเนินการ เพื่อจัดหาเครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ วัสดุฝึกต่าง ๆ ให้บริบูรณ์ และจะต้องหาทางให้มีการเกิดรายได้เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการเรียนการสอนอีกด้วย การสอนวิชาชีพนั้นจะต้องใช้เงินลงทุนที่หวังผลกำไรกลับมาเป็นตัวเงินไม่ได้ แต่ผลกำไรนั้นก็คือคุณภาพของผู้เรียน หรืออีกนัยหนึ่งผู้เรียนมีสมรรถภาพทางวิชาชีพ

นอกจากนี้ ชูใจ ศรีรัตน ไ้เสนอแนะเกี่ยวกับการสอนวิชาชีวะว่า ครูที่สอนวิชาชีวะจะต้องมีความรู้เรื่องวิชาชีวะนั้น ๆ และมีความสามารถใกล้เคียงกับผู้ที่กำลังประกอบอาชีพนั้น ๆ อยู่ในตลาดแรงงาน

การจัดหลักสูตรการศึกษาวิชาชีวะต้องให้สอดคล้องกับความต้องการตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยแตกต่างกันไปตามแต่ละประเภท และระดับของอาชีพ นั่นคือ การจัดอัตราส่วนระหว่างวิชาทฤษฎีกับวิชาปฏิบัติและความยาวของระยะเวลาการฝึกให้แตกต่างกันอย่างเหมาะสม (ชูใจ ศรีรัตน 2517 : 74)

พงศ์ศักดิ์ วรสุนทรโรสด ได้กล่าวว่า ในการจัดอาชีวศึกษามององค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร คือ เครื่องมือเครื่องจักร ต้องจัดให้เพียงพอครบถ้วนตามหลักสูตร เพราะมีความสำคัญต่อการรักษาคุณภาพของการอาชีวศึกษา อาชีพทุกอาชีพต้องใช้เครื่องมือในการประกอบอาชีพเครื่องมือเป็นอุปกรณ์สำคัญในการให้ความรู้ทางวิชาชีพ ถ้าหากจำนวนเครื่องมือมีจำกัด นักเรียนจะมีโอกาสใช้เครื่องมือได้น้อยลง ดังนั้นเครื่องมือจะต้องมีเพียงพอสำหรับการฝึกหัด นักเรียนไม่ว่าในชั่วโมงฝึกงาน (พงศ์ศักดิ์ วรสุนทรโรสด 2517 : 90 - 91)

พงศ์ศักดิ์ วรสุนทรโรสด ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับห้องปฏิบัติการสำนักงาน หรือ โรงฝึกงานไว้ดังนี้

ห้องปฏิบัติการสำนักงาน หรือ โรงฝึกงานจะต้องมีสภาพที่สามารถสร้างสิ่งแวดล้อมในการฝึกงาน ควรจัดโรงงานและอุปกรณ์การสอนให้ใกล้เคียงกับงานมาตรฐานให้มากที่สุด เพราะเป็นการเตรียมบุคคลให้มีความสามารถเหมาะกับงานเพื่อจะได้ออกไปทำงานเข้ากับสภาพของการทำงานทั้งทางร่างกายและจิตใจมีทัศนคติสูงงาน ขณะเดียวกันก็สามารถทำงานกับโรงงานที่ทันสมัยได้ด้วย (พงศ์ศักดิ์ วรสุนทรโรสด 2517 : 90)

ส่วน วิรัช กุญฑมาส และคนอื่นๆ ได้ให้หลักการในการสอนอาชีวศึกษาให้ได้ผลอย่างเต็มที่ว่า โรงเรียนทุกแห่งจำเป็นต้องมีโรงฝึกงานในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้พอเพียงต้องเตรียมครูที่เป็นประสบการณ์ และมีความรู้ความชำนาญในการสอนวิชาชีวะไว้ให้พร้อม ทั้งต้องมีแผนปฏิบัติงานที่รัดกุม (วิรัช กุญฑมาส และคนอื่นๆ 2522 : 36)

หลักสูตร และองค์ประกอบของหลักสูตรคือ สิ่งที่เกี่ยวข้องและเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางปฏิบัติให้เป็นไปตามจุดหมายของการศึกษา ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ กล่าวไว้ว่า แนวทางหลักสูตรจะพัฒนาขึ้นมาอย่างค่อยเป็นค่อยไป ถ้าหากการวางแผนงาน ใจหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรแล้วก็ไม่สามารถดำเนินการได้บรรลุจุดหมายหมายได้ ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรดังต่อไปนี้ (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2523 : 184 - 191)

1. การวางแผนงานเพื่อใช้หลักสูตร
2. การเตรียมจัดอบรมครูเรื่องใช้หลักสูตร
3. การจัดครูเข้าสอน
4. การจัดการวางแผน
5. การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์หลักสูตรและสื่อการเรียน
6. การประเมินผลสัมฤทธิ์การใช้หลักสูตรกับบุคลากร
7. การจัดสภาพแวดล้อม อาคาร สถานที่
8. การจัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร

ดังนั้น สรุปได้ว่า หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร หมายถึง แนวทางปฏิบัติให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร ได้แก่ การวางแผนเพื่อใช้หลักสูตร การจัดโครงสร้างการบริหารวิชาการ การอบรมครูเรื่องใช้หลักสูตร การจัดครูเข้าสอน การจัดตารางสอน การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน การประเมินผลสัมฤทธิ์การใช้หลักสูตร การจัดสภาพแวดล้อม อาคาร และสถานที่ปฏิบัติงาน และการประเมินผลการใช้หลักสูตร

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สุเมธ คุณาบุตร ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพ

ไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการแนวทางจัดกิจกรรม หรือการสนับน้อมแตกต่างกันไปตามสภาพและลักษณะธรรมชาติของเนื้อหาวิชา กล่าวคือ ไม่มีวิธีการสอนใดที่ดีที่สุด และเหมาะสมที่สุดสำหรับทุกวิชา การสอนแต่ละวิธีนั้นย่อมมีทั้งลักษณะเด่นและลักษณะจำกัดอยู่ในตัวด้วยกันทั้งสิ้น ฉะนั้นผู้สอนจะต้องรู้จักนำวิธีการสอนแต่ละวิธีมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมกับบทเรียน

(สุมิตร กุลานุกร 2523 : 137)

วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ โคกกล่าวถึง เป้าหมายในการสอนอาชีวศึกษาเพื่อมุ่งเน้นหนักที่จะให้ผู้เรียนเกิดสถานการณ์ไวสองประการ คือ

1. มุ่งให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้บ้างในแต่ละวันบ้าง
2. มุ่งให้ผู้เรียนสามารถรับรู้งานทักษะการวางแผนของตนเองได้ขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน

ปฏิบัติงาน

ดังนั้น ผู้เรียนควรมีโอกาสฝึกปฏิบัติให้ใกล้เคียงงาน เป็นจริงในโลกของการทำงาน (World of Work) ให้มากที่สุด และการที่จะมุ่งให้ผู้เรียนรับรู้งานทักษะ สิ่งสำคัญคือ ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกทำงานที่เพียงพอและถูกต้อง (วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ 2526 : 2)

มานิดา อูฐชิน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูวิชาชีพไว้ดังนี้ (มานิดา อูฐชิน 2525 : 1)

1. ครูต้องมีแนวทางในการสอนวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถภาพที่จะทำให้สามารถปฏิบัติงานของกิจกรรมการสอนได้
2. ครูต้องใช้วิธีการสอนที่สามารถให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือเกิดการเรียนรู้ หรือเกิดประสบการณ์ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม หรือจุดประสงค์ของการเรียนรู้ หรือจุดประสงค์ของการทำงานนั้น
3. ครูต้องสอนแต่ละสิ่งอย่างเป็นตามลำดับของการจัดสภาพการณ์ในการสอนที่จำเป็นแก่การเรียนรู้ โดยมีการวางแผนการสอน หรือโครงการสอนไว้อย่างดี
4. ครูต้องรู้จักใช้กลวิธีที่จะช่วยให้ผู้เรียนสนใจเรียน โดยสร้างสภาพการสอนที่ใช้วิธีจัดสภาพภายนอก และสภาพภายในให้สอดคล้องกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ หรือทักษะวิชาชีพนั้น

การสอนวิชาสี่ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกาศนียบัตรวิชาชีพที่เป็นทั้ง ทฤษฎีและปฏิบัติ หลักการของการอาชีวศึกษาอยู่ที่การปฏิบัติได้จริง มิใช่มีความรู้แต่ในทาง ทฤษฎีเท่านั้น ดังนั้นในการเรียนการสอนวิชาสี่จึงจำเป็นต้องมีการฝึกงานของ นักศึกษา ซึ่งในหลักสูตรได้กำหนดให้นักศึกษาจะต้องผ่านการฝึกงานก่อนสำเร็จการศึกษา

จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน นอกจากจะให้รู้จักนำทฤษฎีที่ได้เรียนมาประยุกต์ ใช้อุปมาอุปไมยแล้ว ยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชาและอาชีพนั้น ๆ เพื่อให้ ผู้เรียนได้มีโอกาสเตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป ในการเรียนวิชาสี่ผู้บริหาร จึงควรให้การฝึกงานให้เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด การศึกษาและการฝึกงานนอก สถานที่เป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจและเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์มากยิ่งขึ้น (ศึกษานิเทศก์ทางอุตสาหกรรม 2524 : 398) กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยให้การเรียน การสอนสมบูรณ์ตามหลักสูตรยิ่งขึ้น ให้ประสบการณ์จำลอง เพื่อให้ผู้เรียนออกไปใช้ชีวิตในสังคม อย่าง เป็นสุข รู้จักแก้ปัญหาของสังคมที่ตนมีส่วนร่วมอยู่ (สุธีระ ทานตะวัน 2525 : 73) การเรียนการสอนจะสมบูรณ์ได้ ถ้าโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นนอกเวลาเรียนหรือที่ เรียกว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยพยายามจัดให้สอดคล้องกับความ สนใจและความถนัดของนักเรียน (อำนวยพร วงษ์ถนอม 2521 : 19) นอกจากนี้ การสอนซ่อมเสริมเมื่อเด็กมีปัญหาในด้านการเรียน โดยเฉพาะเด็กที่เรียนช้า ควรจัดให้ปี การสอนซ่อมเสริมขึ้นในการสอนของครูอีกด้วย ห้องสมุดเป็นบริการทางวิชาการที่ควรจัดขึ้น ในโรงเรียนอีกประการหนึ่ง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรส่งเสริมให้นักเรียนใช้ ห้องสมุดอย่างเต็มที่เพื่อเพิ่มเติมความรู้และส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าตนเอง (พนัส หันนาคินทร์ 2513 : 151)

หลักสูตรอาชีวศึกษา ปัจจุบันมีลักษณะกว้างขวางมีหลักสูตรเดียวที่ทุกคนต้อง เรียน ทุกสิ่งทุกอย่างเหมือนกันหมด เช่น แรกจน การเลือกวิชาเรียน การเปลี่ยนวิชา นักศึกษา จำเป็นต้องรับคำปรึกษาแนะนำจากฝ่ายแนะแนว ถ้าพิจารณากันจริง ๆ แล้ว การจัดบริการ แนะแนวในโรงเรียนอาชีวศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งจะขาดเสียมิได้ (ศรีนวล โกมลวงษ์ และ วรพรรณ นนยสุวรรณ 2524 : 283)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จึงประกอบด้วยกระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการซึ่งได้แก่ การจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การสอนแบบเสริม การฝึกงานของนักศึกษา ห้องสมุด การแนะแนว การให้คำปรึกษาและแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น

การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน

สุจริต เพียรชอบ ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา คือ ความพยายามอย่างหนึ่งในการที่จะปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในด้านการเรียนการสอน (สุจริต เพียรชอบ 2514 : 26)

พนัส หันนาคินท์ ให้ความคิดเห็นว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายสำคัญอยู่ที่การปรับปรุงส่งเสริมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การนิเทศมิใช่เป็นการบังคับหรือจับผิด การนิเทศการสอนเป็นการช่วยเหลือร่วมมือซึ่งกันและกัน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ดังนั้น การนิเทศการสอนจึงตั้งอยู่บนรากฐานมนุษยสัมพันธ์อันดี (พนัส หันนาคินท์ 2513 : 148)

จากความหมายของนักการศึกษาที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาคือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือ แนะนำในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพโดยความเห็นชอบร่วมกันทุกฝ่าย

สุจริต เพียรชอบ ได้ประมวลงานหลักที่สำคัญของการนิเทศการศึกษาทางด้านการวิชาการไว้มีรายละเอียดดังนี้ (สุจริต เพียรชอบ 2514 : 29 - 33)

1. ประเมินนิเทศครูใหม่
2. จัดประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียน
3. การสังเกตการสอนในชั้น

4. การเขียนชั้นเรียนอื่น ๆ
5. การสาธิตการสอน
6. การให้คำปรึกษาหารือเป็นรายบุคคล
7. การประชุมเชิงปฏิบัติการ
8. การอบรมครู
9. การจัดสัมมนา
10. การจัดหนังสือที่มีคุณค่าทางวิชาการ
11. ปรับปรุงห้องสมุดให้ทันสมัยและแนะนำครูให้ใช้ห้องสมุด
12. แนะนำให้ครูเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมทางวิชาการ
13. จัดบริการโสตทัศนศึกษาให้แก่ครูเป็นอย่างดีและสนับสนุนให้ครูใช้อุปกรณ์

เหล่านั้น

14. สนับสนุนให้ครูไปเรียนเพิ่มเติม

ชาวี นดิศรี ไกล่สรุปรงานนิเทศการศึกษาไว้อย่างกว้าง ๆ ดังนี้คือ งานนิเทศการศึกษา เป็นงานเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงงานของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น หลักสูตร อุปกรณ์การสอน ความสามารถในการทำงานร่วมกัน การแก้ปัญหาครูทำงาน การส่งเสริมให้บุคลากรมีพัฒนาการและความก้าวหน้าในงานอาชีพ (ชาวี นดิศรี 2525 : 176)

สมาน รังสีโยกฤษฎ ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการสอนว่า บุคลากรทางการสอนที่ควาจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการทำงานให้ดีขึ้น (สมาน รังสีโยกฤษฎ 2520 : 72) การลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ โดยการปรับปรุงคุณภาพของบุคลากรด้วยการให้การศึกษาและฝึกอบรมถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการก่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ประเทศที่ไม่สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความชำนาญและมีคุณภาพดี รวมทั้งไม่สามารถใช้บุคลากรในทางที่เป็นประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ก็ไม่สามารถพัฒนาประเทศได้เลย (วัฒนา อภิราษฎร์ ๒๕๒๒ : 164)

การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จัดอยู่ในระดับอุดมศึกษา ดังนั้น การพัฒนาบุคลากรทางการสอน จึง เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งแล้ว เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของ ครูโดยตรง

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การนี้เพื่อจะพัฒนาบุคลากรทางการสอน หมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้นได้แก่ การปฐมนิเทศครูใหม่ การจัดประชุมก่อน เปิดภาคเรียน การสังเกตการสอนในชั้น การเยี่ยมชั้นเรียน การสาธิตการสอน การให้ คำปรึกษาหารือเป็นรายคนหรือรายหมู่ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมครู การสับบนา การจัดหนังสือคู่มือทางวิชาการ การสนับสนุนให้ครูมีงานดูงาน การให้ศึกษาเพิ่มเติม และ การส่งเสริมให้ครูค้นคว้าทดลองสิ่งแปลกใหม่เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนของครูให้มี ประสิทธิภาพ

การวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน

การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องที่สำคัญและ จำเป็นที่สุดเพื่อว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีข้อดีข้อเสียอย่างไร จะสัมฤทธิ์ผลของ หลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อบุคลากรจะได้นำผลนั้นมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อดำเนินงานใน ครั้งต่อไป

กมล สุคประเสริฐ มีความคิดเห็นว่า การวัดผลหมายถึง การตรวจสอบหรือค้นหา ว่าสิ่งที่จะต้องตรวจสอบนั้นมีปริมาณและคุณภาพมากน้อยเพียงใด การวัดปริมาณนั้นถ้าใช้ เครื่องมือวัดที่เป็นมาตรฐาน ผลของการวัดก็จะออกมาเป็นตัวเลขที่ถูกต้องแน่นอน ส่วนการ ประเมินผลนั้นหมายถึง การเอาผลของการวัดต่าง ๆ มาประมวลชี้ขาดในขั้นสรุป

(กมล สุคประเสริฐ 2510 : 6)

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง การประเมินค่าความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียนต่อจุดประสงค์ของหลักสูตร

พนัส หันนากินทร์ ได้กล่าวถึงบทบาทในการดำเนินนโยบายการวัดผลการศึกษา
ของครูใหญ่ไว้ดังนี้คือ (พนัส หันนากินทร์ 2513 : 146 - 147)

1. การกำหนดนโยบายโดยทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล คือ

ก. ประเภทของข้อสอบที่จะใช้หรือเครื่องมืออื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์
หรือการเขียนตอบ

ข. ระยะเวลาที่จะใช้ในการสอบปีหนึ่งจะสอบกี่ครั้ง เก็บคะแนนหรือไม่และจะเก็บคะแนนเมื่อไร

ค. มาตรฐานอันพึงยึดถือในการสอนหรือการวัดผล

ง. การเตรียมแบบสำหรับรายงานผลการสอบให้ผู้บริหารและ
นักศึกษาทราบ

2. การจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการสอบ เช่น
เครื่องพิมพ์ดีด กระดาษไข กระดาษโรเนียว ตลอดจนจัดเจ้าหน้าที่เพื่อการนั้น

3. การส่งเสริมครูให้มีความสามารถในการวัดผลเพิ่มขึ้น ทั้งเทคนิค
การออกข้อสอบ การให้คะแนน การประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลการสอบ
เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมากถ้าตัวข้อสอบไม่ดีแล้ว การวัดผลทั้งหลายก็คลาดเคลื่อนหมด

4. การจัดการวางสอบ กำหนดครูผู้คุมสอบ เวลาที่ใช้ในการสอบ

5. การจัดห้องสอบ ที่นั่ง การสร้างบรรยากาศให้เหมาะสมแก่การสอบ

6. การให้ครูได้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ ของกระทรวง
ศึกษาธิการ เพื่อให้ครูได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเป็นแนวเดียวกัน

7. การประเมินผล ครูใหญ่ควรจะได้ทำการประเมินผลการสอบที่ได้ผ่าน
ไปแล้ว เพื่อหาทางแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หรือหากมีแนวความคิดใหม่ ๆ เกิด
ขึ้นจะได้นำมาพิจารณาปรับปรุงต่อไป

นอกจากการวัดผลและประเมินผลการศึกษาแล้วในการจัดอาชีพศึกษานั้นการติดตามผล
นักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้ว เป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการอาชีพศึกษา

ผลิตคนเพื่อออกไปประกอบอาชีพสนองความต้องการของวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม
ทั้งนั้น โรงเรียนจึงควรมีระบบติดตามผลนักศึกษาที่จบการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง
มาตรฐานของโรงเรียนเอง ทั้งในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ฯลฯ และเป็น
ประโยชน์ต่อการวางแผนการศึกษากันกำลังกัน และเป็นการรับผิดชอบต่อผลผลิตของตนเอง
อย่างแท้จริง

ทั้งนี้จึงสรุปหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในการวัดผลและ
ประเมินผลไว้ดังนี้คือ กำหนดนโยบายวางแผนปฏิบัติในการวัดผล การจัดหาเครื่องมือ
เครื่องใช้ต่าง ๆ การส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการวัดผล การกำหนดเกณฑ์และ
ระยะเวลา การมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินการวัดผล การนำผลที่ได้จากการวัดมา
วิเคราะห์หาประเมินผลการเรียนการสอน การติดตามผลนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้ว
ตลอดจนการดำเนินการอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อมรชัย ดันติเมธ และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานของ
โรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร และติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับ
อาชีวศึกษาพบว่า คุณวุฒิของผู้บริหารโรงเรียนมีวุฒิใบอนุญาตหรือเทียบเท่ามากที่สุด
ร้อยละ 57.89 และมีวุฒิปริญญาตรีร้อยละ 31.58 วุฒิสองวุฒิปริญญาตรีร้อยละ 10.53
ส่วนครูผู้สอนมีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามากที่สุด คือร้อยละ 36.79 และมีวุฒิต่ำกว่า
คือ อนุประกาศนียบัตรหรือเทียบเท่าร้อยละ 35.73 แต่ยังมีครูที่มีวุฒิต่ำกว่าอนุประกาศนียบัตร
อีกถึงร้อยละ 12.48 ซึ่งนับว่าครูดังกล่าวมีวุฒิต่ำไม่เหมาะสมกับการสอนในระดับ
อาชีวศึกษา แต่สรุปว่าวุฒิของครูผู้สอนนั้นส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ และจะเห็นว่า
โรงเรียนก็ให้ความสำคัญในเรื่องครูผู้สอนพอสมควร เพราะครูมีวุฒิสองวุฒิปริญญาตรีมี
จำนวนร้อยละ 2.97 นับว่ายังน้อย แต่ก็ถือว่าไม่เลว เกี่ยวกับแนวนั้นกลุ่มตัวอย่าง
มีความคิดเห็นว่ามีค่าสำคัญพอประมาณและได้มีความเห็นเพิ่มเติมว่า การติดตามผลนั้น

โรงเรียนอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของการติดตามผลนักเรียนที่จบการศึกษา จากผลการวิจัยการติดตามผลโรงเรียนเอกชนระดับอาชีวศึกษาจำนวน 19 โรงเรียนปรากฏว่ามีโรงเรียนที่ติดตามผลนักเรียนที่จบการศึกษาเพียง 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.52 เท่านั้น (อมรชัย ตันติเมธ และคนอื่น ๆ 2520 : 12 - 14)

✓ สุภาณี เตชะกำรงสิน ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างเกณฑ์ประเมินโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพัฒนการ ซึ่งประกอบด้วยคุณภาพที่ชื่อโรงเรียน 5 ด้านคือ ด้านโปรแกรมการศึกษา อาคารสถานที่และอุปกรณ์ โปรแกรมการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านสวัสดิการและบริการ และด้านการบริหาร โดยทำการวิจัยกับกลุ่มโรงเรียนพัฒนการของเอกชน 27 แห่ง ของรัฐ 5 แห่ง พบว่าโรงเรียนมีคุณภาพสูงกว่าปกติ 10 แห่ง เป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล 5 แห่ง เอกชน 5 แห่ง โรงเรียนมีคุณภาพเป็นปกติมี 12 แห่ง เป็นโรงเรียนเอกชนทั้งหมด และโรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำกว่าปกติ 10 แห่ง ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนทั้งหมดเช่นเดียวกัน (สุภาณี เตชะกำรงสิน 2521 : 82) ดังนั้นจะเห็นว่าเอกชนที่จัดการศึกษาค้นอาชีวศึกษานั้น ส่วนใหญ่จะจัดให้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ปกติและต่ำกว่า

✓ ศศิธร สิงหะชาติ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จอาชีวศึกษา (มัธยมศึกษาปีที่ 6) จากสถานศึกษาเอกชน โดยปีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สำเร็จการศึกษา 396 คน และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา 165 คน พบว่ามีผู้สำเร็จการศึกษาทำงานไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ ร้อยละ 40.70 นอกจากนี้ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า การจัดบริการทางการศึกษาของสถาบันเดิมที่สำเร็จการศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในระดับพอใช้และควรปรับปรุงในด้านการฝึกงานนอกสถานศึกษา บริการหอสมุด และบริการสุขภาพ (ศศิธร สิงหะชาติ 2522 : ศ)

✓ โภคา โภษุผล ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทิศนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชนตามทีปฏิบัติจริงและตามทีผู้บริหารและครูโรงเรียนราษฎร์สายอาชีพต้องการ พบว่าผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีทิศนะต่อการปฏิบัติงานของ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชนต่ำกว่า เกณฑ์ปานกลางในห้าด้านคือ งานวิชาการ
งานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน งานธุรการการเงิน-
บริการ และความตกลงของผู้บริหาร และครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชนสูงกว่า เกณฑ์ปานกลางตามระดับดังนี้ งานวิชาการ งานบุคคล
 งานกิจการนักเรียน งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และงานธุรการการเงิน - บริการ
 (โกศา โภทผล 2523 : 81)

วิลาวัลย์ ศันวันนะพงษ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู
 เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา ในภาคตะวันออก
 เชียงเหนือ สรุปผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้บริหารกับครูสอน มีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา
 ในภาคตะวันออกเชียงเหนือ มีการปฏิบัติงานด้านวิชาการระดับมาก ในด้านกระบวนการ
 บริหารงานวิชาการหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ และน้อยในด้านการใช้แหล่งความรู้ใน
 ห้องเรียน ส่วนที่เหลืออีกหกด้าน คือ การดำเนินการสอน วัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด
 การนิเทศการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร แนวแนว การวัดและประเมินผลนั้นผู้บริหาร
 และครูผู้สอนมีความเห็นต่างกันโดยผู้บริหารเห็นว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมากขณะที่
 ที่ครูผู้สอนเห็นว่าการปฏิบัติยัง
2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในการบริหาร
 งานวิชาการในโรงเรียนเท่ากัน พบว่าความคิดเห็นด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ
 หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การดำเนินการสอน วัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด
 การนิเทศการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร แนวแนว การวัดและประเมินผลแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนที่เหลือคือการใช้แหล่งความรู้ในห้องเรียน ปรากฏว่ามีความ
 เห็นไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3. ในการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการนั้น พบว่า
 ส่วนใหญ่มีปัญหายุ่งยากในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด นอกจากนั้นในส่วนที่เป็นปัญหาอื่น ๆ ซึ่งได้นำ

จากความคิดเห็นที่ไม่ซ้ำกันของผู้บริหารและครูผู้สอนบางคน ได้พบว่าเรื่องต่อไปนี้ เป็นปัญหาที่ประสบอยู่ ในการบริหารวิชาการ คือครูไม่มีโอกาสเข้ารับการอบรมทางวิชาการ ขาดตำราเรียน หนังสือประกอบการค้นคว้า ขาดผู้แนะนำช่วยเหลือด้านวิชาการ โรงเรียนจัดชั่วโมงสอนให้ครูมากเกินไป ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่การเรียนของนักเรียน พื้นฐานการศึกษาเดิมของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และปัญหาครูมีภาระสอนเป็นงานชั่วคราว (วิลาวัณย์ ตันวัฒนะพงษ์ 2525 : 7)

ธิดา หอวัฒนกุล ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยกำหนดแนวปฏิบัติในการจัดการนิเทศการศึกษาออกเป็นห้าด้าน คือ ด้านนิเทศการสอน การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาบุคลากร การจัดบริการและส่งเสริมทางการศึกษา วางแผน วิจัยและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่ ครูวิชาชีพ และครูวิชาสามัญในประเภทเกษตรกรรม พาณิชยกรรม และศิลปหัตถกรรม มีความเห็นว่าการจัดการนิเทศการศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทั้งห้าด้าน ในระดับมาก ส่วนในประเภทวิชาอุตสาหกรรมนั้น มีความต้องการในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นการวางแผนวิจัยและประเมินผล และสำหรับการปฏิบัติงานนิเทศศึกษานั้น มีความต้องการให้โรงเรียนร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปฏิบัติทุกข้อ ยกเว้นการให้ข่าวสารด้านเอกสารประกอบหลักสูตร การจัดบรรณานิตส์หนังสือ อุปกรณ์การสอน การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางวิชาการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานอื่น และจัดแฟรงก์งานวิจัยเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนทราบ ต้องการให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็นผู้ปฏิบัติ (ธิดา หอวัฒนกุล 2525 : ๖)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มประชากร

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มประชากรได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 18 โรงเรียน มีประชากรรวมทั้งสิ้น 379 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 339 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็นสามตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

การบริหารงานวิชาการในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ประกอบด้วยขอบข่ายของงาน

สี่ด้าน ดังรายละเอียดตามตาราง 4

ตาราง 4 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ และจำนวนข้อคำถาม

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ	จำนวนข้อ	
	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
1. หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร	12	12
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	11	10
3. การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน	10	8
4. การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	12	7
รวม	45	37

แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า
 นี้ห้าระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่มีเลย ให้ผู้ตอบเลือกคำตอบจาก
 คำตอบหลายคำตอบได้เพียงคำตอบเดียวโดยถือเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง ปีการปฏิบัติมากที่สุดหรือมีปัญหามากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง ปีการปฏิบัติมากหรือมีปัญหามาก
- 3 คะแนน หมายถึง ปีการปฏิบัติน้อยหรือมีปัญหาน้อย
- 2 คะแนน หมายถึง ปีการปฏิบัติน้อยที่สุดหรือมีปัญหาน้อยที่สุด
- 1 คะแนน หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติเลยหรือไม่มีปัญหาเลย

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษางานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จากเอกสารและงานวิจัย เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า มีห้าระดับ โดยถามเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนทั้งสี่ด้าน
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วปรึกษาคณะกรรมการควบคุมการทำ ปริญญาบัตร และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารงานวิชาการจำนวน 12 ท่าน จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ศึกษานิเทศก์กรมอาชีวศึกษา ผู้บริหารและครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาและนักวิชาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อพิจารณาความสมบูรณ์และความเที่ยงตรงตามเนื้อหา
4. เมื่อปรับปรุงแบบสอบถามแล้ว ได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร จำนวน 24 คน เมื่อได้แบบสอบถามคืนมาแล้ว นำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) (Mehrens and Lehmann. 1975 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .94

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามจากผู้บริหารโรงเรียนและครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัย ไปส่งและรับแบบสอบถามจากโรงเรียนทั้งหมดด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 339 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 305 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.45 ของแบบสอบถามที่ส่งไป

การจัดกระทำกับข้อมูล

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum$ แทน ผลรวม

f แทน ความถี่ของคะแนน

X แทน คะแนน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย ได้เสนอโดยแบ่ง เป็นสองตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ตอนที่ 2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ในแต่ละตอนแบ่ง เป็นสี่ด้าน คือ

1. หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. การนิเทศและพัฒนามูลฐานทางการสอน
4. การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

เกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล

การแปลความหมายของข้อมูล พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

1.00 – 1.49	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติเลยหรือไม่ปัญหาเลย
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุดหรือปัญหาน้อยที่สุด
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือมีปัญหาน้อย
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากหรือมีปัญหามาก
4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุดหรือมีปัญหามากที่สุด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูล

$\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
 S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 1 สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของการปฏิบัติงานวิชาการ
 ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

ข้อ	รายการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่
1	มีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน และครู เพื่อให้การสอนเป็นไปตามหลักสูตรกำหนด	3.285	.849	11
2	มีการจัดระบบงานและโครงสร้างของการบริหารงาน วิชาการโดยกำหนดอำนาจหน้าที่ที่ความรับผิดชอบของงาน ไว้อย่างชัดเจน	3.548	.853	7
3	มีการจัดให้ครูในโรงเรียนรับผิดชอบงานวิชาการ โดย คำนึงถึงความรู้ความสามารถและความถนัด	3.800	.804	2
4	มีการอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตร และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร	3.253	.942	12
5	มีการจัดเวลาเรียนวิชาต่าง ๆ ในตารางสอนแต่ละวัน อย่างเหมาะสมและถูกต้องตามหลักสูตร	3.836	.765	1
6	มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษา เข้าใจ เพื่อเป็นแนวทาง ในการเรียนและเลือกวิชาเรียนอย่างถูกต้อง	3.580	.824	5

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่
7	มีการจัดหาหนังสือหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบงาน หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ ไว้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของครู	3.403	.937	9
8	มีการจัดห้องปฏิบัติสำนักงานหรือโรงฝึกงานได้อย่างเหมาะสม	3.633	.926	4
9	มีการจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการฝึกงานไว้ อย่างเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา	3.571	.971	6
10	มีการบำรุงรักษาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในสภาพที่ใช้งานได้ดียิ่ง	3.699	.866	3
11	มีการจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกการใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ	3.528	.928	8
12	มีการนิเทศ ติดตาม ดูแลให้ครูดำเนินการสอน เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.354	.979	10
	เฉลี่ย	3.541	.887	

จากตาราง 5 แสดงว่าการปฏิบัติงานวิชาการตามหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูมีค่าเฉลี่ยอยู่เกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.541$) และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อปรากฏว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับที่ 1 คือ มีการจัดเวลาเรียนวิชาต่าง ๆ ในตารางสอนแต่ละวันอย่างเหมาะสมและถูกต้องตาม

หลักสูตร ($\bar{Z}=3.836$) ข้อที่ปีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้ายคือ มีการอบรมหรือแนะแนว
ครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตรและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.253$)

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของการปฏิบัติงานวิชาการ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อที่	รายการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1	มีการให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกภาคเรียน	3.318	1.058	6
2	มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอน	3.630	1.134	3
3	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตรกำหนดไว้	3.685	.803	1
4	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการให้แก่ นักศึกษา เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการเรียนรู้ เช่น นิทรรศการ กิจกรรม และชมรมต่าง ๆ	3.426	1.014	5
5	มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับบริการแนะแนวด้านสังคม การศึกษานและอาชีพให้กับนักศึกษา	2.961	1.091	10
6	มีการสอนซ่อมเสริมให้แก่นักศึกษาที่เรียนช้าหรือ เรียนอ่อน	3.134	1.123	7
7	มีการจัดห้องวิชาการ เพื่อให้เป็นศูนย์ปฏิบัติงานด้าน วิชาการ	2.869	1.160	11
8	มีการส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ห้องสมุดเป็น ประจำและสม่ำเสมอ	3.102	1.048	8

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
9	มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสม และสัมพันธ์กับเนื้อหาทฤษฎีที่ได้เรียนไปแล้ว	3.639	.922	2
10	มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นหรือผู้ชำนาญงานใน วิชาชีพต่าง ๆ มาเป็นวิทยากรเพื่อให้ความรู้และ ประสบการณ์แก่นักศึกษา	3.043	1.136	9
11	มีการร่วมมือกับหน่วยงานธุรกิจ หรืออุตสาหกรรม หรือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา เช่น การดูงาน การฝึกงานของนักศึกษา	3.492	.984	4
	เฉลี่ย	3.300	1.043	

จากตาราง 6 แสดงว่าการปฏิบัติงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์น้อย ($\bar{X} = 3.30$)
และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อปรากฏว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับที่ 1 คือ
มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตรกำหนดไว้
($\bar{X} = 3.685$) ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย คือ มีการจัดห้องวิชาการเพื่อ
ให้เป็นศูนย์ปฏิบัติงานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.869$)

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของการปฏิบัติงานวิชาการ
ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน

ข้อ	รายการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่
1	มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน	3.784	.935	1
2	มีการนิเทศช่วยเหลือครูใหม่และครูที่ขาดประสบการณ์ในด้านการสอน	3.043	1.110	5
3	มีการเยี่ยมชั้นเรียนโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นครั้งคราวเพื่อสังเกตการสอนของครู	3.049	1.058	4
4	มีการส่งเสริมให้ครูได้สังเกตการสอนของครูที่สอนในโรงเรียนเดียวกันและโรงเรียนอื่น ๆ	2.607	1.128	9
5	มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนหรือวิทยากรภายนอกได้นำสาคติหรือแนะนำความรู้ใหม่ ๆ ให้กับครู	2.682	1.144	8
6	มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรม มีงานหรือกิจกรรมเชิงปฏิบัติการเพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน	2.912	1.159	7
7	มีการส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อตรงตามสาขาวิชาที่สอน	3.187	1.153	2
8	มีการส่งเสริมแนะนำหรือช่วยเหลือครูทำการค้นคว้าสิ่งแปลก ๆ ใหม่เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน	2.938	1.158	6

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่
9	มีการจัดหาหนังสือที่เป็นประโยชน์ให้ครูได้อ่าน ประกอบเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสอน	3.105	1.086	3
10	มีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษา เอกชนเข้ามาช่วยเหลือ ครูและโรงเรียนในด้านการ วิชาการ	2.466	1.124	10
	เฉลี่ย	2.977	1.106	

จากตาราง 7 แสดงว่า การปฏิบัติงานวิชาการด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากร
ทางการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์น้อย
($\bar{X} = 2.977$) และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อปรากฏว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่
ในอันดับที่ 1 คือ มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนอกเหนือ
ภาคเรียน ($\bar{X} = 3.784$) ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย คือ มีศึกษานิเทศก์หรือ
เจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชนเข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนใน
ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.466$)

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของการปฏิบัติงานวิชาการ
ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อ	รายการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่
1	มีการประชุมครู เพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนการสอน	3.584	.911	7
2	มีการจัดหาเอกสาร คู่มือ อุปกรณ์ไว้เพื่อ อำนวยความสะดวกในการจัดทำเครื่องมือวัดผล และประเมินผล	3.449	.931	9
3	มีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผล	2.918	1.111	12
4	มีการกำหนดวัน เวลา การวัดและประเมินผล การเรียนไว้ล่วงหน้าตลอดปีการศึกษา	3.793	.918	4
5	มีการจัดตั้งกรรมการ เพื่อกำเนินการ เกี่ยวกับ กิจกรรมการวัดผลและประเมินผลการเรียน	3.633	.988	6
6	มีการให้อิสระแก่ครูในการวัดผลการศึกษาตาม ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผล การเรียนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2522	3.931	.834	2
7	มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักศึกษาก่อนเริ่ม การเรียนการสอน	3.062	1.144	10
8	มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษา ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติและงานที่มอบหมายให้ นักศึกษาทำ โดยครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชา ตลอดภาคเรียน	3.784	.854	5

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่
9	มีการปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบ ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2522	4.010	.784	1
10	มีการรายงานผลการศึกษานักศึกษาให้นักศึกษาหรือผู้ปกครองทราบทุกครั้งภายในเวลาอันสมควร	3.931	.850	2
11	มีการประชุมครูเพื่อให้ครูนำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียน	3.475	.925	8
12	มีระบบติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จไปแล้วเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน	2.921	1.103	11
	เฉลี่ย	3.541	.946	

จากตาราง 8 แสดงว่าการปฏิบัติงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.541$) และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อ ปรากฏว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับที่ 1 คือ มีการปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2522 ($\bar{X} = 4.010$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย คือ มีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 2.918$)

จากตาราง 5 ถึงตาราง 8 ปรากฏว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน เพื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติ พบว่ามีการปฏิบัติงานวิชาการทั้งสี่ด้านเรียงตามลำดับของค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าในแต่ละด้าน ดังนี้

หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.541$)

การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.541$)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.300$)

การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน ($\bar{X} = 2.977$)

เพื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อพบว่า

1. ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก โดยพิจารณาเฉพาะข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ถึง 4.49 มี 19 ข้อเรียงอันดับจากข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า คือ

1.1 มีการปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2522 ($\bar{X} = 4.010$)

1.2 มีการให้อิสระแก่ครูในการวัดผลการศึกษิตตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน และมีการรายงานผลการศึกษานักศึกษาให้นักศึกษาหรือ ผู้ปกครองทราบทุกครั้งภายในเวลาอันสมควร ($\bar{X} = 3.931$)

1.4 มีการจัดเวลาการเรียนวิชาต่าง ๆ ในตารางสอนแต่ละวันอย่างเหมาะสม และถูกต้องตามหลักสูตร ($\bar{X} = 3.836$)

1.5 มีการจัดให้ครูในโรงเรียนรับผิดชอบงานวิชาการโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถและความถนัด ($\bar{X} = 3.800$)

1.6 มีการกำหนดวัน เวลา การวัดผลและประเมินผลการเรียนไว้ล่วงหน้า ตลอดปีการศึกษา ($\bar{X} = 3.793$)

1.7 มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อน เปิดภาคเรียน และมีการวัดผลและประเมินผลการศึกษานักศึกษาทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และงานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำโดยครูควบคุมเนื้อหาขงรายวิชาตลอดภาคเรียน ($\bar{X} = 3.784$)

- 1.9 มีการบำรุงรักษาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในสภาพที่ใช้งานได้ดีอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.699$)
- 1.10 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตรกำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.685$)
- 1.11 มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อหาทฤษฎีที่ได้เรียนไปแล้ว ($\bar{X} = 3.639$)
- 1.12 มีการจัดห้องปฏิบัติสำนักงานหรือโรงฝึกงานได้อย่างเหมาะสม และมีการจัดตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมการวัดผลและประเมินผลการเรียน ($\bar{X} = 3.633$)
- 1.14 มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอน ($\bar{X} = 3.630$)
- 1.15 มีการประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.584$)
- 1.16 มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนและเลือกวิชาเรียนอย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.580$)
- 1.17 มีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการฝึกงานไว้อย่างเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 3.571$)
- 1.18 มีการจัดระบบงานและโครงสร้างของการบริหารงานวิชาการโดยกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของงานไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.548$)
- 1.19 มีการจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.528$)
2. ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์พอ โดยพิจารณาเฉพาะข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 ถึง 3.49 มี 25 ข้อนับ เรียงอันดับจากข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า คือ
- 2.1 มีการส่งเสริมให้ครูได้สังเกตการสอนของครูที่สอนในโรงเรียนเดียวกันและโรงเรียนอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.607$)

- 2.2 มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนหรือวิทยากรภายนอกได้มาสาธิตหรือ
แนะนำความรู้ใหม่ ๆ ให้กับครู ($\bar{X} = 2.682$)
- 2.3 มีการจัดห้องวิชาการเพื่อให้เป็นศูนย์ปฏิบัติงานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.869$)
- 2.4 มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรม ฝึกงาน หรือจัดประชุมเชิง
ปฏิบัติการเพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.912$)
- 2.5 มีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและ
ประเมินผล ($\bar{X} = 2.918$)
- 2.6 มีระบบติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จไปแล้วเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียน
การสอน ($\bar{X} = 2.921$)
- 2.7 มีการส่งเสริมแนะนำหรือช่วยเหลือครูทำการค้นคว้าสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ
เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.938$)
- 2.8 มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวด้านสังคมการศึกษาและอาชีพ
ให้กับนักศึกษา ($\bar{X} = 2.961$)
- 2.9 มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นหรือผู้ชำนาญงานในวิชาชีพต่าง ๆ มา
เป็นวิทยากรเพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษา และมีการนิเทศช่วยเหลือครูใหม่และ
ครูที่ขาดประสบการณ์ในชั้นการสอน ($\bar{X} = 3.043$)
- 2.11 ปีการเยี่ยมชั้นเรียนโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นครั้งคราวเพื่อสังเกต
การสอนของครู ($\bar{X} = 3.049$)
- 2.12 ปีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักศึกษาก่อนเริ่มการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.062$)
- 2.13 มีการส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ห้องสมุดเป็นประจำและสม่ำเสมอ
($\bar{X} = 3.102$)
- 2.14 มีการจัดหาหนังสือที่เป็นประโยชน์ให้ครูได้อ่านประกอบเพื่อเป็น
ประโยชน์ต่อการสอน ($\bar{X} = 3.105$)
- 2.15 ปีการเสนอขอเสริมให้นักศึกษาที่เรียนช้าหรือเรียนอ่อน ($\bar{X} = 3.134$)
- 2.16 มีการส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อทรงคาบสาขาวิชาที่สอน ($\bar{X} = 3.187$)

2.17 ปีการอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตรและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.253$)

2.18 ปีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูเพื่อให้การสอนเป็นไปตามหลักสูตรกำหนด ($\bar{X} = 3.285$)

2.19 ปีการให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 3.318$)

2.20 ปีการนิเทศ ติดตาม ดูแล ให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.354$)

2.21 ปีการจัดหาหนังสือหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบงาน หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบไว้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของครู ($\bar{X} = 3.403$)

2.22 ปีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการให้แก่นักศึกษา เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการเรียนรู้ เช่น นิทรรศการ กิจกรรม และอบรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.426$)

2.23 ปีการจัดหาเอกสาร คู่มือ อุปกรณ์ไว้เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดทำเครื่องนัฏวัสดุและประเมินผล ($\bar{X} = 3.449$)

2.24 ปีการประชุมครูเพื่อให้ครูนำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.475$)

2.25 ปีการร่วมมือกับหน่วยงานธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมหรือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา เช่น การดูงาน การฝึกงานของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.492$)

3. ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด โดยพิจารณาเฉพาะข้อที่ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 ถึง 2.49 มี 1 อันก็คือมีศึกษานิเทศก์ หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนในค่านิเทศการ ($\bar{X} = 2.466$)

ตอนที่ 2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของปัญหาการบริหารงาน
วิชาการ ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

ข้อ	รายการปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่
1	การจัดระบบงานและโครงสร้างของการบริหารงานวิชาการ	3.256	.963	4
2	การวางแผนร่วมกันในการนำหลักสูตรไปใช้	3.115	.972	12
3	การมอบหมายให้ครูสอนในวิชาที่ตรงกับความรู้ความสามารถและความถนัด	3.262	1.134	3
4	การทำให้ครูเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย และโครงสร้าง ตลอดจนเนื้อหาของหลักสูตร	3.174	1.060	8
5	ความเพียงพอของจำนวนครูต่อนักศึกษาในการจัดการเรียนการสอน	3.141	1.182	9
6	การชี้แจงให้นักศึกษาเข้าใจหลักสูตรอย่างถูกต้องก่อนเลือกเรียนแต่ละวิชา	3.118	1.082	11
7	การจัดหาเอกสาร ตำราเรียน หรือแหล่งวิชาการที่จะให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร	3.279	.969	1
8	การจัดห้องปฏิบัติการสำนักงานหรือโรงฝึกงานให้กับนักศึกษา	3.197	1.098	7

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่
9	การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการจัดการเรียนการสอน บริการแก่นักศึกษา	3.236	1.105	5
10	สภาพของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการเรียนการสอนที่พร้อมที่จะใช้	3.266	1.093	2
11	ความสะดวกในการนำเอาอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ออกไปใช้จากที่ซึ่งใช้จัดเก็บ	3.203	1.105	6
12	การดูแลรักษาให้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด	3.134	1.041	10
	เฉลี่ย	3.198	1.067	

จากตาราง 9 แสดงว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบ
ของหลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์น้อย
($\bar{X} = 3.198$) และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ ปรากฏว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย
อยู่ในอันดับที่ 1 คือ การจัดหาเอกสาร ตำราเรียน หรือแหล่งวิชาที่จะให้ครูได้ศึกษาหา
ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ($\bar{X} = 3.279$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้ายคือ
การวางแผนร่วมกันในการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X} = 3.115$)

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของปัญหาการบริหารงาน
วิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อ	รายการปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่
1	การใช้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน	3.193	1.054	6
2	ความรู้ของครูในการทำโครงการสอนและบันทึกการสอน	3.082	1.105	10
3	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนด	3.141	1.093	9
4	การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา	3.151	1.056	8
5	การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับบริการแนะแนวที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา	3.207	.967	5
6	ความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับหลักการและวิธีการจัดสหกรณ์เสริม	3.236	1.078	2
7	การจัดห้องวิชาการให้เป็นศูนย์ปฏิบัติงานที่คล่องตัว	3.174	.983	7
8	การลงเสริมให้ครูและนักศึกษาใจห้องสมุด	3.226	1.069	4
9	การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับงานในอาชีพจริง	3.239	1.066	1

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่
10	โอกาสของนักศึกษา ที่จะได้รับประสบการณ์ตรง และความรู้ใหม่ ๆ จากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญใน สาขาวิชาชีพที่แท้จริง	3.233	1.017	3
	เฉลี่ย	3.188	1.049	

จากตาราง 10 แสดงว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการกรรมการ
เรียนการสอนของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ปีกาคะแนนเฉลี่ย
อยู่ในเกณฑ์น้อย ($\bar{X} = 3.188$) และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น รายข้อปรากฏว่า ข้อที่
มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับที่ 1 คือ การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้
นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับงานในอาชีพจริง ($\bar{X} = 3.239$) ส่วนข้อที่มี
ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย คือ ความรู้ของครูในการทำโครงการสอนและบันทึกการสอน
($\bar{X} = 3.082$)

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของปัญหาการบริหารงาน
วิชาการด้านการนิเทศและพัฒนาศักยภาพทางการสอน

ข้อ	รายการปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่
1	การประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นแนวเดียวกัน	3.197	1.206	4
2	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนของครูใหญ่ หรือหัวหน้าคณะวิชา	3.085	1.109	8
3	การติดตามการปฏิบัติงานของครูโดยผู้บริหารโรงเรียน	3.197	1.052	4
4	การสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากวิทยากรภายนอก หรือครูในโรงเรียนที่ได้รับ	3.134	1.035	6
5	การอบรมมา			
5	การจัดให้ครูมีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ	3.134	1.087	6
6	การสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าตามสาขาวิชาที่สอน	3.262	1.149	1
7	การสนับสนุนและช่วยเหลือครูในการค้นคว้าสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ หรือผลิตเอกสารเพื่อ	3.200	1.040	3
	ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน			
8	การจัดหาผู้แนะนำช่วยเหลืองานด้านวิชาการแก่โรงเรียนและครู	3.220	1.036	2
	เฉลี่ย	3.179	1.089	

จากตาราง 11 แสดงว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์น้อย ($\bar{X} = 3.179$) และ เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อปรากฏว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับที่ 1 คือ การสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อตรงตามสาขาวิชาที่สอน ($\bar{X} = 3.262$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้ายคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนของครูใหญ่หรือหัวหน้าคณะวิชา ($\bar{X} = 3.085$)

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อ	รายการปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่
1	การจัดประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผล	3.053	1.080	7
2	การจัดให้มีเอกสารคู่มือ คู่มือครู เครื่องมือ เครื่องใช้ ซึ่งอำนวยความสะดวกในการวัดผลและประเมินผล	3.102	1.060	4
3	การให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการ วิธีการวัดผลและประเมินผล ตลอดจนระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล	3.066	1.089	5
4	การให้ครูปีอิสระในการวัดผลหรือจัดทำข้อสอบ	3.175	1.309	3
5	การนำผลการวัดและประเมินผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	3.059	1.160	6
6	การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชาตามที่หลักสูตรกำหนด	3.108	1.177	2

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	รายการปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่
7	การติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน	3.239	1.111	1
	เฉลี่ย	3.105	1.141	

จากตาราง 12 แสดงว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์น้อย ($\bar{X} = 3.105$) และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อปรากฏว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับที่ 1 คือ การติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.239$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย คือ การจัดประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.053$)

จากตาราง 9 ถึงตาราง 12 ปรากฏว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาพบว่า การบริหารงานวิชาการ ทั้งสี่ด้าน มีปัญหาเรียงลำดับของค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าในแต่ละด้าน ดังนี้ คือ

ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.198$)

ปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.188$)

ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน ($\bar{X} = 3.179$)

ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.105$)

เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อพบว่า ทุกข้อมีปัญหาลำดับอยู่ในเกณฑ์น้อย โดยพิจารณาเฉพาะข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 ถึง 3.49 มีทั้งสิ้น 37 อันดับ โดยเรียงจากข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า คือ

1. การจัดหาเอกสาร ตำราเรียน หรือแหล่งวิชาที่จะให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ($\bar{X} = 3.279$)
2. สภาพของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการเรียนการสอนที่พร้อมที่จะใช้ ($\bar{X} = 3.266$)
3. การมอบหมายให้ครูสอนในวิชาที่ตรงกับความรู้ความสามารถและความถนัด และการสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อตรงตามสาขาวิชาที่สอน ($\bar{X} = 3.262$)
5. การจัดระบบงานและโครงสร้างของการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.256$)
6. การติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน และการขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสม และสอดคล้องกับงานในอาชีพจริง ($\bar{X} = 3.239$)
8. การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการจัด รเรียนการสอน บริการแก่นักศึกษา และความเข้าใจของครูเกี่ยวกับหลักการและวิธีการจัดสอนซ่อมเสริม ($\bar{X} = 3.236$)
10. โอกาสของนักศึกษาที่จะได้รับประสบการณ์ตรงและความรู้ใหม่ ๆ จากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพที่แท้จริง ($\bar{X} = 3.233$)
11. การส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ของสุม ($\bar{X} = 3.226$)
12. การจัดหาผู้แนะนำช่วยเหลืองานด้านวิชาการแก่โรงเรียน' ละครู ($\bar{X} = 3.220$)
13. ความสะดวกในการนำเอาอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ไปจากที่ใดจัดเก็บ ($\bar{X} = 3.203$)
14. การสนับสนุนและช่วยเหลือครูในการค้นคว้าสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ หรือผลิตเอกสารเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.200$)
15. การจัดห้องปฏิบัติการสำนักงานหรือโรงฝึกงานให้กับนักศึกษา การประชุมครู ก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นแนวเดียวกัน และการติดตามการปฏิบัติงานของครูโดยผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 3.197$)

18. การให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.193$)
19. การทำให้ครูเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย และโครงสร้าง ตลอดจนเนื้อหาของหลักสูตร และการจัดห้องวิชาการให้เป็นศูนย์ปฏิบัติงานที่คล่องตัว ($\bar{X} = 3.174$)
21. การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับบริการแนะแนวที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ($\bar{X} = 3.151$)
23. ความเพียงพอของจำนวนครูต่อนักศึกษาในการจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนของครูตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนด ($\bar{X} = 3.141$)
25. การดูแลครูให้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเป็นไปตามหลักสูตร กำหนด การสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากวิทยากรภายนอก หรือครูในโรงเรียน ที่ได้รับการอบรม และการจัดให้ครูมีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.134$)
28. การชี้แจงให้นักศึกษาเข้าใจหลักสูตร อย่างถูกต้องก่อนเลือกเรียนแต่ละวิชา ($\bar{X} = 3.118$)
29. การวางแผนร่วมกันในการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X} = 3.115$)
30. การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชาตามที่หลักสูตรกำหนด ($\bar{X} = 3.108$)
31. การให้ครูมีอิสระในการวัดผลหรือจัดทำข้อสอบ ($\bar{X} = 3.105$)
32. การจัดให้มีเอกสารคู่มือ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ซึ่งอำนวยความสะดวกในการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.102$)
33. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนของครูใหญ่ หรือหัวหน้าคณะวิชา ($\bar{X} = 3.085$)
34. ความรู้ของครูในการทำโครงการสอนและบันทึกการสอน ($\bar{X} = 3.082$)

35. การให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการ วิธีการวัดผล และประเมินผล ตลอดจน
เปรียบเทียบการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.066$)
36. การนำผลการวัดและประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน
($\bar{X} = 3.059$)
37. การจัดประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.053$)

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ในเรื่องซึ่งเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในคำต่อไปนี้คือ หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน และการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูรวมทั้งสิ้น 379 คน

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทั้งหมด 379 ชุด ได้รับคืนมา 339 ชุด เป็นแบบสอบถามที่ส่งกลับ 305 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.45 ของแบบสอบถามที่ส่งไป

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็นสามตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 แบ่งคำถามเป็นสี่ด้าน คือ หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ทั้งนี้โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะข้อคำถามอย่างเดียวกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เป็นรายข้อและรายด้านเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้งสี่ด้าน
2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนทั้งหมดเป็นรายข้อและรายด้าน เพื่อดูความเบี่ยงเบนของคะแนนเป็นรายข้อ และรายด้าน

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง 169 คน เพศชาย 136 คน และปีอายุต่ำกว่า 35 ปีเป็นส่วนมาก และส่วนมากมีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป โรงเรียนเอกชนตาชีศึกษาในกรุงเทพมหานคร เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ มากกว่าวิชาอุตสาหกรรม และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากทำงานมาแล้วไม่ต่ำกว่า 3 ปี

สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติงานวิชาการทั้งสี่ด้าน ปรากฏว่ามีการปฏิบัติมากสองด้านคือ หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร การวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนโรงเรียนมีการปฏิบัติน้อย

เพื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคัน ปรากฏผลดังนี้

1. การปฏิบัติงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรปรากฏว่า มีการปฏิบัติมากแตกต่างกัน และมีการปฏิบัติกันอยู่สัปดาห์

เพื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังนี้

1.1 เรื่องที่มีการปฏิบัติมากลดหลั่นตามลำดับ คือ

1.1.1 มีการจัดเวลาเรียนวิชาต่าง ๆ ในตารางสอนแต่ละวัน
อย่างเหมาะสมและถูกต้องตามหลักสูตร

1.1.2 มีการจัดให้ครูในโรงเรียนรับผิดชอบในงานวิชาการ โดย
คำนึงถึงความรู้ความสามารถและความถนัด

1.1.3 มีการบำรุงรักษาวัสดุ เครื่องมือ เครื่องใช้ในสภาพที่
ใช้งานได้ดีอยู่เสมอ

1.1.4 มีการจัดห้องปฏิบัติสำนักงาน หรือโรงฝึกงาน ได้
เหมาะสม

1.1.5 มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจ เพื่อเป็นแนวทาง
ในการเรียน และเลือกวิชาเรียนอย่างถูกต้อง

1.1.6 มีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการ
ฝึกงานได้อย่างเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา

1.1.7 มีการจัดระบบงานและโครงสร้างของการบริหารงาน
วิชาการโดยกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของงานไว้อย่างชัดเจน

1.1.8 มีการจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกการใช้วัสดุอุปกรณ์
เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ

1.2 เรื่องที่มีการปฏิบัติกันตามลำดับ คือ

1.2.1 มีการอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนให้เข้าใจหลักสูตรและ
สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

1.2.2 มีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครู เพื่อให้การสอนเป็นไปตามหลักสูตรกำหนด

1.2.3 มีการนิเทศ ติดตาม คู่มือ ให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.2.4 มีการจัดหาหนังสือหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบงาน หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบไว้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของครู

2. การปฏิบัติงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนปรากฏว่าปีการปฏิบัติงานค่านี้นักสาขาคำนับ และมีการปฏิบัติน้อยแต่ค่านับ

เพื่อพิจารณาจะแนบเจดีย์เป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

2.1 เรื่องที่ปีการปฏิบัติอยู่ในระดับภาคหลักค่านับคำคับ คือ

2.1.1 มีการจัดการเรียนการสอนครบตามเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด

2.1.2 มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อหาทฤษฎีที่ได้เรียนไปแล้ว

2.1.3 มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอน

2.2 เรื่องที่ปีการปฏิบัติค่านับ คำคับคือ

2.2.1 มีการจัดห้องวิชาการ เพื่อให้เป็นศูนย์ปฏิบัติงานด้านวิชาการ

2.2.2 มีการจัดการเรียนเกี่ยวกับบริการแนะแนวค่านับสังคค การศึกษา และอาชีพให้กับนักศึกษา

2.2.3 มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นหรือหน่วยงานในวิชาชีพต่าง ๆ มา เป็นวิทยากร เพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษา

2.2.4 มีการส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ห้องสมุดเป็นประจำ และสม่ำเสมอ

2.2.5 มีการสอนซ่อมเสริมให้แก่นักศึกษาที่เรียนว่าหรือเรียนอ่อน

2.2.6 มีการให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนทุกภาคเรียน

2.2.7 มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการให้แก่นักศึกษา เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการเรียนรู้ เช่น นิทรรศการ กิจกรรม และชมรมต่าง ๆ

2.2.8 มีการร่วมมือกับหน่วยงานธุรกิจหรืออุตสาหกรรม หรือ หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการฝึกงาน เช่น การดูงาน การฝึกงานของนักศึกษา

3. การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน ปรากฏว่ามีการปฏิบัติงานด้านนี้ มาก 1 อันดับ มีการปฏิบัติน้อย 8 อันดับ และมีการปฏิบัติน้อยที่สุด 1 อันดับ

เพื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

3.1 เรื่องที่ปีการปฏิบัตินี้มาก คือ มีการประชุมเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเปิดภาคเรียน

3.2 เรื่องที่ปีการปฏิบัติน้อย ตามลำดับ คือ

3.2.1 มีการส่งเสริมให้ครูได้สังเกตการสอนของครูที่สอนใน โรงเรียนเดียวกันและโรงเรียนอื่น ๆ

3.2.2 มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนหรือวิทยากรภายนอกได้ มาสาธิตหรือแนะนำความรู้ใหม่ ๆ ให้กับครู

3.2.3 มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมฝึกงาน หรือจัดประชุม เชิงปฏิบัติการ เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน

3.2.4 มีการส่งเสริมแนะนำหรือช่วยเหลือครูทำการค้นคว้าสิ่ง แปลก ๆ ใหม่ ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน

3.2.5 มีการนิเทศช่วยเหลือครูใหม่และครูที่ขาด ประสบการณ์ใน ด้านการสอน

3.2.6 มีการเขียนชั้นเรียนโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นครั้งคราว เพื่อสังเกตการสอนของครู

3.2.7 ปีการจัดหาหนังสือที่เป็นประโยชน์ให้ครูได้อ่านประกอบเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสอน

3.2.8 ปีการส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าทางสาขาวิชาที่สอน

3.3 เรื่องที่มีการปฏิบัติขั้นที่สุด คือ มีศึกษานิเทศก์ หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชนเข้ามาช่วย เหลือครูและโรงเรียนในคันวิสาหการ

4. การปฏิบัติงานวิชาการด้านการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนการสอน
ปรากฏว่า มีการปฏิบัติงาน 7 อันดับและมีการปฏิบัติขั้น 5 อันดับ

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยเป็นรายชื่อ ปรากฏดังนี้

4.1 เรื่องที่มีการปฏิบัติงาน ลดหลั่นตามลำดับ คือ

4.1.1 มีการปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและ
ประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2522

4.1.2 มีการให้อิสระแก่ครูในการวัดผลการศึกษ ตามระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง พ.ศ. 2522 และมีการรายงานผลการศึกษ ของนักศึกษาให้นักศึกษาหรือผู้ปกครอง
ทราบทุกครั้งภายในเวลาอันสมควร

4.1.4 มีการกำหนดวัน เวลา การวัดและประเมินผลการเรียน
ไว้วงหนาคลอกปีการศึกษา

4.1.5 มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษ ของนักศึกษาทั้งภาค
ทฤษฎี ภาคปฏิบัติและงานที่มอบหมายให้ทำ โดยครอบคลุมเนื้อหา ของรายวิชาตลอด
ภาคเรียน

4.1.6 ปีการจัดตั้งกรรมการ เพื่อดำเนินการ เกี่ยวกับกิจกรรมการ
วัดผลและประเมินผลการเรียน

4.1.7 มีการประชุมครู เพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและ
ประเมินผลการเรียนการสอน

4.2 เรื่องที่ปีการปฏิทินชัย ตามลำดับคือ

- 4.2.1 มีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล
- 4.2.2 ปีระบบติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จไปแล้วเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน
- 4.2.3 ปีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักศึกษา ก่อนเริ่มการเรียนการสอน
- 4.2.4 ปีการจัดเอกสาร คู่มือ อุปกรณ์ ไว้เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผล
- 4.2.5 ปีการประชุมครูเพื่อให้นำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของปัญหาในการบริหารงานวิชาการทั้งสี่ด้าน ปรากฏว่ามีปัญหาน้อยทั้งสี่ด้าน โดยเรียงจากด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าตามลำดับดังนี้ หลักสูตร และองค์ประกอบของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กา.นิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน การวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน

เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย เป็นด้านปรากฏผลดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร มีปัญหาน้อย และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยเป็นรายชื่อปรากฏว่าทุกข้อมีปัญหาน้อย โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า คือ

1.1 การจัดหาเอกสาร ตำราเรียน หรือแหล่งวิชา จะให้ครูไต่ถามหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร

1.2 สภาพของวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการเรียนการสอนที่พร้อมที่จะใช้

- 1.3 การมอบหมายให้ครูสอนวิชาที่ตรงกับความรู้ความสามารถ ความถนัด
- 1.4 การจัดระบบงานและโครงสร้างของการบริหารงานวิชาการ
- 1.5 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องใช้ในการจัดการ เวียนการสอน

นบริหารการแก่นักศึกษา

1.6 ความสะดวกในการนำเอาอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ออกไปใช้
จากที่ซึ่งจัดเก็บ

1.7 การจัดห้องปฏิบัติการสำนักงานหรือโรงฝึกงานให้นักศึกษา

1.8 การทำให้ครูเจ็ดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย
และโครงสร้าง ตลอดจนเนื้อหาของหลักสูตร

1.9 ความเพียงพอของจำนวนครูต่อนักศึกษาในการ จัดการ เวียนการสอน

1.10 การดูแลครูได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตาม

หลักสูตรกำหนด

1.11 การชี้แจงให้นักศึกษาเข้าใจหลักสูตรอย่างถูกต้องก่อนเลือกเรียน

แต่ละวิชา

1.12 การวางแผนร่วมกันในการนำหลักสูตรไปใช้

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
มีปัญหาน้อย และ เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ ปรากฏผลว่า ทุกข้อมีปัญหาน้อย
โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า คือ

2.1 การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกงาน
ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับงานในอาชีพจริง

2.2 ความรู้ความเข้าใจของครู เกี่ยวกับหลักการและวิธีการจัดสอนซ่อมเสริม

2.3 โอกาสของนักศึกษาที่จะได้รับประสบการณ์ตรงและความรู้ใหม่ ๆ จาก
ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพที่แท้จริง

2.4 การส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ห้องสมุด

2.5 การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับบริการแนะแนวที่ไปประโยชน์ต่อนักศึกษา

2.6 การให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

- 2.7 การจัดทำโครงการให้เป็นศูนย์ปฏิบัติงานที่คล่องตัว
- 2.8 การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา
- 2.9 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนด
- 2.10 ความรู้ของครูในการทำโครงการสอนและบันทึกการสอน

3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านนิเทศและพัฒนากิจกรรมทางการสอน มีปัญหาน้อย และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ย เป็นรายชื่อปรากฏว่าทุกข้อมีปัญหาน้อย โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า คือ

- 3.1 การสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าตามสาขาวิชาที่สอน
- 3.2 การจัดหาผู้แนะนำช่วยเหลืองานด้านวิชาการแก่โรงเรียนและครู
- 3.3 การสนับสนุนและช่วยเหลือครูในการค้นคว้าสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ หรือผลิตเอกสารเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน
- 3.4 การประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นแนวเดียวกัน และการติดตามการปฏิบัติงานของครูโดยผู้บริหารโรงเรียน
- 3.6 การสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากวิทยากรภายนอก หรือครูในโรงเรียนที่ได้รับการอบรมมา และการจัดให้ครูมีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ
- 3.8 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนของครูใหญ่หรือหัวหน้าคณะวิชา

4. ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผล มีปัญหาน้อย และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ย เป็นรายชื่อ ปรากฏว่าทุกข้อมีปัญหาน้อย โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า คือ

- 4.1 การติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน
- 4.2 การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชาตามที่หลักสูตรกำหนด

4.3 การให้ครูมีอิสระในการวัดผลหรือจัดทำข้อสอบ

4.4 การจัดให้มีเอกสารคู่มือ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ซึ่งอำนวยความสะดวกในการวัดผลและประเมินผล

4.5 การให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการวิธีการวัดผลและประเมินผล ตลอดจนระเบียบวาทะการวัดผลและประเมินผล

4.6 การนำผลการวัดและประเมินผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

4.7 การจัดประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผล

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยทำให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานและปัญหาการบริหารงานวิชาการในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในต่าง ๆ คือ

1. ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร จากการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมโรงเรียนมีการปฏิบัติมาก และมีปัญหาในค่านั่นอยู่ทุกเรื่อง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

1.1 การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียน ก่อนจะได้รับอนุญาตให้จัดตั้งเป็นโรงเรียนหรือขยายหลักสูตรจะต้องได้รับการตรวจพิจารณาจากคณะกรรมการกอน และในการดำเนินการของโรงเรียนจะต้องให้มาตรฐานของโรงเรียนเท่ากับมาตรฐานที่กำหนด โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้จัดให้มีระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2522 ซึ่งในระเบียบดังกล่าวปีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตร ได้แก่ ที่ดินและอาคารสถานที่ปฏิบัติงานและอุปกรณ์ ครู ความจุของห้องเรียน การจัดการศึกษา การประเมินผลการเรียนและการออกประกาศนียบัตร ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือและอุปกรณ์ได้มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน

ขั้นต่ำ เครื่องมืออุปกรณ์ของแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอนจะต้องมีตามระดับและเพียงพอแก่จำนวนนักเรียน ชั้นเรียน จนถึงขั้นสูงสุดที่เปิดสอนตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ โรงเรียนจึงจำเป็นต้องจัดอุปกรณ์ เครื่องมือไว้ให้ครบตามเกณฑ์จึงจะได้รับอนุญาตให้เปิดสอนได้ ซึ่งอาจบีบคั้นทำให้โรงเรียนมีความพร้อม

1.2 สภาพสังคมในปัจจุบันทำให้โรงเรียนเอกชนจำต้องแข่งขันกับโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนด้วยกันเองในการรับนักศึกษา เข้าเรียน ประกอบกับค่านิยมเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐบาล ทำให้โรงเรียนเอกชน ยากจะปรับปรุงงานวิชาการซึ่งเกี่ยวกับมาตรฐานประกอบของหลักสูตร เพื่อให้ทัดเทียมกับโรงเรียนของรัฐบาล โดยโรงเรียนเอกชนจะพยายามจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ทันสมัยและพร้อม เพื่อต้องการที่จะโฆษณาโรงเรียนเพื่อความอยู่รอดของโรงเรียนด้วย

1.3 โรงเรียนเพิ่งจะได้รับอนุญาตให้เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงได้ในปี พ.ศ. 2522 ซึ่งเป็นเวลาเพียงสี่ปีเท่านั้น โรงเรียนจึงต้องเห็นความสำคัญ และพยายามศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนให้ถูกต้องตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ โดยเฉพาะโรงเรียนที่เพิ่งได้รับอนุญาตให้เปิดสอนใหม่นั้นจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการและต้องศึกษาหลักสูตรอย่างแท้จริง

การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาวัณย์ ตันวัฒนพงศ์ ที่พบว่าผู้บริหาร และครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติบกพร่องเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ (วิลาวัณย์ ตันวัฒนพงศ์ 2525 : 78)

นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานั้นจะต้องได้รับอนุญาตให้ใช้โปรแกรมการเรียนก่อน โดยฝ่ายวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชนจะ เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบโปรแกรมการเรียน เมื่อโรงเรียนได้รับอนุญาตแล้วจะต้องจัดโปรแกรมการเรียนตามที่ได้รับอนุญาตไป

และเมื่อโรงเรียนจะมีการเปลี่ยนแปลงรายวิชาใดในภาคเรียนใดก็ตามจะต้องส่งโปรแกรมการเรียนนั้นให้ฝ่ายวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เขตพื้นที่พิจารณาตรวจสอบก่อนเช่นกันจึงจะทำการเปลี่ยนแปลงและจัดสอนได้ ทำให้โรงเรียนปฏิบัติตามคํานหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะในเรื่องการจัดเวลาเรียนวิชาต่าง ๆ ในตารางสอนของแต่ละวันอย่างเหมาะสมและถูกต้องตามหลักสูตร ปีกะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับหนึ่งของงานนี้

แต่อย่างไรก็ตามในการวิจัยครั้งนี้ได้พบว่า โรงเรียนมีปัญหาในคํานหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรน้อย ก็น่าจะมีปัญหาอยู่บ้าง ซึ่งอาจเกิดจากระเบียบต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ทำให้เกิดปัญหากับโรงเรียนบางประการได้เช่น การจัดโปรแกรมการเรียนนั้นกระทรวงศึกษาธิการจัดหลักสูตรโดยเปิดโอกาสให้แต่ละโรงเรียนกำหนดวิชาเลือกให้กว้างขวางยิ่งขึ้นโดยคำนึงถึงอุปกรณ์ บุคลากร ที่อยู่ภายในโรงเรียน ในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการจัดวิชาเลือกให้นักศึกษา โรงเรียนสามารถทำได้อย่างกว้างขวางและให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน แต่ว่าในทางปฏิบัติจริง บังการกำหนดโปรแกรมการเรียนและการที่โรงเรียนจะเปลี่ยนแปลงรายวิชาใดหรือรายวิชาที่เป็นวิชาเลือกตามที่โรงเรียนได้กำหนดไว้แล้ว จะต้องแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เขตพื้นที่ทราบและอนุญาตอีกซึ่งอาจจะ เป็นปัญหาและไม่คล่องในการทำงานแก่โรงเรียน

เป็นที่น่าสังเกตว่าจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติตามน้อยในเรื่องมีการจัดหาหนังสือหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบงาน หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ ไว้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของครู และพบว่าปัญหาในเรื่องนี้ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงอยู่ในอันดับที่หนึ่ง อาจเนื่องมาจาก หนังสือต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ไม่มีการพิมพ์เผยแพร่อย่างกว้างขวางจะมีใช้เฉพาะสถานศึกษา เป็นส่วนใหญ่ และอีกประการหนึ่งห้องสมุดของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษายังไม่พร้อม และถูกต้องตามหลักวิชา เนื่องจากไม่มีระเบียบหรือมาตรฐานเฉพาะของห้องสมุดซึ่งจะใช้เป็นแหล่งวิชาการสำหรับการค้นคว้าเกี่ยวกับหลักสูตรได้ ทั้งนี้ อุดม แสงนิริญ ได้กล่าวถึงอุปสรรคอย่างหนึ่งของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา คือ วัสดุอุปกรณ์ตำราเรียน

หรือคู่มือการสอนไม่มี ผู้สอนต้องแปลจากหนังสือต่างประเทศตามวุฒิที่เรียนมา หรือจากประสบการณ์เท่านั้น (อุดม แสงทิพย์ 2525 : 12) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ชีภา หอวัฒนกุล พบว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีปัญหาเรื่อง วัสดุคู่มือหลักสูตร และหนังสือประกอบการสอนเช่นกัน (ชีภา หอวัฒนกุล 2525 : 207) ในด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรนี้ โรงเรียนมีการปฏิบัติมากจากผลการวิจัยดังกล่าวเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการมีระเบียบและมาตรฐานกำหนดเป็นแนวปฏิบัติอยู่แล้ว ประกอบกับการออกตรวจโรงเรียนของเจ้าหน้าที่ฝ่ายตรวจ กองควบคุมและติดตามการปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จะตรวจในเรื่องการดำเนินการของโรงเรียนให้ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดไว้ จึงทำให้เกิดปัญหาในเรื่องนี้น้อย

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมโรงเรียนมีการปฏิบัติน้อย และมีปัญหาในด้านนี้น้อยทุกเรื่อง

การที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติมากในการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อหาทฤษฎีที่ได้เรียนไปแล้ว อาจเนื่องมาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมีการกำหนดให้ผู้เรียนจบหลักสูตรได้จะต้องเรียนวิชาต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ เช่น ประเภทวิชาบริหารธุรกิจจะต้องเรียนให้ครบ 80 หน่วยกิต แบ่งเป็นวิชาสามัญสัมพันธ์ 6 หน่วยกิต วิชาชีพ 74 หน่วยกิต นอกจากนี้ยังต้องมีการฝึกงานนอกสถานที่อีกประมาณ 240 - 320 ชั่วโมง อีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ม.ป.ป. : 211) จึงทำให้โรงเรียนต้องจัดให้มีการฝึกงานนอกสถานที่ของนักศึกษา แต่อย่างไรก็ตามจากการวิจัยครั้งนี้พบว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติน้อยในเรื่อง การร่วมมือกับหน่วยงานธุรกิจหรืออุตสาหกรรมหรือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา เช่น การดูงาน การฝึกงาน ของนักศึกษา และจากปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนขอที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับงานในอาชีพจริง ถึงแม้ว่าหลักสูตรได้

กำหนดให้นักศึกษาจะต้องผ่านการฝึกปฏิบัติงานก่อนสำเร็จการศึกษาโดย ฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ ในบริษัท ห้างร้าน องค์การธุรกิจต่าง ๆ และต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแล ร่วมกันระหว่าง โรงเรียนและสถานที่ฝึกงานนั้นจึงจะจบหลักสูตร ในการขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกงาน มีการปฏิบัติน้อย อาจมาจากสาเหตุหลายประการดังนี้ คือ ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานที่จะให้นักศึกษาได้ฝึกงานเพราะสถานที่หรือแหล่งฝึกงานไม่เข้าใจ วัตถุประสงค์จะไม่เห็นถึงความสำคัญของการฝึกงานของนักศึกษา สถานที่ฝึกงานหาได้ยากและไม่ตรงกับความต้องการที่จะให้นักศึกษาได้ฝึก หน่วยงานต่าง ๆ ที่จะรับนักศึกษาฝึกงานไม่เต็มใจจะรับนักศึกษาไว้ฝึกงานเพราะทำให้เสียเวลาในการดำเนินการตามปกติ และงานบางอย่าง ต้องการความรับผิดชอบสูง และเก็บเป็นความลับเกรงว่าจะเกิดความเสียหายกับงาน นอกจากนี้ยังไม่ได้คำตอบแทนในการฝึกงานหรือสอนงานให้กับนักศึกษา ประกอบกับขาดผู้สอนงาน หรือที่เลี้ยงที่มีความรู้ในการฝึกงานให้กับนักศึกษา ปัจจุบันเมื่อนักศึกษาจำนวนมากหลายสาขาวิชา ที่ต้องฝึกงานเพื่อหาทักษะในวิชาชีพ หน่วยงานต่าง ๆ ไม่สามารถที่จะรับนักศึกษาไว้ฝึกงานได้ อย่างเพียงพอและเหมาะสม อีกทั้งโรงเรียนขาดการเตรียมนักศึกษาก่อนที่จะส่งไปฝึกงาน ครูผู้รับผิดชอบไม่มีเวลาที่จะประสานงานร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการควบคุมดูแลนักศึกษา ที่ฝึกงาน จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้โรงเรียนมีปัญหาเป็นอันดับหนึ่งในด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ในเรื่องการขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกงาน ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับงานในอาชีพจริง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศศิธร สิงหละชาติ พบว่านักเรียนที่สำเร็จอาชีวศึกษา(ม.ศ.6)จากสถานศึกษาเอกชน มีความเห็นว่าการจัดวิธีการ ทางการศึกษาของสถานนั้นเดิมที่สำเร็จการศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในระดับพอใช้ และควรปรับปรุง ในด้านการฝึกงานนอกสถานที่ และห้องสมุด (ศศิธร สิงหละชาติ 2522 : ค)

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการให้กับนักศึกษาเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการ เรียนรู้นั้นโรงเรียนได้มีการปฏิบัติน้อย ถึงแม้ว่าตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ จัดกิจกรรมในสถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2520 ข้อ 3.7 ได้ระบุว่านักเรียน นักศึกษาทุกคนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อยหนึ่งตามความสามารถ ความถนัดและ

ความสนใจอย่างน้อยหนึ่งกิจกรรม ตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ 2520 : 2) นอกจากนี้ยังได้มีระเบียบเกี่ยวกับการตั้งชมรมทำให้โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับชมรมที่เปิดให้กับนักศึกษาและชมรมที่ขอจัดตั้งต้องอยู่ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ 14 ชมรม การที่โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรน้อย และพบว่า มีปัญหาน้อย อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูยังไม่เห็นถึงความสำคัญในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการเรียนรู้ให้กับนักศึกษา ขาดการสนับสนุนจากผู้รับอนุญาตเพราะต้องเสียงบประมาณในการดำเนินการ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ น้อย ทำให้ครูไม่เสียเวลา และลพัญญาในการปฏิบัติงานประจำของครู นอกจากนี้การที่โรงเรียนเปิดสอนหลายรอบทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้ นักศึกษามบางส่วนมีงานประจำทำอยู่แล้ว ไม่สามารถอยู่ร่วมกิจกรรมหลังจากเลิกเรียนแล้วได้ และการจัดกิจกรรมของโรงเรียนบางครั้งอาจไม่ตรงกับความต้องการของนักศึกษาได้

การจัดห้องวิชาการเพื่อให้เป็นศูนย์ปฏิบัติงานทางด้านวิชาการนั้น ผู้บริหารและครูมีความเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิทินน้อยอาจมีสาเหตุเนื่องมาจาก โรงเรียนมีอาคารและสถานที่สำหรับเป็นห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ หากจะจัดห้องสำหรับปฏิบัติการทางด้านวิชาการโดยตรงก็อาจจะทำให้เสียความจุของห้องเรียน และจะทำให้รับนักเรียนได้น้อยลงอันเป็นผลกระทบในการบริหารกิจการของโรงเรียน และในการจัดห้องวิชาการเพื่อให้เป็นศูนย์ปฏิบัติงานนั้นจะต้องเสียงบประมาณในการดำเนินการดังกล่าว โรงเรียนจึงมีการปฏิทินอยู่ในระดับน้อยในเรื่องที่ผู้บริหารและครูพบว่า มีปัญหาน้อยอาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูที่สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยทั่วไปส่วนใหญ่เป็นครูวิชาชีพ อาจยังไม่เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีห้องวิชาการเพื่อให้เป็นศูนย์ในการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการ

ในเรื่องการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับบริการแนะแนว กำนัลสังคม การศึกษา และอาชีพให้กับนักศึกษานั้น จากผลวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการปฏิทินน้อย อาจเนื่องมาจากในระเบียบหรือมาตรฐานขั้นต่ำ ในการจัดตั้งโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีได้เน้นหรือกำหนดว่าโรงเรียนจะต้องมีฝ่ายแนะแนวหรือต้องบรรจุบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องการแนะแนวในโรงเรียนแต่อย่างใด

อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเองก็ยังไม่มีความชัดเจนหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวในโรงเรียนโดยตรง ซึ่งทำให้สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนในเรื่องการให้บริการแนะแนวนี้น้อย นอกจากนี้ส่วนใหญ่นักเรียนเลือกเรียนวิชาเลือกต่าง ๆ นั้นทางโรงเรียนก็ได้จัดวิชาเลือกไว้ให้เรียบร้อยแล้ว โดยเลือกเฉพาะวิชาที่กำหนดไว้ในโปรแกรมเท่านั้น จากสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้การแนะแนวในโรงเรียนขาดการส่งเสริมจากโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รสลิน เลิศสมบูรณ์ ที่พบว่าในเรื่องการให้บริการแนะแนวนั้น โรงเรียนมีการปฏิบัติน้อยในเรื่อง จัดให้มีห้องแนะแนวได้อย่างเหมาะสม นักเรียนมีโอกาสใช้บริการแนะแนวของโรงเรียน โรงเรียนมีงบประมาณเพื่อจัดสรรในการแสวงหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการบริการแนะแนว โรงเรียนได้ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนมาใช้บริการแนะแนว และครูแนะแนวมีเวลาสำหรับให้บริการแนะแนวแก่นักเรียน (รสลิน เลิศสมบูรณ์ 2526 : 57) จากการที่ผู้บริหารและครูเห็นว่ามีปัญหาในเรื่องการแนะแนวอาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการปฏิบัติน้อยจึงมีปัญหา และยังไม่เห็นถึงความสำคัญในการจัดให้มีบริการแนะแนวในโรงเรียน

3. ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าโดยส่วนรวมโรงเรียนมีการปฏิบัติน้อย และมีปัญหาน้อยทุกเรื่อง

การที่พบว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนน้อยทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่องมีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนเอกชนมีปัญหาด้านบุคลากรมาก ครูโรงเรียนเอกชนลาออกระหว่างปีการศึกษาบ่อย ๆ กระทั่งกัน ครูมีชั่วโมงการสอนมาก ไม่ค่อยมีเวลาพักผ่อนและทำการค้นคว้าทางวิชาการ ครูใหญ่เป็นผู้บริหารงานด้านวิชาการตามกฎหมาย แต่ในทางปฏิบัติผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการจะมีอิทธิพลในทางบริหารมากกว่าครูใหญ่ ยกเว้นครูใหญ่หรือผู้รับใบอนุญาต และผู้จัดการจะเป็นคน ๆ เดียวกัน (ชำนานู เงินทอง 2521 : 103) จากสาเหตุดังกล่าวทำให้การบริหารงานด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรไม่เป็นไปตามทฤษฎี ส่วนใหญ่น้อยเกี่ยวกับความ

พอใจของผู้รับใบอนุญาต และหากผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้มีความรู้ด้านการบริหารก็อาจทำให้การ
 นิเทศและพัฒนาบุคลากรที่ดี ถึงแม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะได้ออกระเบียบเพิ่มเติมว่าด้วยการ
 กำหนดความรู้ของผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนและผู้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ
 พ.ศ. 2526 โดยผู้รับใบอนุญาตในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่า
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง อนุปริญญาหรือมีความรู้ซึ่ง
 กระทรวงศึกษาธิการรับรองเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ และผู้ขอเป็นผู้จัดการต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่า
 ปริญญาตรีแล้วก็ตาม แต่ในขณะที่เกี่ยวข้องกับระเบียบดังกล่าวก็มีใครระบุให้โรงเรียนที่เปิดสอน
 ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงอยู่แล้วก่อนที่จะระเบียบนี้จะออกจะต้องเพิ่มวุฒิให้ไปตามที่กำหนด
 ไว้ ดังนั้น ผู้รับใบอนุญาต และผู้จัดการโรงเรียนจึงมีวุฒิเพียงตามกำหนดเดิมอยู่คือ มีความรู้
 สอดคล้องได้ไม่ต่ำกว่าประโยคประถมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือมีความรู้ซึ่ง
 กระทรวงศึกษาธิการรับรองว่าเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 2523 : 141) ในการที่ผู้รับใบอนุญาต และผู้จัดการยังคงมีวุฒิต่ำอยู่นั้นอาจทำให้เป็นปัญหาใน
 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้ โดยเฉพาะในเรื่องการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทาง
 การสอน จึงทำให้โรงเรียนมีการปฏิบัติงานในด้านนี้น้อย

เป็นที่น่าสังเกต จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาเอกชน เข้ามาร่วมช่วยเหลือครูและโรงเรียนในด้านวิชาการน้อยที่สุด ซึ่ง
 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โภคา โภษุฒด ที่พบว่าผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
 มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนต่ำกว่าเกณฑ์ปานกลางในค่าน
 งานวิชาการ (โภคา โภษุฒด 2523 : 81) การที่มีศึกษานิเทศก์ หรือเจ้าหน้าที่สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้าไปช่วยเหลืองานวิชาการให้กับโรงเรียนน้อยนั้น มีสาเหตุ
 เนื่องจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนไม่มีหน่วยศึกษานิเทศก์ ดังนั้นจึงต้องอาศัย
 เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นเช่น ศึกษานิเทศก์จากกรมอาชีวศึกษา รวมทั้งนักวิชาการศึกษาของ
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนออกตรวจนิเทศโรงเรียน การอาศัยเจ้าหน้าที่ของ

หน่วยงานอื่นนั้นแม้จะได้รับความร่วมมือด้วยดีแต่ก็ไม่ได้มีความกลองตัวเท่าที่ควรเพราะเจ้าหน้าที่
 คงถวามุ่งงานประจำของตนอยู่แล้ว นอกจากนั้นนักวิชาการที่ศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาเอกชนมีจำนวนน้อย และขาดความรู้ทางด้านวิชาชีพที่จะให้คำแนะนำแก่โรงเรียนได้
 จึงทำให้เกิดปัญหาด้านการนิเทศการศึกษาให้กับโรงเรียนซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพของโรงเรียน
 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2526 : 25) และจากการวิจัยของ ชิกา

ห่อวัฒนกุล พบว่า การนิเทศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนไม่ทั่วถึง และไม่ตรง
 กับความต้องการของโรงเรียน ขาดการติดตามผลปฏิบัติงานการนิเทศการศึกษา ขาดการร่วมมือ
 ในการนิเทศการศึกษาระหว่างโรงเรียนและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ขาดกำลัง
 ของเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ขาดเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญงาน ขาดงบประมาณในการนิเทศ (ชิกา
 ห่อวัฒนกุล 2525 : 207) และจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า การจัดหาผู้แนะนำช่วยเหลืองาน
 วิชาการแก่โรงเรียนและครูมีปัญหาน้อย อาจเนื่องจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในระดับ
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงส่วนใหญ่จะจ้างอาจารย์พิเศษจากภายนอกซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอาจารย์
 ที่มีประสบการณ์ในการสอนจากโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาลมาแล้ว มาเป็นอาจารย์พิเศษ
 หรือผู้ช่วยเหลือแนะนำทางด้านวิชาการให้กับโรงเรียน อีกประการหนึ่ง ผู้บริหารและครูยังไม่
 เห็นความสำคัญและประโยชน์ที่ศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่เข้าไปช่วยเหลืองานวิชาการแก่โรงเรียน
 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนิเทศการศึกษาของนักวิชาการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 ในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นการนิเทศเพื่อควบคุมโรงเรียนเอกชนให้ปฏิบัติเป็นไปตามพระราชบัญญัติ
 โรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน
 ขั้นต่ำที่กำหนดไว้มากกว่าจะเป็นการนิเทศและให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการอย่างแท้จริง
 ผู้บริหารและครูไม่ต้องการให้เจ้าหน้าที่เข้าไปเกี่ยวข้องเพราะมีความรู้สึกว่าเขาไปจับผิดโรงเรียน
 มากกว่าจะไปช่วยเหลืองานวิชาการ และถึงแม้ว่าจะไม่มีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่เข้าไปช่วย
 เหลือทางด้านวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นว่าสามารถที่จะปฏิบัติภาระงาน
 การสอนตามที่เป็นไปได้ ดังนั้นผู้บริหารและครูจึงมีความคิดเห็นว่าไม่มีปัญหาในเรื่องนี้น้อย

4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า โดยส่วนรวมโรงเรียนปฏิบัติมาก และมีปัญหาน้อยทุกเรื่อง

ในเรื่องที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โรงเรียนจะต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้วซึ่งได้แก่ หลักการในการวัดผลและประเมินผล การศึกษา วิธีการประเมินผลการศึกษา การตัดสินผลการศึกษา การนับเวลาเรียนเพื่อสิทธิในการสอบ การขอเลื่อนการสอบ การรับโอนการศึกษา การจัดให้มีระเบียบแสดงผลการศึกษา และใบรับรองผลการศึกษา ตลอดจนการพัฒนสภาพการเป็นนักศึกษา จะเห็นได้ว่าเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง จำนวนหน่วยกิตแต่ละรายวิชาจะต้องถือเกณฑ์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้อย่างถูกต้อง ถ้าดำเนินการผิดพลาดจะทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ผลได้ผลเสียจะตกกับนักศึกษาโดยตรง จึงทำให้โรงเรียนปฏิบัติในด้านนี้มากโดยเฉพาะในเรื่องการปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2522

การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลมีการปฏิบัติน้อย อาจเนื่องมาจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนส่วนใหญ่จัดอบรมครูวัดผลโดยทั่วไป แต่ยังไม่ได้มีการเน้นอบรมครูวัดผลทางด้านวิชาชีพ หรืออบรมครูวัดผลที่สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยเฉพาะ แต่อย่างไรก็ตามกระทรวงศึกษาธิการได้มีระเบียบเกี่ยวกับเรื่องการวัดผลการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2522 เป็นแนวทางในการปฏิบัติอยู่แล้ว จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีปัญหาในเรื่องนี้น้อย

การจัดให้มีระบบติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จไปแล้ว เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน ปรากฏว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติน้อย และพบว่าเป็นปัญหาค้นคว้าที่หนึ่งในด้านนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้รับใบอนุญาต และผู้จัดการ ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการบริหารโรงเรียนยังไม่เห็นความสำคัญของการติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานของ

โรงเรียน ตลอดจนหลักสูตรและการเรียนการสอน จะเห็นได้จากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
จำนวน 19 โรงเรียน ปรากฏว่ามีโรงเรียนที่ติดตามผลนักเรียนที่จบการศึกษาเพียงสองโรง
กิกเป็นร้อยละ 10.52 เท่านั้น การที่โรงเรียนไม่มีการติดตามผลนักเรียนที่จบการศึกษาจึง
ไม่มีข้อมูลว่านักเรียนเหล่านั้นจบแล้วจะทำอะไรบ้าง ได้ใช้ความรู้ที่เรียนไปประการใด

(อมรชัย ตันติเมธ และคนอื่น ๆ 2525 : 15) สาเหตุที่โรงเรียนมีการติดตามผลนักเรียน
ที่สำเร็จไปแล้วอยู่ในระดับน้อย อาจเนื่องมาจาก ผู้ลงทุนทำกิจการโรงเรียนยังหวังผลตอบแทน
คือกำไร และต้องการลงทุนในอัตราที่ต่ำ ไม่ได้คิดถึงความต้องการของตลาดแรงงาน

(มงคล ศรีไพรวรรณ ม.ป.ป. : 8) และถ้าโรงเรียนจะจัดให้มีการติดตามผลนักเรียน
ที่จบไปแล้วยอมทำให้โรงเรียนต้องเสียงบประมาณพิเศษเพิ่มมากขึ้นสำหรับการดำเนินงานนี้โดย
เฉพาะ และโรงเรียนจะต้องมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้โดยตรง ซึ่งถ้าจะให้ครูผู้สอน
ประจำทำนั้นย่อมไม่สามารถทำได้เนื่องจากครูโรงเรียนเอกชนมีชั่วโมงในการสอนมากเกินไป
และมีจำนวนนักเรียนที่รับผิดชอบมาก (ชำนานู เงินทอง 2521 : 103) นอกจากนี้ยังขาด
การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้โรงเรียนดำเนินการในด้านนี้ ขาดการร่วมมือจาก
นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว หรือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับนักศึกษาไปปฏิบัติงาน และ
อีกประการหนึ่งจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมแนะแนวอยู่ในระดับน้อย
ยอมสอดคล้องกับการติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จไปแล้วด้วย เพราะโรงเรียนบางโรงอาจจะ
ไม่ได้จัดทาระเบียนประวัตินักศึกษาทุกคนทุกกระยะ ตลอดจนสถานที่อยู่ ที่ทำงานไว้ จึงไม่
สามารถจัดระบบติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วได้

ฉะนั้นจากการที่ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติน้อยและมีปัญห
น้อยในเรื่องการติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จไปแล้วเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน แสดง
ให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูยังไม่เห็นความสำคัญของการติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จไปแล้วเพื่อ
ประโยชน์ในการนำมาปรับปรุงมาตรฐานของโรงเรียนเอกชน และแก้ปัญหาเรื่องกำลังคนกับ
ความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนแก้ปัญหาให้นักศึกษาจบไปแล้วไม่มีงานทำ เพื่อประโยชน์
ในการวางแผนการศึกษาของชาติ โดยให้เอกชนแบ่งเบาภาระทางการศึกษาของรัฐ และ

ส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดอาชีวศึกษาอย่างมีความรับผิดชอบต่อผลผลิตของตนและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

เป็นที่น่าสังเกตว่าในเรื่องการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนนั้น โรงเรียนให้ความสำคัญโดยให้มีการปฏิบัติงานในค่านี้นักโดยถือเป็นหัวใจของการเรียนการสอน ในการวัดผลและประเมินผลนั้น ถ้าโรงเรียนไม่เข้มงวดกวดขันในการวัดผลและประเมินผลแล้วยอมไม่เป็นที่น่าเชื่อถือ โรงเรียนจึงให้ความสำคัญของการวัดผลและประเมินผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน แต่ก็ไม่เป็นที่น่าสนใจนักเมื่อพบว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติน้อยในเรื่องการประชุมครู เพื่อให้ครูนำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน ย่อมแสดงว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนยังไม่ได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติมากสองด้านคือ หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร และการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ส่วนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนโรงเรียนมีการปฏิบัติน้อย ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจัดเป็นธุรกิจการศึกษาอย่างหนึ่งในการดำเนินการต่าง ๆ ในเรื่อง คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการนั้น จะต้องมีการพิจารณาถึงผลกำไร เพื่อผลประโยชน์ของผู้เป็นเจ้าของสถานศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ฉะนั้นในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหรือระเบียบต่าง ๆ ที่กำหนดให้โรงเรียนปฏิบัติและมีแนวทางในการปฏิบัติอยู่แล้ว โรงเรียนจะมีการปฏิบัติมาก แต่ในเรื่องอื่นนอกเหนือจากนั้นจะมีการปฏิบัติน้อย เช่น การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน การติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว และการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน เป็นต้น ประกอบกับการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเพิ่งได้รับอนุญาตให้เปิดได้เพียงสี่ปี ความพร้อมและความสมบูรณ์ของการบริหารงานวิชาการจึงมีน้อย

สำหรับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีปัญหาน้อยทั้งสี่ด้าน แรกของปัญหาในแต่ละด้านนั้นยังไม่เป็นที่น่าพอใจ การที่โรงเรียนมีปัญหาน้อยอาจเนื่องมาจากลักษณะธรรมชาติของโรงเรียนเอกชนแตกต่างจากโรงเรียนรัฐบาลครูผู้สอนในโรงเรียนมีฐานะเป็นลูกจ้าง ขาดความผูกพันระหว่างโรงเรียนกับครู และครูส่วนใหญ่เป็นครูวิชาชีพ

ครูบางส่วนอาจไม่มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่เพราะมีงานอื่นต้องรับผิดชอบอยู่แล้ว จึงไม่เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการที่เกิดขึ้น ประกอบกับการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงอยู่ในระดับอุดมศึกษาซึ่งถือว่าเป็นการศึกษาระดับที่ผู้เรียนจะต้องช่วยเหลือตนเองในการศึกษา และนักศึกษามบางส่วนมีงานประจำทำอยู่แล้ว โรงเรียนมีการเปิดสอนหลายรอบและหลายระดับในโรงเรียนเดียวกัน เพื่อโรงเรียนนี้การปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการต่าง ๆ น้อยจึงมีปัญหาน้อย ผู้บริหารและครูอาจยังไม่เห็นถึงปัญหาในการบริหารงานวิชาการในระดับนี้ ดังนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรได้เห็นถึงความสำคัญและหาทางช่วยเหลือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยเฉพาะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรได้มีการศึกษาวิเคราะห์ถึงกฎและระเบียบต่าง ๆ ที่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาปฏิบัติ ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ว่ามีงานในข้อใดที่ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเกิดปัญหา และขาดความคล่องตัวในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน และทำให้โรงเรียนอาชีวศึกษามีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร เมื่อทราบปัญหาจริง ๆ ของโรงเรียนแล้วนำมาพิจารณาแก้ไข เพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ให้มีคุณภาพดี

1.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำเกี่ยวกับห้องสมุดของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยเฉพาะ โดยกำหนดให้มีหนังสือหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ เช่น หนังสืออ่านประกอบ หนังสือเรียนไว้ในห้องสมุด เพื่อให้ครูไว้ใช้ประกอบการเรียนการสอน

1.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรจัดให้มีงบประมาณเพื่อสนับสนุนทางด้านการฝึกอบรม เอกสารตำราเรียน และหนังสือประกอบการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตร ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และจัดหาแหล่งวิชาการหรือศูนย์รวมที่เกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตร เพื่อให้ครูได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้า

1.4 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรส่งเสริมให้โรงเรียนมีสถานที่ปฏิบัติงานให้กับนักศึกษาที่เป็นของโรงเรียนเอง เช่น ประเภทวิชาบริหารธุรกิจควรมีสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียน เพื่อให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงาน และควรมีหน่วยงานในเรื่องประสานงานการฝึกงานของนักศึกษา ให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกงานในศูนย์ฝึกวิชาชีพ หรือโรงฝึกงานรวมภายนอกซึ่งเปิดแหล่งกลางในการสอนวิชาชีพสาขาต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้รับการฝึกทักษะในการประกอบอาชีพที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างจริงจังเพื่อพัฒนาตนเอง

1.5 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรจะมีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน มีการให้โรงเรียนได้ส่งแผนปฏิบัติงานกิจกรรมเสริมหลักสูตรตลอดปี เพื่อหาทางสนับสนุนโครงการต่าง ๆ มีการตรวจสอบการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการตามที่โรงเรียนจัดขึ้นจริง และส่งเสริมให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมของนักศึกษาทุกครั้ง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมของนักศึกษาไปครั้งต่อไป

1.6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรได้มีการส่งเสริมให้โรงเรียนจัดห้องวิชาการเพื่อเป็นศูนย์ปฏิบัติงานทางด้านการวิชาการของโรงเรียน หรืออาจเริ่มโดยส่งเสริมให้มีการทดลองทำในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งก่อนแล้วประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์ให้โรงเรียนอื่น ๆ ดำเนินการตามเป็นต้น

1.7 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรออกระเบียบเพื่อสนับสนุนให้โรงเรียนมีการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน และจัดอบรมครูแนะแนวของโรงเรียน ส่งเสริมให้โรงเรียนได้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดบริการแนะแนวที่เป็นประโยชน์ให้กับนักศึกษาในโรงเรียน นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรจัดให้หน่วย

งานซึ่งรับผิดชอบในเรื่องการส่งเสริมบริการแนะแนวให้กับโรงเรียน

1.8 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรได้เร่งปรับปรุงให้หน่วยศึกษานิเทศก์โดยเร็ว เพื่อช่วยเหลือแนะนำและส่งเสริมงานด้านวิชาการให้กับโรงเรียนโดยให้ศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้และความชำนาญในด้านวิชาชีพตามสาขาที่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเปิดสอน และวัดอัตราบุคลากร และงบประมาณในการนิเทศโรงเรียนให้เพียงพอ ปรับปรุงระบบการตรวจนิเทศการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนรู้สึกว่าได้รับการช่วยเหลือทางด้านวิชาการมากกว่าไปจับผิดโรงเรียน และจัดให้มีการติดตามผลการนิเทศการศึกษานำมาปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียนต่อไป

1.9 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรส่งเสริมให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ และครูใหญ่ ให้มีความรู้ด้านการบริหารการศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

1.10 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรให้ครูได้พัฒนาทางด้านวิชาการโดยการจัดอบรม และในการอบรมครูนั้นควรให้งบประมาณอุดหนุนครูในโรงเรียน เช่นเดียวกับที่ทางราชการให้กับครูโรงเรียนรัฐบาล คือสามารถเบิกค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าพาหนะได้ สำหรับครูในระหว่างการอบรมและให้โอกาสครูได้ศึกษาต่อโดยจัดโควตาให้แต่ละปี เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการสอน ตลอดจนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรใช้โครงการติดตามผลครูที่เข้าอบรมไปแล้วว่า นำผลไปใช้ในการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างไรบ้าง

1.11 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรส่งเสริมให้โรงเรียนได้มีระบบติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว โดยออกเป็นกฎหรือระเบียบเพื่อให้โรงเรียนปฏิบัติ นอกจากนี้ควรจัดให้มีการอบรมบุคลากรที่ทำหน้าที่นี้โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องการจัดหางานและการติดตามผลการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา และควรส่งเสริมให้มีการวิจัยติดตามผลการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาอีกด้วย

1.12 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มโรงเรียน ควรไ้ร่วมกันจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับเรื่องการวัดผลและประเมินผล วิชาชีพ เพื่อให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการ วิธีการวัดผลและประเมินผล ตลอดจนระเบียบวากยการวัดผลและประเมินผล ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยตรง

1.13 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรปรับปรุงองค์กรของสำนักงานให้มีหน่วยงานหรือบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงที่จะส่งเสริมเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร การจัดห้องสมุด การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน การจัดอุปกรณ์การเรียน การสอน การวัดผลและประเมินผล การส่งเสริมการติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ของโรงเรียนเอกชน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้โรงเรียนดำเนินการดังกล่าวอย่างจริงจัง โดยให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านต่าง ๆ ดังกล่าวเพื่อให้การเรียนการสอนในโรงเรียนมีประสิทธิภาพ และออกเป็นกฎหรือระเบียบให้โรงเรียนดำเนินการควบ

2. ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนและครูควรร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการและปัญหาในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียน

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร และบริการแนะแนวในโรงเรียน การติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จไปแล้ว จัดให้มีห้องวิชาการที่เป็นศูนย์ปฏิบัติงาน ทางด้านวิชาการให้มีหนังสือต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรไว้อย่างเพียงพอในการดำเนินงานของครู และให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทำงานในหน้าที่ดังกล่าวโดยเฉพาะ

2.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมพัฒนาครู โดยวัดให้ครูได้เข้ารับการอบรม ส่งเสริมให้มีวิทยากรภายนอกมาสาธิต หรือแนะนำความรู้ใหม่ ๆ ให้กับครู ส่งเสริมแนะนำให้ครูได้ทำการค้นคว้าสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน

2.4 ผู้บริหารโรงเรียนและครูควรร่วมมือกับสมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย หรือกลุ่มโรงเรียนในการพัฒนาการศึกษาทางอาชีวศึกษา เช่น จัดทำคู่มือครู โครงการสอน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา และมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา และโรงเรียนของรัฐบาล

3.2 ควรศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในการช่วยเหลืองานด้านวิชาการแก่โรงเรียนเอกชนตามที่โรงเรียนคาดหวังและตามความเป็นจริง

3.3 ควรศึกษาสภาพของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา โอกาสก้าวหน้าในวิชาชีพ และการพัฒนาความรู้ของครูเอง สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

3.4 ควรศึกษาติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

3.5 ควรศึกษาว่าความต้องการการอาชีวศึกษา ต้องการด้านบริหารธุรกิจ หรือด้านอุตสาหกรรม เพื่อป้องกันภาวะคนว่างงาน

3.6 ควรศึกษาปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในฐานะทางการเงิน บุคลากร อื่น ๆ โดยใช้แบบสัมภาษณ์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุภาพระเสริฐ บันทึกและวิธีการวัดผลการศึกษา วัฒนาพานิช 2510, 266 หน้า
- การศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการ แนวนโยบายการจัดการศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เสนอขอคงไว้รัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาแห่งชาติ 2523, 31 หน้า
- แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2525 - 2529) พัฒนาศึกษา
 ม.ป.ป. 369 หน้า
- การศึกษาเอกชน, สำนักงานคณะกรรมการ การวัดผลอาชีวศึกษา ฝ่ายแผนงาน
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2526, 73 หน้า
- แผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ฝ่ายแผนงาน
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ม.ป.ป., 154 หน้า
- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการสำหรับโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เจริญอักษรการพิมพ์ 2523, 140 หน้า
- วารสารการศึกษาเอกชนฉบับคู่มือปฏิบัติงานโรงเรียนราษฎร์ วัฒนาพานิช
 2523, 624 หน้า
- สถิติการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2525 ม.ป.ท. 2526, 81 หน้า
- สถิติการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2524 โรงพิมพ์เคธา 2525, 48 หน้า
- สถิติการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2523 ม.ป.ท. 2524, 36 หน้า
- สถิติการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2522 โรงพิมพ์ลิ้นทวิ 2523, 27 หน้า
- สถิติการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2521 โรงพิมพ์การศาสนา 2522,
 60 หน้า
- สถิติการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2520 โรงพิมพ์การศาสนา 2521,
 74 หน้า

การศึกษาเอกชน, สำนักงานคณะกรรมการ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

พ.ศ. 2520 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ม.ป.ป., 258 หน้า

———— เอกสารวิทยุหานักเรียนเพื่อความไม่สงบในสถานศึกษา ระหว่างเดือนมกราคม

— ธันวาคม 2525, 2 หน้า

เจริญ ชูลาภ "การวิจัยการศึกษาวิจัย" ใน เอกสารประกอบคำบรรยายในการอบรม

ศึกษานิเทศก์ เล่ม 2 หน้า 327 - 332 โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร 2524

ชารี มณีศรี "การบริหารงานวิชาการโรงเรียน" วารสารวิชาการคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฉบับ 1 : 65 - 73 มิถุนายน - ตุลาคม 2525

ชำนาญ เงินทอง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์ระดับประถมศึกษา

วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 177 หน้า อัดสำเนา

ฐาจิ ศรีรัตน์ "สถานการณ์อาชีวศึกษาระหว่างปี 2510 - 2516" ใน รวมบทความ

อาชีวศึกษา หน้า 72 - 85 โรงพิมพ์วิทยากร 2517

ชนู แสงศักดิ์ "แนวคิดในการจัดการศึกษาระดับปรีชา" ใน รวมบทความอาชีวศึกษา

หน้า 60 - 71 โรงพิมพ์วิทยากร 2517

———— มองการอาชีวศึกษาของไทยในภาพรวม สภากรมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

แห่งประเทศไทย 2526, 18 หน้า

ชำรง บัวศรี หลักการศึกษ แพรวศึกษา 2506, 379 หน้า

ธิดา หอวังนกุล การจัดการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525,

275 หน้า อัดสำเนา

นายกรัฐมนตรี, คำชัก สำนักงานปลัด หนังสือที่ สร.1001/721 ข้อเสนอแนว

นโยบายการจัดการศึกษาเอกชน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2523

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 อักษรนิติ 2520, 35 หน้า

พงษ์ศักดิ์ วรคุณทรโรสถ "กิจการจัดการเขตและศึกษากิจการจังหวัดจะให้บริการทางวิชาการ
แก่โรงเรียนอาชีวศึกษาอย่างไร" ใน รวมบทความอาชีวศึกษา หน้า 86 - 100

โรงพิมพ์วิทยากร 2517

พนัส หันนากินทร์ หลักการบริหารโรงเรียน พิมพ์ครั้งที่ 2 วัฒนาพาณิช 2513, 272 หน้า
ภิญโญ สาร หลักการบริหารการศึกษา วัฒนาพาณิช 2516, 695 หน้า

———— หลักการศึกษ โรงพิมพ์สุภา 2521, 394 หน้า

โกศา โกมุทผล ทัศนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
ตามที่ปฏิบัติงานและการที่ผู้บริหารและครูโรงเรียนราษฎรสายอาชีพท่งการ ปรินิพนธ์
กค.ม. พิมพ์โลก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก 2523, 86 หน้า อัคราเนา

มงคล ศรีไพรวรรณ เอกสารการตรวจแบบรวบรวบเรื่องการจัดการศึกษาแผนพัฒนา
การศึกษาระยะที่ 5 และบทบาทของรัฐในการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษา นโยบายของ
รัฐเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน และบทบาทของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนเอกชนทั่วประเทศ ครั้งที่ 6

ณ โรงแรมเดซีเย พัทยา จังหวัดชลบุรี 2524, 15 หน้า อัคราเนา

"มาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
ปี 2522" ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 96 ตอนที่ 82 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2522

มานิดา อุษชิน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ เอกสารการประชุมสัมมนา
เชิงปฏิบัติการ กระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 18 ธันวาคม 2525

รสนัน เลิศสมบุรณ์ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน
ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร วัฒนาพาณิช ค.ม. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2526, 129 หน้า อัคราเนา

วัฒนา อิศรางกูล ณ อยุธยา เศรษฐกิจสำหรับประเทศไทยกำลังพัฒนา มหาวิทยาลัย
รามคำแหง 2522, 219 หน้า

วิชัย วงษ์ใหญ่ พัฒนาหลักสูตรและการสอน พิมพ์ครั้งที่ 2 โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม 2523,
220 หน้า

วิรัช กุมุทมาศ และคนอื่น ๆ "ศูนย์นิเวศวิทยา" ใน แผนแนวทางการศึกษาคณะวิชา
ปีการศึกษา 2522 หน้า 36 - 40 โรงพิมพ์สารักตรางพระนคร 2522

วิลาวัลย์ ทนวันพงษ์ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนราษฎร์จำเริญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยานิพนธ์ ก.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525, 201 หน้า อัดสำเนา

วิเวก ปางพุฒพงศ์ "โครงสร้างหลักสูตร ปวท. มีแนวทางเป็นอย่างไร" ใน ที่ระลึก
งานนิทรรศการมโหรีนครปฐม แก่ศิษย์ 200 ปี (15 - 21 เมษายน 2525
ณ กรุงเทพมหานคร) หน้า 30 - 49 โรงเรียนสารักตรางพระนคร 2525

วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์ "ใจความสำคัญหลักการสอบวิชาชีวศึกษา" ใน เอกสารประกอบ
การอบรมโครงการอบรมครูที่สอนวิชาชีวให้มีความรู้ด้านวิชาการศึกษา รุ่นที่ 2
หน้า 1 - 10 กองควบคุมและติดตามการปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน 2526 อัดสำเนา

ศศิธร สิงหละชาติ การติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จวิชาชีวศึกษา (ม.ศ.6) จากสถานศึกษา
เอกชน วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, 173 หน้า อัดสำเนา

ศรีนวล โกมลวนิช "แผนการศึกษาจากปี พ.ศ. 2520" ใน เอกสารประกอบการอบรม
โครงการอบรมครูที่สอนวิชาชีวให้มีความรู้ด้านวิชาการศึกษา รุ่นที่ 2 หน้า 1 - 8

กองควบคุมและติดตามการปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2526

ศรีนวล โกมลวนิช และวราพรณ นบยสุวรรณ "หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือกนักเรียน
และการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา" ใน เอกสารประกอบการบรรยายในการอบรม
ศึกษานิเทศก์ เล่ม 2 หน้า 283 - 305 โรงพิมพ์สารักตรางพระนคร 2524

ศึกษาธิการ, กระทรวง คำสั่งที่ ศษ.385/2522 เรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการการตรวจ
พิจารณาการขอจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์จำเริญศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ลงวันที่ 24 กันยายน 2522

ศึกษาธิการ, กระทรวง คู่มือการจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ตอนปลาย (ปวช. และ ปวท.) พุทธศักราช 2520 กระทรวงศึกษาธิการ 2520,
43 หน้า อัดสำเนา

----- หนังสือกระทรวงศึกษาธิการที่ 1005/16957 เรื่องการขจัดสิ่งและขยายหลักสูตร

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2523

ศึกษานิเทศก์กลางกรุงเทพมหานคร "ขอเสนอแนะในการนิเทศการศึกษาด้านอาชีพ" ใน

เอกสารประกอบการบรรยายในการอบรมศึกษานิเทศก์ เล่ม 2 หน้า 394 - 399

โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร 2524

สมาน รัชสิโยภพ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล พิมพ์ครั้งที่ 2 อักษรศาสตร์
การพิมพ์ 2520, 90 หน้า

สุจริต เพ็ชรอม "ครูใหญ่กับการนิเทศการศึกษา" วารสารครูภาษาไทย 3 : 20 - 37

เมษายน - พฤษภาคม 2514

สุทไธ เตลาตุแห หลักการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ บรรณา 2505, 156 หน้า

สุธีระ ทานทวนิช การบริหารการศึกษา ฉบับที่ ภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 2521, 206 หน้า

----- "การบริหารงานวิชาการ" การบริหารงานโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา

ฉบับที่ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 2525,
239 หน้า

สุภาณี เทชะดำรงคดี การสร้างแรงจูงใจประเมิโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนพัฒนาการศึกษา

วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 179 หน้า อัดสำเนา

สุมิตร กุณานุกร หลักสูตรและการสอน พิมพ์ครั้งที่ 4 โรงพิมพ์บ้านพิมพ์ 2523, 271 หน้า

อมรชัย กันตนิเมศ และคนอื่น ๆ รายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารของโรงเรียนเอกชน

ในกรุงเทพฯ การติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 15 หน้า อัดสำเนา

อำนวยพร วงษ์น้อม บทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม วิทยานิพนธ์ บ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521,
173 หน้า อัดสำเนา

อุดม แสงศิริ "ความหมายของเรา" ใน เอกสารการประชุมสัมมนาครูใหญ่ และครูผู้ปกครอง
หน้า 12 - 15 กองส่งเสริมผลึกษาและคุณภาพ กรมพลศึกษา 2525, 70 หน้า
อัดสำเนา

Good, Carter Victor. Dictionary of Education. 3rd ed., New
York, McGraw - Hill, 1973. 681 p.

Harris, Chester W. Encyclopedia of Education Research. New
York, Macmillan, 1960. 1564 p.

Mehrens, William A. and David J. Lehmann. Measurement and
Evaluation in Education and Psychology. 2nd ed., New York,
Holt, Rinehart and Winston, 1975. 743 p.

Smith, Edward W. Stanley, W. Kronsse and Mark H. Athinson.
The Educational Encyclopedia. New Jersey, Prentice Hall,
1961. 914 p.

Taba, Hilda. Curriculum Development Theory and Practice.
New York, Harcourt Brace and World, 1962. 526 p.

Webster's Third New International Dictionary. Springfield,
Mass., G & C Merriam, 1965. 2062 p.

ภาคผนวก

ที่ ทม.1013/1332

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน

6 พฤษภาคม 2526

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด
2. แก์โครงปริญญานิพนธ์(ฉบับย่อ) จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวชนม คานอมกุล นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา
อยู่ในระหว่างการหาปริญญานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูงของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์สุธีระ
ทวนทวนิช และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ เกียววิศเรศ เป็นประธานและกรรมการควบคุม
ปริญญานิพนธ์ ตามลำดับ เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามเป้าหมายและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับงานนี้
พิจารณาแบบสอบถามในเรื่องต่อไปนี้

1. ข้อกระทงต่าง ๆ ในแบบสอบถามครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา หรือไม่ และควรปรับปรุงแก้ไขสิ่งใดบ้าง
2. ภาษาที่ใช้ในข้อกระทงต่าง ๆ สื่อความหมายเพียงพอหรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ในการพิจารณาแบบสอบถามและให้ข้อ
เสนอแนะอันมีค่าแก่นิสิตด้วย จะเป็นพระคุณอย่างสูง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(รองศาสตราจารย์ อนันต์ อนันตรังสี)

ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายบริหาร รักษาการแทน
รองอธิการบดี

เมธีพิททิบาลย์

โทร.บางแสน 376182 กอ412

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายมงคล กรวิไลวรรณ เลขานุการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
2. นายธงชัย สุวณิชเมจิตร เกษานิเทศก์ 7 หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมอาชีวศึกษา
3. นางบานิตา อุสิน เกษานิเทศก์ 7 หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมอาชีวศึกษา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เซาว์ ผนังงษ์ อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชารี เณีศรี อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
6. นายปริศน์เปรม รัฐสมุทร อาจารย์ใหญ่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนพหุโยธการรรากำเนิน
7. นางสาวประภากรี มีจนาแวง หัวหน้าฝ่ายวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง โรงเรียนกรุงเทพมหานครการมัธยมศึกษา
วิทยาลัย
8. นายบุญส่ง หวังวัฒนากุล นักวิชาการศึกษา 6 กองควบคุมและติดตาม
การปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน
9. นายสุวิทย์ จิตต์กัณธิ์ นักวิชาการศึกษา 5 กองควบคุมและติดตาม
การปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน
10. นางธิดา หอวัฒนกุล นักวิชาการศึกษา 5 กองควบคุมและติดตาม
การปฏิบัติงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน

11. นางสาววรัญญา ชัยบุตร

นักวิชาการศึกษา 5 กองควบคุมและติดตาม
การปฏิบัติงานสำนักงานคณะกรรมการการ
ศึกษา
เอกชน

12. นางสาวดวงพร อิ่มสมบูรณ์

นักวิชาการศึกษา 5 กองควบคุมและติดตาม
การปฏิบัติงานสำนักงานคณะกรรมการการ
ศึกษา
เอกชน

ที่ ศษ 1005/9152

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

19 สิงหาคม 2526

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ และครูใหญ่ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ด้วย นางสาวชวนชม คำหอมกุล นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
การบริหารงานวิชาการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเห็นว่า การทำวิจัยครั้งนี้นอกจาก
เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาแล้วยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกด้วย จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จาก ครูใหญ่ และครูทุกท่านที่ทำการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ในโรงเรียนของท่านตอบแบบสอบถาม

อนึ่ง ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะไม่แสดงผลการวิเคราะห์เป็นรายบุคคลหรือ
รายโรงเรียน ดังนั้น จึงไม่มีผลกระทบต่อกิจการโรงเรียนของท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ ดังกล่าวด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมิธ นาคพงศ์)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

กองควบคุมและติดตามการปฏิบัติงาน

โทร. 2828652

แบบสอบถามสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการ

สิงหาคม 2526

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์ใหญ่ และครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

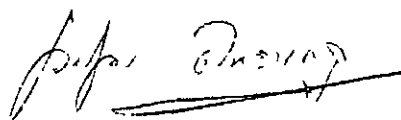
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย ข้าพเจ้า นางสาวชวนชม คำหอมกุล นิสิตปริญญาโท วิชาเอกบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน มีความเห็นว่าการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่วัดโดยโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพ ระดับอุดมศึกษาที่มีความสำคัญมากระดับหนึ่ง จึงเห็นสมควรจะท้าววิจัยเรื่อง "การบริหารงานวิชาการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" ทั้งนี้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท และจะได้นำผลการวิจัยเสนอหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยตรง

อนึ่ง ข้าพเจ้าขอเรียนว่า การตอบแบบสอบถามนี้ จะไม่เกิดผลเสียหายต่อท่าน
แต่ประการใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อม
หนังสือนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวชวนชม คำหอมกุล)

แบบสอบถาม

เรื่อง การบริหารงานวิชาการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้สำหรับผู้บริหารงานวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ซึ่งได้แก่ ครูใหญ่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา
และครูผู้ปฏิบัติการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

1. แบบสอบถามทั้งหมดแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวผู้ตอบ (ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ
เรื่อกรตอบ)

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน (เป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า)

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน (เป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า)

การบริหารงานวิชาการในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ประกอบด้วยงาน 4 ด้าน คือ

- ก. หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร
- ข. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ค. การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน
- ง. การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

2. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ด้วยความเป็นจริงมากที่สุดตามความรู้สึก
ของท่าน
3. ไม่ควรระบุชื่อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวผู้ตอบ

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 35 ปี

() ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป

3. ปฏิบัติงานในตำแหน่ง

() ฝ่ายบริหาร (อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้า
คณะวิชา หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าสายวิชา)

() ครู

รวม

4. วุฒิต่างวิชาชีพ

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

5. วิชาที่ท่านสอน

() วิชาชีพ

() วิชาสามัญ

6. วิชาที่โรงเรียนของท่านเปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในปัจจุบัน

6.1 () บริหารธุรกิจ

6.2 () ช่างอุตสาหกรรม

คำชี้แจง โปรดอ่านแบบสอบถามที่จะขอ แล้วพิจารณาว่าใบโรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในเรื่องต่อไปนี้ บากน้อยเพียงใด โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงในโรงเรียนของท่านแต่ละข้อเพียงช่องเดียว

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีการปฏิบัติ
(0)	มีการประชุมวางแผนร่วมกันเพื่อให้ การสวนเป็นไปตามหลักสูตร.....		✓			

คำอธิบายตัวอย่าง

ถ้าโรงเรียนของท่านมีการประชุมวางแผนร่วมกันทุกครั้ง ให้เลือก มากที่สุด

ถ้าโรงเรียนของท่านมีการประชุมวางแผนร่วมกันเกือบทุกครั้ง ให้เลือก มาก

ถ้าโรงเรียนของท่านมีการประชุมวางแผนร่วมกันเป็นบางครั้ง ให้เลือก น้อย

ถ้าโรงเรียนของท่านแทบจะไม่เคยมีการประชุมวางแผนร่วมกันเลย ให้เลือก น้อยที่สุด

ถ้าโรงเรียนของท่านไม่เคยจัดประชุมวางแผนร่วมกันเลย ให้เลือก ไม่มีการปฏิบัติ

จากตัวอย่างข้างบนมีการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "มาก" แสดงว่าโรงเรียนมีการประชุมวางแผนร่วมกันเกือบทุกครั้ง

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีการปฏิบัติ
ก.	<u>หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร</u>					
1	มีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครู เพื่อให้การสอนเป็นไปตามหลักสูตรกำหนด.					
2.	มีการจัดระบบงานและโครงสร้างของ การบริหารงานวิชาการโดยกำหนด อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของงาน ไว้อย่างชัดเจน					
3.	มีการจัดให้ครูในโรงเรียนรับผิดชอบ งานวิชาการ โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถและความถนัด.....					
4.	มีการอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้ เข้าใจหลักสูตรและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ การใช้หลักสูตร.....					
5.	มีการจัดเวลาเรียนวิชาต่าง ๆ ใน ตารางสอนแต่ละวันอย่างเหมาะสม และถูกต้องตามหลักสูตร.....					

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีการปฏิบัติ
6	มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจ เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนและ เลือกวิชาเรียนอย่างถูกต้อง.....					
7	มีการจัดหาหนังสือหลักสูตรและเอกสาร ประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบงาน หนังสือเรียน หนังสืออ่าน ประกอบไว้เพียงพอสำหรับการ ปฏิบัติงานของครู.....					
8	มีการจัดห้องปฏิบัติสำนักงานหรือโรง ฝึกงานได้อย่างเหมาะสม.....					
9	มีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการฝึกงานไว้อย่าง เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา.....					
10	มีการบำรุงรักษาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในสภาพที่ใช้งานได้ดีอยู่ เสมอ.....					
11	มีการจัดบริการ เพื่ออำนวยความสะดวก ต่อการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ					

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีการปฏิบัติ
12	มีการนิเทศ ติดตาม ดูแลให้ครูดำเนินการสอน การสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร.....					
๗	<u>การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u>					
1	มีการให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ทุกภาคเรียน.....					
2	มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและ บันทึกการสอน.....					
3	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตาม หลักสูตรกำหนดไว้.....					
4	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้าน วิชาการให้แก่นักศึกษาเมื่อว่าง ประสบการณ์ในการเรียนรู้ เช่น นิทรรศการ กิจกรรม และชมรมต่าง.....					
5	มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับบริการแนะแนว ด้านสังคม การศึกษาและอาชีพให้กับ นักศึกษา.....					

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มี การปฏิบัติ
6	มีการสอนซ่อมเสริมให้นักศึกษา ที่เรียนช้าหรือเรียนอ่อน.....					
7	มีการจัดห้องวิชาการ เพื่อให้เป็นศูนย์ ปฏิบัติงานทางค่านิชาการ.....					
8	มีการส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ ห้องสมุด เป็นประจำและสม่ำเสมอ.....					
9	มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสม และสัมพันธ์กับเนื้อหาทฤษฎีที่ได้เรียน ไปแล้ว.....					
10	มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นหรือ ผู้ชำนาญงานในวิชาชีพต่าง ๆ มาเป็นวิทยากร เพื่อให้ความรู้และ ประสบการณ์แก่นักศึกษา.....					
11	มีการร่วมมือกับหน่วยงานธุรกิจ หรือ อุตสาหกรรมหรือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา เช่น การงาน การฝึกงานของนักศึกษา.....					

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีการปฏิบัติ
ค	<u>การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน</u>					
1	มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนก่อนเปิด ภาคเรียน.....					
2	มีการนิเทศช่วยเหลือครูใหม่และครูที่ขาด ประสบการณ์ในด้านการสอน.....					
3	มีการเปิดชั้นเรียนโดยผู้บริหารโรงเรียน เป็นครั้งคราวเพื่อสังเกตการสอน ของครู.....					
4	มีการส่งเสริมให้ครูได้สังเกตการสอน ของครูที่สอนในโรงเรียนเดียวกัน และในโรงเรียนอื่น ๆ					
5	มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนหรือ วิทยากรภายนอกได้มาสาธิตหรือ แนะนำความรู้ใหม่ ๆ ให้กับครู.....					
6	มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรม มีงาน หรือวัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อนำ ความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน.....					

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มี การปฏิบัติ
7	มีการส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อตรงตาม สาขาวิชาที่สอน.....					
8	มีการส่งเสริมแนะนำหรือจัดหาให้ครู ทำการค้นคว้าสิ่งแปลก ๆ ใหม่เพื่อ เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียน การสอน.....					
9	มีการจัดหาหนังสือที่เป็นประโยชน์ให้ครู ได้อ่านประกอบเพื่อเป็นประโยชน์ ต่อการสอน.....					
10	มีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามา ช่วยเหลือครูและโรงเรียนในด้าน วิชาการ.....					
๑	<u>การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน</u>					
1	มีการประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการ วัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน.....					
2	มีการจัดหาเอกสาร คู่มือ อุปกรณ์ไว้เพื่อ อำนวยความสะดวกในการจัดทำ เครื่องมือวัดผลและประเมินผล.....					

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มี การปฏิบัติ
3	มีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล.....					
4	มีการกำหนดวัน เวลา การวัดและประเมิน ผลการเรียนไว้ล่วงหน้าตลอดปีการศึกษา.....					
5	มีการจัดตั้งกรรมการ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ กิจกรรมการวัดผลและประเมินผล การเรียน.....					
6	มีการให้อิสระแก่ครูในการวัดผลการศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2522.....					
7	มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักศึกษา ก่อนเริ่มการเรียนการสอน.....					
8	มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของ นักศึกษาทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติและ งานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ โดย ครอบคลุมเนื้อหาขงรายวิชาตลอด ภาคเรียน.....					

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีการปฏิบัติ
9	มีการปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบ ว่าด้วย การวัดผลและประเมินผลหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2522.....					
10	มีการรายงานผลการศึกษานักศึกษา ให้นักศึกษาหรือผู้ปกครองทราบ ทุกครั้งภายในเวลาอันสมควร.....					
11	มีการประชุมครูเพื่อให้ครูนำผลที่ได้จาก การประเมินมาปรับปรุงการเรียน การสอนของโรงเรียน.....					
12	มีระบบติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จไปแล้ว เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน.....					

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ท่านเห็นว่า ในโรงเรียนของท่านมีปัญหาในเรื่องต่อไปนี้ มาก – น้อย เพียงใด
โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงในช่องระดับปัญหา ที่ตรงกับความรู้สึกของท่าน
เพียงข้อเดียว

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
ก	<u>หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร</u>					
1	การจัดระบบงานและโครงสร้างของการบริหารงานวิชาการ.....					
2	การวางแผนร่วมกันในการนำหลักสูตรไปใช้.....					
3	การมอบหมายให้ครูสอนในวิชาที่ตรงกับความสามารถและความถนัด.....					
4	การทำให้ครูเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย และโครงสร้าง ตลอดจนเนื้อหาของหลักสูตร.....					
5	ความเพียงพอของจำนวนครูต่อนักเรียนในการจัดการเรียนการสอน.....					
6	การชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจหลักสูตรอย่างถูกต้องก่อนเลือกเรียนแต่ละวิชา.....					
7	การจัดหาเอกสาร ตำราเรียน หรือแหล่งวิชาที่จะให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร.....					

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่มี ปัญหา
8	การจัดห้องปฏิบัติสำนักงานหรือโรงฝึกงาน ให้กับนักศึกษา					
9.	การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่อง ใช้ในการจัดการเรียนการสอน มาบริการแก่นักศึกษา					
10	สภาพของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่อง ใช้ในการเรียนการสอนที่พร้อมที่จะใช้					
11	ความสะดวกในการนำเอาอุปกรณ์ เครื่อง มือเครื่องมือออกไปใช้จากห้องใช้ จัดเก็บ					
12	การดูแลครูให้ดำเนินการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนเป็นไปตามที่หลักสูตร กำหนด					
๗	<u>การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</u>					
1	การให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนของ โรงเรียน					
2	ความรู้ของครูในการทำโครงการสอน และบันทึกการสอน					
3	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนด					

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
4	การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา.....					
5	การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับบริการแนะแนวที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา.....					
6	ความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับหลักการและวิธีการจัดสอนซ่อมเสริม.....					
7	การจัดห้องวิชาการให้เป็นศูนย์ปฏิบัติงานที่คล่องตัว.....					
8	การส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ห้องสมุด.....					
9	การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับงานในอาชีพจริง.....					
10	โอกาสของนักศึกษาที่จะได้รับประสบการณ์ตรงและความรู้ใหม่ ๆ จากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพที่แท้จริง.....					

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
ค	<u>การนิเทศและพัฒนามูลสารทางการสอน</u>					
1	การประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อได้ การเรียนการสอนเป็นแนวเดียวกัน.....					
2	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ ภายในโรงเรียนของครูใหญ่ หรือ หัวหน้าคณะวิชา.....					
3	การติดตามการปฏิบัติงานของครูโดย ผู้บริหารโรงเรียน.....					
4	การสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากวิทยากรภายนอก หรือครูใน โรงเรียนที่ได้รับการอบรม.....					
5	การจัดให้ครูมีโอกาสเข้ารับการอบรม หรือสัมมนาทางวิชาการ.....					
6	การสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อตรงตาม สาขาวิชาที่สอน.....					
7	การสนับสนุนและช่วยเหลือครูในการ ค้นคว้าสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ หรือ จัดเอกสารเพื่อประโยชน์ต่อการ จัดการเรียนการสอน.....					
8	การจัดหาผู้แนะนำช่วยเหลืองานด้าน วิชาการแก่โรงเรียนและครู.....					

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
๑	<u>การวัดผลและประเมินผล</u>					
1	การจัดประชุมครู เพื่อกำหนดแนวทาง ในการวัดผลและประเมินผล.....					
2	การจัดให้มีเอกสารคู่มือ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ซึ่งคำนวณความสะกวกใน การวัดผลและประเมินผล.....					
3	การให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการ วิธีการวัดผลและประเมินผลตลอดจน ระเบียบว่าด้วยการวัดผลและ ประเมินผล.....					
4	การให้ครูมีอิสระในการวัดผลหรือจัดทำ ข้อสอบ.....					
5	การนำผลการวัดและประเมินผลมาใช้ ในการปรับปรุงการเรียนการสอน.....					
6	การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหา ของรายวิชาตามที่หลักสูตรกำหนด.....					
7	การติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ไปแล้วเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียน การสอน.....					

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนราษฎร์ประเภทอาชีวศึกษา
ที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พ.ศ. 2522

สภาหอ

ระเบียนกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนราษฎร์ประเภททวิศึกษา
ที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

พ.ศ. ๒๕๒๒

คำกระทรวงศึกษาธิการ เห็นสมควรกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนราษฎร์
ประเภททวิศึกษา ที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และขึ้นจากการทวิศึกษาชั้นสูงในว่าที่ใด ตามที่
กำหนดไว้ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๕๑๗ จึงวาง
ระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียนนี้เรียกว่า ระเบียนกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยมาตรฐานขั้นต่ำ
สำหรับโรงเรียนราษฎร์ประเภททวิศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๒. ระเบียนนี้ให้ใช้บังคับกับเฉพาะโรงเรียนราษฎร์ประเภททวิศึกษา ที่เปิด
สอนหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

หมวด ๑

สถานที่และอาคารเรียน

ข้อ ๓. โรงเรียนที่เปิดสอนทวิศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องมี
สถานที่และอาคารเรียน และสิ่งประกอบอาคารเรียนดังนี้

(๑) ที่ดินที่จัดตั้งต้องติดต่อเป็นผืนเดียวกัน และเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้จัดตั้ง
แต่เจ้าของโรงเรียน ย่อมเห็นว่าที่ดินดังกล่าวเป็นของโรงเรียนโดยปริยาย ราษฎร
สำหรับการเช่าที่ดิน ที่ดินซึ่งเจ้าของโรงเรียนเป็นเจ้าของที่ดินโดยปริยาย
แต่ที่ดินนั้นหมายความว่าที่ดินดังกล่าวนี้

- ก. ประเภทโรงเรียนวิชาช่างอุตสาหกรรม มีจำนวน 4 ไร่
 - ข. ประเภทโรงเรียนวิชาบริหารธุรกิจ มีจำนวน 3 ไร่
 - ค. ประเภทโรงเรียนวิชาเกษตรกรรม มีจำนวน 150 ไร่
- (2) การปลูกสร้างอาคารเรียนต้องปฏิบัติ ดังนี้
- ก. ต้องได้รับอนุมัติแบบแปลนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

เอกชนก่อน

- ข. เมื่อหักที่ปลูกสร้างอาคารเรียนแล้ว ต้องมีสนามในบริเวณโรงเรียนไม่น้อยกว่า 1,000 ตารางเมตร
 - ค. ห้องเรียนแต่ละห้องเรียนมีขนาด 6 x 8 เมตร
- (3) ที่ที่รับประทานอาหารสำหรับนักเรียนให้เพียงพอแก่จำนวนนักเรียนของโรงเรียน
- (4) มีห้องครูใหญ่ ห้องธุรการ ห้องพัสดุ ห้องสมุด ห้องพยาบาล แยกชายหญิงในกรณีที่มีนักเรียนชาย - หญิง เรียนรวมกัน และมีห้องประกอบอื่นตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

หมวด 2

สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน อุปกรณ์

ข้อ 4 โรงเรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ต้องมีสถานที่ฝึกปฏิบัติงานและอุปกรณ์ดังนี้

- (1) สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ให้แยกออกจากกันเป็นสัดส่วน ตามสาขาวิชาที่เปิดสอนแต่ละสาขา ต้องจัดให้เพียงพอแก่จำนวนนักเรียน ชั้นเรียน จนถึงชั้นสูงสุดที่เปิดสอน
- (2) อัตราพื้นที่ใช้ฝึกปฏิบัติงานไม่น้อยกว่าที่กำหนด ดังนี้
 - ก. ช่างยนต์ ช่างเชื่อม และโลหะแผ่น ช่างกลโรงงาน ช่างกลโลหะ ช่างโยธา พื้นที่ 10 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน

ข. ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ พื้นที่ 7.5 ตารางเมตร ต่อ

นักเรียน 1 คน

(3) อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับสาขาวิชาที่เปิดสอนแต่ละสาขา ต้องจัดให้มีเพียงพอแก่จำนวนนักเรียน ชั้นเรียน จนถึงชั้นสูงสุดที่เปิดสอน ตามหลักเกณฑ์ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ข้อ 5 โรงเรียนเปิดสอนวิชาบริหารธุรกิจ ต้องมีห้องเรียน ห้องเรียนภาคปฏิบัติ และอุปกรณ์ดังนี้

(1) ห้องปฏิบัติพิมพ์ดีด ต้องแยกเป็นห้องพิมพ์ดีดไทย และห้องพิมพ์ดีด อังกฤษ โดยเฉพาะไม่ปะปนกัน

(2) ห้องปฏิบัติสำนักงานต้องมีขนาดเป็นอัตราส่วน 2 ตารางเมตร ต่อ นักเรียน 1 คน

(3) อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ประจำห้องพิมพ์ดีด ห้องปฏิบัติสำนักงาน ต้องจัดให้มีเพียงพอแก่จำนวนนักเรียน ชั้นเรียน จนถึงชั้นสูงสุดที่เปิดสอน ตามหลักเกณฑ์ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ข้อ 6 โรงเรียนประเภทวิชาเกษตรกรรม ต้องมีที่ดิน สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน โรงฝึกงาน ห้องเรียนภาคปฏิบัติ และอุปกรณ์ ดังนี้

(1) ที่ดินใช้ต้อง เป็นที่ดินที่เหมาะสมกับการเกษตร มีน้ำอุดมสมบูรณ์ และการคมนาคมสะดวก

(2) สถานที่ปฏิบัติงาน โรงฝึกงาน ห้องเรียนภาคปฏิบัติให้แยกจากกัน เป็นสัดส่วนตามสาขาวิชาที่เปิดสอนแต่ละสาขาวิชา ทั้งต้องจัดให้มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ชั้นเรียนจนถึงชั้นสูงสุดที่เปิดสอน

(3) อัตราพื้นที่ของสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ต้องจัดให้ตามสาขาวิชา ที่เปิดสอนดังนี้

ก. สาขาพืชกรรม พื้นที่ไม่น้อยกว่า 1,600 ตารางเมตร ต่อ

นักเรียน 1 คน

ข. สาขาสัตวบาล พื้นที่ไม่น้อยกว่า 400 ตารางเมตร ต่อ

นักเรียน 1 คน

ค. สาขาเศรษฐศาสตร์ พื้นที่ไม่น้อยกว่า 4 ตารางเมตร ต่อ

นักเรียน 1 คน

ง. สาขาเกษตรกรรม พื้นที่ไม่น้อยกว่า 6 ตารางเมตร ต่อ

นักเรียน 1 คน

จ. สาขาอุตสาหกรรม พื้นที่ไม่น้อยกว่า 9 ตารางเมตร ต่อนักเรียน

1 คน

(4) สิ่งก่อสร้าง อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้เกี่ยวกับสาขาวิชา ที่เปิดสอนแต่ละสาขาวิชา ต้องจัดให้เพียงพอแก่จำนวนนักเรียน ชั้นเรียน จนถึงชั้นสูงสุดที่เปิดสอนตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

หมวด 3

ครู

ข้อ 7 วุฒิครู และจำนวนครูนี้ ดังนี้

(1) ครูใหญ่ต้องมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา หรือปริญญาตรี และวุฒิประโยคครูมัธยม หรือเทียบเท่า

(2) ครูที่สอนต้องมีวุฒิ ดังนี้

ก. สอนวิชาสามัญ หรือวิชาชีพพหุสมัย ต้องมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา หรือปริญญาตรีสาขาวิชาที่สอน

ข. สอนวิชาชีพปฏิบัติ ต้องมีวุฒิไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญาในสาขาวิชาที่สอน หรือเทียบเท่า และเคยทำงานในสาขาวิชาที่สอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 ปี ถ้าเป็นครูชำนาญงานต้องมีวุฒิสามัญ ม.ศ.3 หรือเทียบเท่า และมีความรู้ความชำนาญในสาขาวิชาที่สอน โดยผ่านการทดสอบของกรมอาชีวศึกษา หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พิจารณาเห็นสมควร

(3) จำนวนครูต่อจำนวนนักเรียนที่สอนมีดังนี้

ก. โรงเรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ต้องมีครูประจำใน
อัตราส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 30 คน สำหรับการสหภาคปฏิบัติในโรงงานหรือ
ห้องปฏิบัติการให้มีครู 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 15 คน

ข. โรงเรียนประเภทวิชาเกษตรกรรม ต้องมีครูประจำวิชาและ
ครูพิเศษโดยเฉพาะในอัตราส่วน 2 ต่อ 1 และ อัตราส่วนของครู 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน
15 คน

ค. โรงเรียนประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ต้องมีครูประจำ โดยเฉลี่ย
ในอัตราส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 30 คน

หมวด 4

ความจุของห้องเรียน

ข้อ 8 ห้องเรียนให้จุนักเรียนได้ไม่เกิน 30 คน

หมวด 5

การประเมินผลการเรียนและประกาศนียบัตร

ข้อ 9 การประเมินผลการเรียน และการออกประกาศนียบัตร ให้เป็นไปตาม
ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการนั้น

หมวด 6

เบ็ดเตล็ด

ข้อ 10 โรงเรียนที่เปิดสอนวิชาชีพนอกจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ต้องมีสถานที่
อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องเรียนภาคปฏิบัติ สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน โรงฝึกงาน อุปกรณ์

เครื่องมือ เครื่องใช้ เกี่ยวกับวิชาชีพที่เปิดสอนจะเป็นอย่างใดนั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ข้อ 11 โรงเรียนที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง รวมอยู่ในโรงเรียนเกี่ยวกับ ต้องมีที่ดิน สถานที่อาคาร และอุปกรณ์ดังนี้

(1) โรงเรียนแต่ละประเภทตามข้อ 3 (1) มีที่ดินไม่น้อยกว่าที่กำหนด
ดังนี้

ก. ประเภทโรงเรียนวิชาช่างอุตสาหกรรม มีจำนวน 6 ไร่

ข. ประเภทโรงเรียนวิชาบริหารธุรกิจ มีจำนวน 4 ไร่ครึ่ง

ค. ประเภทโรงเรียนวิชาเกษตรกรรม มีจำนวน 250 ไร่

(2) อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องเรียนภาคปฏิบัติ ห้องสมุด ห้องธุรการ ห้องพัสดุ ห้องพยาบาล สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน โรงฝึกงาน ต้องจัดให้มีโดยแยกจากกันเป็นสัดส่วน เพื่อใช้สำหรับนักเรียนแต่ละระดับการศึกษาที่เปิดสอน

(3) อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ต้องจัดให้มีแยกจากกันเป็นสัดส่วน เพื่อใช้สำหรับนักเรียน แต่ละระดับการศึกษาที่โรงเรียนเปิดสอน

ข้อ 12 ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชนรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ 13 ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 19 มีนาคม 2522

(ลงนาม)

บุญสม มาร์ติน

(นายแพทย์บุญสม มาร์ติน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พ.ศ. 2522

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พ.ศ. 2522

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 23 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 กระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2522"

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้บังคับแก่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทุกประเภท

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการวัดผลการศึกษาของวิทยาลัย ในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2510

(2) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการวัดผลการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเกษตรกรรม ในสังกัดกองโรงเรียนเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2515

บรรดาระเบียบข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อกำหนดแห่งระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

"ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง" หมายความว่า การศึกษาวิชาชีพร่วมหลักสูตร 2 ปี ต่อจากประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า

"สถานศึกษา" หมายความว่า วิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษาและ
โรงเรียนราษฎร์

"นักศึกษา" หมายความว่า ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูงในสถานศึกษาตามระเบียบนี้

"หัวหน้าสถานศึกษา" หมายความว่า ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ
สถานศึกษา

หมวด 1

หลักการในการประเมินผลการศึกษา

- ข้อ 5 ให้สถานศึกษามีหน้าที่และรับผิดชอบในการประเมินผลการศึกษา
- ข้อ 6 ให้ประเมินผลการศึกษา เป็นรายวิชาตามระบบหน่วยกิต จำนวนหน่วยกิต
ของแต่ละรายวิชาให้อัตานที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- ข้อ 7 ให้มีการประเมินผลการศึกษาทั้งระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน
- ข้อ 8 ให้กรมอาชีวศึกษา หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับกลาง เอกชนร่วมกับ
สถานศึกษาดำเนินการส่งเสริมคุณภาพและความคุ่มมาตรฐานการประเมินผลการศึกษา

หมวด 2

วิธีการประเมินผลการศึกษา

- ข้อ 9 การประเมินผลการศึกษาระหว่างภาคเรียน ให้ปฏิบัติดังนี้
 - (1) ทาการทดสอบเพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานของนักศึกษา
 - (2) ประเมินผลการศึกษาทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และงานที่มอบหมาย
ให้นักศึกษาทำ
- ข้อ 10 การประเมินผลการศึกษาปลายภาคเรียน ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ประเมินผลการศึกษาทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และงานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ โดยครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชาตลอดภาคเรียน

(2) นำผลการประเมินผลการศึกษา หรือคะแนนระหว่างภาคเรียนมารวมกับผลการประเมินผลการศึกษา หรือคะแนนปลายภาคเรียน แล้วประเมินตัดสิน

ข้อ 11 ระดับผลการศึกษาให้แสดง เป็นตัวเลขดังต่อไปนี้

- 4 หมายถึง ผลการศึกษาอยู่ในระดับสูงมาก
- 3 หมายถึง ผลการศึกษาอยู่ในระดับสูง
- 2 หมายถึง ผลการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 1 หมายถึง ผลการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ (ผ่าน)
- 0 หมายถึง ผลการศึกษาอยู่ในระดับต่ำมาก (ตก)

ข้อ 12 รายวิชาใดที่แสดงระดับผลการศึกษาเป็นตัวเลขตามข้อ 11 ไม่ได้ให้ใช้ตัวอักษรต่อไปนี้

- ข.ร. หมายถึง ขาดเรียน ไม่มีสิทธิ์สอบ
- ข.ส. หมายถึง ขาดสอบปลายภาคเรียน
- ถ.จ. หมายถึง ถอนรายวิชา ภายหลังกำหนด
- ถ.น. หมายถึง ถอนรายวิชา ภายในกำหนด
- ท. หมายถึง ทุจริตในการสอบ หรืองานที่มอบหมายให้ทำ
- ถ.พ. หมายถึง ถูกสั่งพักการเรียนในระหว่างที่ปีการสอบปลายภาคเรียน
- บ.ส. หมายถึง ใบสมบูรณ์
- บ.ท. หมายถึง ไม่สามารถสอบข้อสอบที่ทดแทนภายในเวลาที่กำหนด

ข้อ 13 ในกรณีต่อไปนี้ ให้ตัดสินผลการศึกษาเป็นระดับ 0 (ศูนย์) เฉพาะ

รายวิชา

- (1) นักศึกษามีผลการศึกษาอยู่ในระดับต่ำมาก (ตก)
- (2) ไม่มีสิทธิ์เข้าสอบปลายภาคเรียน เนื่องจากเวลาเรียนไม่ครบตามที่

กำหนดไว้ (ข.ร.)

- (3) หากสอบปลายภาคเรียนโดยสถานศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่าไม่ใช่
เหตุสุดวิสัย (ข.ส.)
- (4) ขอดอนรายวิชาภายหลังเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุผลสมควร (ด.ด.)
- (5) ถูกสั่งพักการเรียนในระหว่างที่มีการสอบปลายภาคเรียน (ด.พ.)
- (6) ไม่สามารถเข้าสอบทดแทนรายวิชาที่ยังไม่สมบูรณ์ ภายในเวลาที่กำหนด
(ม.ท.)

ข้อ 14 นักศึกษาที่ทำการทุจริตหรือ سوءเจตนาทุจริตในการสอบหรืองานที่ให้ทำครั้งใด
ให้ตัดสิทธิผลการศึกษาเป็นระดับ 0 (ศูนย์) เฉพาะครั้งนั้น

ข้อ 15 การคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ให้เอาผลบวกของผลคูณระหว่างจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชากับ
ระดับผลการศึกษา หาค่าผลบวกของจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่เทียบสองตำแหน่ง
ไม่พิเศษ

(2) ให้คำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยจากรายวิชาที่ได้ระดับผลการศึกษา
4, 3, 2, 1 หรือ 0

(3) รายวิชาที่นักศึกษาเรียนซ้ำ เรียนแทน หรือสอบแก้ตัวการนับจำนวน
หน่วยกิตมารวมเป็นค่าหาร ให้นับเพียงครั้งเดียว

(4) ให้คำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ย 2 ประเภท

ก. ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาคเรียน คำนวณจากรายวิชาที่ได้
ระดับผลการศึกษาตาม ข้อ (2) เฉพาะในภาคเรียนหนึ่ง ๆ

ข. ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม คำนวณจากรายวิชาที่ได้ระดับผล
การศึกษาตาม ข้อ (2) ทั้งทั้งสองภาคเรียนขึ้นไป

ข้อ 16 ในกรณีที่นักศึกษามีเหตุจำเป็นอันสุดวิสัย ไม่สามารถเข้าสอบปลายภาคเรียน
หรือไม่สามารถส่งงานที่เป็นส่วนประกอบของการเรียนรายวิชานั้นได้ทันตามกำหนดเวลา ให้ถือ
ว่านักศึกษานั้นเรียนวิชานั้น "ไม่สมบูรณ์" (บ.ส.) จะต้องสอบข้อสอบที่ทดแทนข้อสอบปลายภาค
เรียน หรือทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสมบูรณ์ ภายในภาคเรียนถัดไปเป็นอย่างช้า

ในกรณีนี้ ให้ผู้สอนรายงานให้หัวหน้าสถานศึกษาทราบทุกราย

ข้อ 17 นักศึกษาจะขอเปลี่ยนหรือเพิ่มรายวิชาที่ไถ่ลงทะเบียนไว้แล้ว ต้องกระทำภายใน 15 วัน นับแต่วันเปิดภาคเรียนปกติ หรือภายใน 5 วัน นับแต่วันเปิดภาคเรียนฤดูร้อน ส่วนการขอถอน รายวิชาต้องกระทำภายใน 30 วัน นับแต่วันเปิดภาคเรียนปกติ หรือภายใน 10 วัน นับแต่วันเปิดภาคเรียนฤดูร้อน

การถอนรายวิชาภายหลังกำหนดอาจกระทำได้อาสาสถานศึกษา เห็นว่ามีเหตุผลสมควร การขอเปลี่ยน ขอเพิ่ม หรือขอถอนรายวิชา จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสถานศึกษา

ข้อ 18 การถอนรายวิชาภายในกำหนดตามข้อ 17 ให้ลงอักษร "ถ.น." ในระเบียบ

การถอนรายวิชา ภายหลังกำหนดตามวรรคต้น และสถานศึกษา เห็นว่ามีเหตุผลสมควร ก็ให้ลงอักษร "ถ.น." ในระเบียบเช่นเดียวกัน แต่อาสาสถานศึกษา เห็นว่าไม่มีเหตุผลสมควร ก็ให้ลงอักษร "ถ.ล." ในระเบียบ และให้ระบับผลการศึกษาเป็น 0 (ศูนย์) ในรายวิชานั้น

หมวด 3

การตัดสินผลการศึกษา

ข้อ 19 การตัดสินผลการศึกษาให้เป็นไปตามนี้ดังนี้

(1) ให้ตัดสินผลการศึกษาเป็นรายวิชา

(2) รายวิชาที่ปีผลการศึกษาค้นบ้ระดับ 1 ขึ้นไป ถือว่าสอบได้และให้นับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้นเป็นหน่วยกิตสะสม

(3) นักศึกษาที่ปีผลการศึกษาระดับ 0 ตามที่กำหนดไว้ตั้งแต่ข้อ 13 (1) ถึง ข้อ 13 (6) ในรายวิชาใด หรือในกรณีที่ได้ประเมินผลการศึกษาแล้วปรากฏว่านักศึกษาสอบตกอันเนื่องมาจากการทุจริตในการสอบตามข้อ 14 จะให้เรียนซ้ำรายวิชานั้น หรือเรียนวิชาอื่นแทน ก็ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา

ข้อ 20 การตัดสินผลการศึกษาวาจนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงให้เป็นไปตามนี้ดังนี้

(1) ได้เรียนรายวิชาในสถานศึกษาแห่งหลังสุด และสอบได้จำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่กำหนดไว้สำหรับ หลักสูตรประเภทหรือแผนกวิชานั้น ๆ

ข้อกำหนดในวรรคต้น สถานศึกษาอาจพิจารณาผ่อนผันได้เป็นกรณี ๆ ไป

(2) ได้เรียนรายวิชาบังคับและวิชาเลือกและสอบได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตามกำหนดไว้สำหรับหลักสูตรประเภทหรือแผนกวิชานั้น ๆ

(3) ได้การระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

ข้อ 21 ให้หัวหน้าสถานศึกษา เป็นผู้ยุติผลการประเมินผลการศึกษา

ข้อ 22 นักศึกษาที่ได้ระดับผลการศึกษา 1 ในรายวิชาใด จะขอเรียนซ้ำรายวิชานั้น หรือเลือกเรียนวิชาอื่นเพื่อสลับปรับค่าระดับคะแนนเฉลี่ยให้สูงขึ้นก็ได้ แต่การคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยจะกระทำต่อเมื่อนักศึกษานั้นได้ระดับผลการศึกษาดังแต่ 2 ขึ้นไป เท่านั้น

ในกรณีนี้ การนับจำนวนหน่วยกิตมา เป็นตัวหารก็ดี หรือการนับจำนวนหน่วยกิตสะสมก็ดี ให้นับเพียงครั้งเดียว

ข้อ 23 นักศึกษาที่ได้การระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมเมื่อสิ้นสุดภาคเรียนที่ 2 ต่ำกว่า 1.75 ให้สถานศึกษาพิจารณาว่าควรให้นักศึกษานี้มีสภาพ เป็นนักศึกษาต่อไปหรือให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ 24 นักศึกษาที่ได้เรียนรายวิชาต่าง ๆ จนครบ 2 ปีการศึกษาแล้ว แต่ยังไม่จบการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 20 ก็ให้สถานศึกษาพิจารณาอนุญาตให้มา เรียนและสอบเฉพาะรายวิชาต่อไปได้อีกไม่เกิน 2 ภาคเรียน หากยังไม่จบการศึกษาอีก ก็ให้สถานศึกษาพิจารณาว่าควรให้เรียนต่อไปหรือให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

นักศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้มา เรียนและสอบเฉพาะรายวิชา ถ้าไม่ได้มาขึ้นความจำนงเพื่อขอเข้าเรียนและสอบต่อสถานศึกษา เป็นเวลา 1 ภาคเรียนติดต่อกัน โดยมิใช่เหตุผลควียสย ก็ให้ถือว่าพ้นสภาพการ เป็นนักศึกษา

หมวด 4

การนับเวลาเรียนเพื่อสิทธิในการสอบ

ข้อ 25 ในภาคเรียนหนึ่ง ๆ นักศึกษาจะต้องมีเวลาเรียนในแต่ละรายวิชารวมแล้วไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาเปิดเรียนเต็ม สำหรับรายวิชานั้น ๆ จึงจะมีสิทธิเข้าสอบปลายภาคเรียน

ในกรณีที่นักศึกษาผู้ใดมีเวลาเรียนต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในวรรคต้น ถ้าสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่าเหตุจำเป็นอย่างแท้จริง และนักศึกษาผู้นั้นได้เรียนนอกเขยจนครบตามหลักสูตรรายวิชานั้น และมีความประพฤติดี ก็ให้สถานศึกษาอนุญาตให้เข้าสอบปลายภาคเรียน

ข้อ 26 นักศึกษาที่ย้ายสถานศึกษาระหว่างภาคเรียน ให้นำเวลาเรียนจากสถานศึกษาทั้งสองแห่งมานับรวมกัน

ข้อ 27 รายวิชาใดที่มีผู้สอนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป แยกกันสอน ให้นำเวลาเรียนที่กับผู้สอนทุกคนมานับรวมกัน

ข้อ 28 นักศึกษาที่ลาออกไป แล้วกลับเข้ามาเรียนใหม่ ในภาคเรียนเดียวกัน และในปีการศึกษาเดียวกันให้นับเวลาเรียนทั้งสองตอนรวมกัน

ข้อ 29 ถ้าปีการศึกษาเปลี่ยนหรือเพิ่มรายวิชา ให้นับเวลาเรียนตั้งแต่เริ่มเรียนรายวิชาใหม่

หมวด 5

การขอเลื่อนการสอบ

ข้อ 30 นักศึกษาที่ไม่สามารถเข้าสอบตามวันและเวลาที่สถานศึกษากำหนดจะขอเลื่อนการสอบได้ในกรณีต่อไปนี้

- (1) ประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วยระหว่างสอบหรือก่อนสอบ
 - (2) ถูกควบคุมตัวโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย
 - (3) เป็นตัวแทนของสถานศึกษาในการเข้าร่วมประชุม หรือกิจกรรมพิเศษ
- อย่างอื่นโดยได้รับความยินยอมจากสถานศึกษา

(4) ปีความจำเป็นอย่างอื่น โดยสถานศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่าเป็นความจำเป็นอย่างแท้จริง

ข้อ 31 นักศึกษาที่ประสงค์จะขอเลื่อนการสอบ จะต้องยื่นคำร้องพร้อมทั้งหลักฐานประกอบขอแผนกทะเบียนก่อนการสอบ หากไม่สามารถจะกระทำได้ ก็ให้สถานศึกษาพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป

การอนุญาตให้เลื่อนการสอบ ให้ทำเป็นลายลักษณ์อักษรมอบให้นักศึกษา

ข้อ 32 นักศึกษาจะขอเลื่อนการสอบปลายภาคเรียนออกไปได้ ไม่เกินวันกำหนดสอบปลายภาคเรียนถัดไป หากพ้นกำหนดนี้ให้ถือว่าขาดสอบ เว้นแต่กรณีการขอเลื่อนการสอบตามข้อ 30 (2)

ข้อ 33 เมื่อเหตุจำเป็นที่ต้องขอเลื่อนการสอบสิ้นสุดลง ให้นักศึกษายื่นคำร้องต่อแผนกทะเบียนภายใน 15 วัน เพื่อขอเข้าสอบ พร้อมทั้งหลักฐานการอนุญาตให้เลื่อนการสอบ หากพ้นกำหนดนี้ให้ถือว่าขาดสอบ

สถานศึกษาจะดำเนินการสอบให้แก่นักศึกษาที่ไม่สามารถเข้าสอบ ตามข้อ 30 (2) ได้ ต่อเมื่อปรากฏว่าพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาหรือได้คำพิพากษาของศาลถึงที่สุดว่าไม่มีความผิดหรือความผิดที่เป็นเหตุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือได้การภาคทัณฑ์หรือรอการกำหนดโทษ หรือรอการลงโทษเท่านั้น

หมวด 6

การรับโอนผลการเรียน

ข้อ 34 นักศึกษาที่ย้ายสถานศึกษา จะขอโอนผลการศึกษาไปยังสถานศึกษาอีกแห่งหนึ่งได้ ที่ใช้หลักสูตรอย่างเดียวกันได้เฉพาะรายวิชาที่ได้ระดับผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า 2

ในกรณีที่สถานศึกษาพิจารณาเห็นสมควร อาจรับโอนผลการศึกษารายวิชาที่ได้ระดับผลการศึกษาดังแต่ 1 ขึ้นไป ก็ได้

ข้อ 35 นักศึกษาจะขอโอนผลการศึกษารายวิชาที่พ้นในระดับไม่ต่ำกว่าหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จากสถานศึกษาซึ่ง ก.พ. หรือกระทรวงศึกษาธิการรับรองที่ได้ระดับการศึกษา

ไม่ว่ากว่า 2 ก็ได้ โดยนำผลการศึกษามาให้สถานศึกษาประเมินเพื่อรวบรวมเป็นหน่วยกิตสะสม แต่ไม่นำมาคิดรวมหาภาระระดับคะแนนเฉลี่ย

ข้อ 36 สถานศึกษาจะอนุญาตให้นักศึกษาไปศึกษารายวิชาที่ไม่ได้เปิดสอนในภาคนั้น ๆ ในสถานศึกษาแห่งอื่นได้ไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่กำหนดไว้สำหรับหลักสูตรประเภทหรือแผนวิชานั้น ๆ และให้รับโอนผลการเรียนที่สอบได้ตั้งแต่ระดับ 1 ขึ้นไป

หมวด 7

หน้าที่ของสถานศึกษา

ข้อ 37 สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระเบียบแสดงผลการศึกษาระจำตัวนักศึกษาตามแบบทนายระเบียบนี้ ซึ่งใช้ชื่อว่า "รบ.ปวส." หรือรูปแบบอื่นใดที่เกี่ยวกับการประเมินผลการศึกษา

สถานศึกษาจะต้องเก็บรักษาระเบียนแสดงผลการศึกษาของนักศึกษาไว้ตลอดไป

ข้อ 38 ให้สถานศึกษารายงานผลการเรียนของนักศึกษา ให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน

แบบรายงานผลการเรียน ให้สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด และจัดพิมพ์

ข้อ 39 ให้สถานศึกษาออกใบรับรองผลการเรียน และประกาศนียบัตรให้แก่ นักศึกษา โดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ 40 ให้สถานศึกษาเก็บรักษากระดาษคำตอบไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งภาคเรียนปกติ

หมวด 8

ใบรับรองผลการเรียน

ข้อ 41 ให้ใส่สำเนาระเบียนแสดงผลการศึกษา (รบ.ปวส.) เป็นเอกสารรับรองผลการเรียนในสุทธิ และใบรับรองตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยใบสุทธิ และใบรับรองของสถานศึกษา

ข้อ 42 สำเนา ระเบียบแสดงผลการเรียน (ร.บ.ปวส.) จะต้องติดรูปถ่ายของ
เจ้าของระเบียบแสดงผลการศึกษา ด้วยรูปถ่ายครึ่งตัว ขนาด 3 x 3.5 ซม. หน้าตรง
ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตาสีดำ ถ่ายไว้ไม่เกิน 6 เดือน

ให้หัวหน้างานทะเบียนเป็นผู้ลงนามรับรองสำเนาและประทับตราสถานศึกษาให้
ติดรูปถ่ายบางส่วน สำหรับโรงเรียนราชบุรีให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อรับรองสำเนา และ
หัวหน้าสถานศึกษาลงลายมือชื่อโดยให้บางส่วนอยู่บนรูปถ่าย แล้วประทับตราสถานศึกษามบน
ลายมือชื่อนั้น

ข้อ 43 ในกรณีที่นักเรียนยังไม่ออกจากสถานศึกษา สำเนา ร.บ.ปวส. นี้มีอายุ
เพียง 60 วัน และให้สถานศึกษาระบุวันหมดอายุไว้ในสำเนา ร.บ.ปวส. ด้วย

หมวด 9

การรักษาและการใช้ระเบียบ

ข้อ 44 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ 45 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 7 มกราคม 2523

ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์

(นายก่อ สวัสดิ์พาณิชย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ